

PLENUMVERGADERING

van

DONDERDAG 18 DECEMBER 2014

Namiddag

SÉANCE PLÉNIÈRE

du

JEUDI 18 DÉCEMBRE 2014

Après-midi

De vergadering wordt geopend om 14.23 uur en voorgezeten door de heer Siegfried Bracke.
La séance est ouverte à 14.23 heures et présidée par M. Siegfried Bracke.

De **voorzitter**: De vergadering is geopend.
La séance est ouverte.

Een reeks mededelingen en besluiten moeten ter kennis gebracht worden van de Kamer. Zij worden op de website van de Kamer en in de bijlage bij het integraal verslag van de vergadering opgenomen.
Une série de communications et de décisions doivent être portées à la connaissance de la Chambre. Elles seront reprises sur le site web de la Chambre et insérées dans l'annexe du compte rendu intégral de cette séance.

Aanwezig bij de opening van de vergadering zijn de ministers van de federale regering:
Ministres du gouvernement fédéral présents lors de l'ouverture de la séance:
Kris Peeters, Johan Van Overtveldt

Berichten van verhinderung Excusés

Evita Willaert, wegens gezondheidsredenen / pour raisons de santé;
Hans Bonte, Véronique Caprasse, Luk Van Biesen, wegens ambtsplicht / pour devoirs de mandat;
Philippe Blanchart, familieaangelegenheden / raisons familiales.

Federale regering / gouvernement fédéral:
Charles Michel, Europese Top / Sommet européen

Vragen Questions

01 **Vraag van de heer Jan Penris aan de vice-eersteminister en minister van Werk, Economie en Consumenten, belast met Buitenlandse Handel, over "de wet-Major" (nr. P0148)**

01 **Question de M. Jan Penris au vice-premier ministre et ministre de l'Emploi, de l'Économie et des Consommateurs, chargé du Commerce extérieur, sur "la loi Major" (n° P0148)**

01.01 **Jan Penris (VB):** Mijnheer de voorzitter, we kunnen enig geroezemoes overstijgen als dat moet, nietwaar, mijnheer de minister!

01.02 **Minister Kris Peeters:** Ik ken uw stem, mijnheer Penris.

01.03 **Jan Penris (VB):** Mijnheer de minister, mijn vraag zal u niet verrassen, want ik heb u vorige maand al over het onderwerp aangepakt. De wet op de havenarbeid bepaalt dat arbeid in afgebakende havengebieden enkel mag worden uitgevoerd door erkende havenarbeiders. Die wet staat onder druk, omdat sommige leden in de regeringsploeg en sommige patroons in de Vlaamse havengebieden haar onder druk willen zetten, enerzijds en omdat ook Europa haar recent onder druk blijft zetten. Ik heb u daarover ondervraagd en u hebt gezegd dat u dat in het sociaal overleg met de betrokken partners verder zou behandelen en dat u daarover contact zou opnemen met de bevoegde Europese instanties.

Ik heb toen aangekondigd dat ik u daar in december opnieuw over zou aanpakken en ik doe dat nu ook. We worden immers met een nieuw feit geconfronteerd. In Spanje werd de werkgeversorganisatie door het Hof van Justitie veroordeeld, omdat men in een gelijkaardig poolsysteem blijft werken. Dat zet de wet op de havenarbeid misschien nog iets meer op de helling. Ik betreur dat en zal u zeggen waarom. Sommigen zeggen dat de havenarbeid in Vlaanderen misschien iets te duur is. Daar staat tegenover dat onze havenarbeiders tot de beste van de wereld behoren, om niet te zeggen, de allerbeste van de wereld zijn. Onze havenklanten betalen daarvoor graag een meerprijs.

Hoe staat het met de wet op de havenarbeid? Welke contacten hebt u in Europa daaromtrent kunnen leggen? Wat is de visie van de regering op de handhaving van de betreffende wet?

01.04 Minister **Kris Peeters**: Mijnheer Penris, u hebt inderdaad al vragen gesteld in commissie over de stand van zaken van de wet betreffende de havenarbeid, de wet-Major.

Ik wil even de ingebrekestelling door Europa in maart 2004 onder uw aandacht brengen. Mevrouw De Coninck heeft daarom een aantal moderniseringsvoorstellen geformuleerd om Europa ervan te overtuigen dat wij artikel 49 van het Europees Verdrag, dat de vrijheid van aanwerving en van diensten onderstreept, tegemoetkomen. De Europese Commissie heeft ons echter laten verstaan dat de belangrijke inspanningen van de vorige regering onvoldoende waren en niet volledig tegemoet kwamen aan de verzuchtingen van de Europese Commissie.

Mijnheer Penris, u hebt terecht verwezen naar het recente arrest dat het Spaanse systeem van havenarbeid veroordeelt. Dat is een nieuw feit.

Wij zijn met veel zaken bezig. Op 17 december was er een topoverleg tussen de medewerkers van de Europese Commissie en onze kabinettsmedewerkers en administratie.

Wij hebben hun, ten eerste, gevraagd om toch wat meer tijd te krijgen om het dossier nader te bekijken en de nodige elementen toe te voegen om Europa ervan te overtuigen dat wij de wet-Major willen behouden, maar ook moderniseren, zo ver als Europa dat nodig vindt om ons niet te veroordelen.

Ten tweede, wij hebben onderstreept dat dat best door sociaal overleg gebeurt, samen met de havenarbeiders, de vakbonden en de werkgevers.

Ik kan en mag de kroon niet onthullen, omdat dat het proces misschien negatief zou beïnvloeden. Ik heb alleszins het aanvoelen dat het sociaal overleg, stap voor stap, in goede aarde is gevallen en dat er de volgende weken opnieuw contacten met de sociale partners en de Europese Commissie zullen worden genomen om de betreffende wet via sociaal overleg op een goede manier zo ver als nodig voor Europa te moderniseren en de kwestie tot ieders voldoening op te lossen.

01.05 **Jan Penris** (VB): Mijnheer de minister, voor mij mag u de kroon zo veel onthullen als moet. Ik ben immers republikein op dat vlak.

Ik heb in uw antwoord weerom twee belangrijke punten onthouden.

Ten eerste, u blijft in sociale dialoog gaan. Ik kan niet genoeg onderstrepen hoe belangrijk dat is. Ik kom zelf uit de patronale kringen, waar het sociaal overleg destijds bij CEPA plaatsvond.

Ten tweede, ik heb u iets heel belangrijks horen verklaren. Dat wou ik vandaag van u ook vernemen. Ik hoop dat u uw woorden herbevestigt.

U merkte op dat de huidige regering ervan uitgaat dat de principes die in de wet op de havenarbeid zijn vastgelegd, behouden blijven. Bevestigt u dat of niet?

Kunt u dat luidop bevestigen?

01.06 Minister **Kris Peeters**: Mijnheer de voorzitter, indien ik mag, wil ik erop wijzen dat wij, net zoals de vorige regering heeft gedaan, zullen moderniseren. Wij behouden ook de principes en de uitgangspunten van de wet-Major. Mijn antwoord is dus ja.

01.07 Jan Penris (VB): Mijnheer de minister, ik dank u.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

02 Question de M. Raoul Hedebouw au vice-premier ministre et ministre de l'Emploi, de l'Économie et des Consommateurs, chargé du Commerce extérieur, sur "le moratoire sur l'exclusion des travailleurs sans emploi au 1er janvier 2015" (n° P0150)

02 Vraag van de heer Raoul Hedebouw aan de vice-eersteminister en minister van Werk, Economie en Consumenten, belast met Buitenlandse Handel, over "het moratorium op de uitsluiting van werklozen met ingang van 1 januari 2015" (nr. P0150)

02.01 Raoul Hedebouw (PTB-GO!): Monsieur le président, monsieur le ministre, dans deux petites semaines, nous serons le 1er janvier 2015. À ce moment, entrera en vigueur une loi profondément antisociale, certes votée sous la législature précédente, qui est celle de l'exclusion de 32 000 personnes qui avaient droit jusqu'à présent à une allocation d'insertion. Ces personnes arrivent aujourd'hui à la fin de ces droits. La grande majorité d'entre elles sont à temps partiel et n'ont pu construire leurs droits fondamentaux, leurs droits sociaux; 50 % de ces personnes se retrouveront au CPAS et 50 % sont des cohabitants et des cohabitantes. Ce sont donc principalement les femmes qui subiront cette exclusion massive des droits aux allocations de chômage.

Hier encore, j'avais une dame au téléphone. En pleurs, cette mère d'un enfant me disait qu'elle travaille à temps partiel, qu'elle fait des ménages et qu'elle et son mari gagnent ensemble 2000 euros par mois. Aujourd'hui, par la mesure qui est imposée, ils perdront le 1er janvier 400 euros et ils devront donc vivre avec 1600 euros par mois.

Pire encore, selon les calculs de la FGTB, publiés ce matin dans les journaux du groupe *Sud Presse*, 20 000 personnes supplémentaires, qui avaient été épargnées par l'adoucissement de la pré-campagne électorale, seront également sanctionnées d'ici 2017. Près de 50 000 personnes seront donc exclues du droit au chômage.

Monsieur le ministre, l'association STOP Art. 63 § 2 m'invite à relayer sa demande d'un potentiel moratoire sur les exclusions du chômage au 1er janvier. Êtes-vous prêt aujourd'hui, pour raison d'urgence sociale, à appliquer un moratoire sur ces mesures?

02.02 Kris Peeters, ministre: Monsieur le président, chers collègues, monsieur Hedebouw, j'ai déjà été interrogé à plusieurs reprises par différentes organisations. Je connais très bien cette problématique. Hier, Mme Onkelinx et M. Daerden ont aussi posé des questions à ce sujet.

Cela dit, la décision a été prise en 2012. Le gouvernement Di Rupo a choisi, dans le cadre de la réforme de l'assurance-chômage, de limiter à trois ans les allocations d'insertion. Vous avez bien souligné la gravité de la situation, surtout pour les jeunes qui sont concernés.

Wij worden nu geconfronteerd met heel wat jongeren die aan het einde van die drie jaar zijn. Ik heb overleg gepleegd met de Brusselse collega van Werk, waar er ook concentraties zijn van jongeren en ouderen die daarmee worden geconfronteerd.

Ik weet heel goed hoe delicaat dat is en ik bekijk de problematiek nog verder. Wij hebben het gisteren over diploma's gehad en over de maatregelen die wij eraan toegevoegd hebben om dat probleem te kunnen oplossen. Ik zou immers niet graag hebben dat heel wat jongeren volgend jaar twee tot drie maanden zonder vergoeding zouden vallen.

Op uw vraag hoe ik dat moet oplossen, kan ik momenteel nog geen antwoord geven, maar ik kan u wel zeggen dat het probleem mij bekend is en dat ik dat au sérieux neem, maar dat ik mij ook houd aan de beslissingen die de federale regering heeft genomen en aan het regeerakkoord. Ik bekijk hoe wij op een goede manier grote sociale incidenten kunnen voorkomen.

02.03 Raoul Hedebouw (PTB-GO!): Monsieur le président, je ne sais si c'est une habitude dans les partis de la majorité mais à chaque fois que le PTB fait une interpellation, on me répond que le PS a voté la mesure durant la législature précédente.

Monsieur le ministre, je n'ai rien à voir avec le PS. Nous représentons la gauche décomplexée. Nous n'aurions pas voté ce texte. Je vous rejoins donc. Mais je vous demande de prendre position. Vous avez aujourd'hui le droit de revenir sur les décisions précédentes et dieu sait que vous revenez sur beaucoup de décisions antisociales.

Mijnheer de minister, u kunt vandaag een moratorium opleggen. Het is vandaag een speciale dag want vandaag wordt in Ford Genk de laatste auto geproduceerd. U weet dat er in regio's als Limburg niet genoeg jobs zijn. De VDAB, Actiris en Forem hebben berekend dat er 40 000 vacante jobs zijn voor 1 000 000 mensen die een job zoeken. Ik zou u dan ook willen vragen, mijnheer de minister, dat u, om te beantwoorden aan een sociale nood, een moratorium oplegt zodat die mensen vanaf 1 januari 2015 niet terugvallen op een inkomen van 400 à 500 euro per maand.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

03 Vraag van de heer Stefaan Vercamer aan de vice-eersteminister en minister van Werk, Economie en Consumenten, belast met Buitenlandse Handel, over "de resultaten van het overleg van de Groep van Tien" (nr. P0151)

03 Question de M. Stefaan Vercamer au vice-premier ministre et ministre de l'Emploi, de l'Économie et des Consommateurs, chargé du Commerce extérieur, sur "les résultats de la concertation du Groupe des 10" (n° P0151)

03.01 Stefaan Vercamer (CD&V): Mijnheer de minister, collega's, we hebben het deze nacht nog over de Groep van tien gehad. We hadden toen geen uitsluitsel over wat er zou worden bereikt. Deze morgen gebeurde wat niemand had durven hopen, er werd een akkoord aangekondigd tussen alle sociale partners. Dit akkoord werd afgesloten door alle sociale partners en betrof twee belangrijke dossiers.

Het akkoord is niet tot stand gekomen op basis van straffe uitspraken maar op basis van dialoog over voorstellen die u namens de regering hebt voorgelegd. Dat is een belangrijke stap in de goede richting. Het is ook een belangrijk politiek signaal om aan te geven dat investeren in sociaal overleg loont, dat het tot akkoorden leidt en het pad kan effenen voor de broodnodige sociale vrede. U bent er met stille pendeldiplomatie in geslaagd om de polarisatie van de voorbije weken te overbruggen en de sociale partners rond de tafel te krijgen. Dat heeft tot een akkoord geleid en de verwachting is dat dit ook gehonoreerd wordt. We zijn echter op de eerste plaats benieuwd naar de inhoud van het akkoord en de verdere afspraken daarover.

03.02 Minister Kris Peeters: Collega Vercamer, gisteren en vannacht is er veel over de sociale dialoog gesproken. Zowel de meerderheid als de oppositie hebben het belang van die sociale dialoog hier terecht onderstreept. Op dat ogenblik zaten de mensen van de Groep van tien samen om concreet te maken wat hier in dit halfronde is gevraagd.

We hebben de Groep van tien gevraagd om een mening te formuleren over twee dossiers.

Ten eerste ging het over de zogenoamde losse eindjes in de eerste fase van het eenheidsstatuut arbeiders-bedienden. In de vorige legislatuur was ter zake een belangrijke stap gezet maar er waren nog enkele discussies en openstaande vragen. De Groep van tien raakte daar al weken of maanden niet door. Wij hebben in discrete contacten met de ene en de andere een aantal suggesties gedaan om dit op te lossen. Dat was het eerste element dat vannacht door de Groep van tien besproken is.

Het tweede element waren de zes koninklijke besluiten, die wij ook aan het beheerscomité van de RVA hebben bezorgd en waarover het kernkabinet een beslissing heeft genomen. De Groep van tien heeft zich daar dus ook over gebogen. Wij hebben vanmorgen van de voorzitter van de Groep van tien, mevrouw Michèle Sioen, een brief gekregen, die per drager werd overhandigd en waarin meegedeeld werd dat zij een akkoord bereikt hebben over de suggesties die de regering en ikzelf hebben gedaan voor de eerste fase, het eenheidsstatuut arbeiders-bedienden, alsook een akkoord over die koninklijke besluiten.

Wij hebben het vanmorgen in de regering daarover even gehad, omdat wij het akkoord eerst moeten bekijken. De afspraak is dat de federale regering dat zo snel mogelijk zal doen en een antwoord zal geven aan de Groep van tien.

Dit is een kleine stap voor de politiek, maar een grote stap voor het sociaal overleg, omdat dit aantoont dat de Groep van tien nog altijd levensvatbaar is, in moeilijke omstandigheden, met polemische uitspraken, en dat men elkaar nog altijd kan vinden, ook al zijn die twee dossiers niet de grootste in omvang.

Men moet het ook niet overdrijven, maar het is een belangrijk signaal. De Groep van tien is niet dood. Dat moet ons misschien niet tot veel vreugde stemmen, maar het is een eerste, belangrijke, positieve stap in de goede richting.

03.03 Stefaan Vercamer (CD&V): Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord.

Het akkoord biedt inderdaad perspectieven voor de toekomst van het sociaal overleg in andere belangrijke dossiers. De regering kan alvast een sterke steun in de rug geven door dit akkoord te honoreren. De werkgevers en de werknemers in de non-profitsector zijn vragende partij om 30 miljoen euro lastenverlagingen concreet om te zetten in 700 bijkomende jobs. Men wacht alleen op het fiat van de regering. De verwachting is dat de regering ook daarvoor haar fiat zal geven, zodat die bijkomende jobs in de non-profitsector gerealiseerd kunnen worden.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

04 Vraag van de heer Peter Dedecker aan de minister van Financiën over "de door de Rode Duivels in Luxemburg opgezette constructies" (nr. P0154)

04 Question de M. Peter Dedecker au ministre des Finances sur "les montages financiers des Diables Rouges au Luxembourg" (n° P0154)

04.01 Peter Dedecker (N-VA): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, toen hier een paar weken geleden de verhalen over LuxLeaks en Belgoleaks naar boven kwamen, was er toch wel een kamerbrede verontwaardiging. Het zijn constructies die fiscaal wellicht wel oké zijn, maar die ethisch toch wel heel wat grenzen overschrijden. Wij kunnen dit niet aanvaarden.

Net gisteren werden een aantal bedrijven toegevoegd aan het rijtje met namen zoals Thicolux of Rojoluk. Dit zegt u wellicht zeer weinig, maar het zijn de Luxemburgse vennootschappen van Thibaut Courtois en Romelu Lukaku. Ook hun collega's Hazard, Mirallas en Origgi hebben een Luxemburgse firma. Iedereen kent ongetwijfeld ook nog een aantal topsporters met constructies in Monaco.

Het is dan ook bijzonder jammer te moeten vaststellen dat die schitterende voetballers, die hier zijn uitgegroeid tot een Belgisch nationaal symbool, hier hun fanbasis hebben en shotten voor hun land, niet zo graag belastingen betalen in datzelfde land, of daar toch op zijn minst toe worden aangezet door hun adviseurs. Dit is bijzonder jammer want met dat belastinggeld wordt hier geïnvesteerd in stadions. Er wordt ook voorzien in een fiscale stimulans voor sportclubs op voorwaarde dat zij dat geld investeren in de opleiding van nieuw talent. Het zou dan ook zeer jammer zijn als dat nieuwe talent, dat opgeleid is met belastinggeld, diezelfde belastingbetalen de rug tokeert en fiscaal vlucht naar Luxemburg of Monaco.

Ik zou u dan ook willen vragen, mijnheer de minister, wat u hiermee zult doen. Dit zal wellicht voor een groot deel fiscaal correct zijn, maar ethisch zijn daar toch wel ernstige vragen bij te stellen. Ik ben benieuwd wat u hiermee zult doen.

04.02 Minister Johan Van Overtveldt: Mijnheer de voorzitter, mijnheer Dedecker, het is uiteraard niet aan de regering – niet in het verleden, niet vandaag en allicht ook niet morgen – om uitspraken te doen over individuele fiscale gevallen.

Bovendien zijn de details van wat in de pers is verschenen, van wat ik de beweerde fiscale constructies van sommige Rode Duivels zal noemen, ons op dit ogenblik niet bekend.

Leden van de nationale voetbalploeg worden geselecteerd op basis van de Belgische nationaliteit. Nationaliteit is echter geen aanknopingspunt voor de Belgische inkomstenbelastingen. Het is dus best mogelijk dat sommige van de in de pers genoemde spelers geen Belgische riksindwoners zijn en bijgevolg in het geheel niet belastbaar zijn in België op hun wereldwijd inkomen. Voor zover ik weet, is er trouwens maar een land dat nationaliteit als concreet aanknopingspunt voor inkomenbelastingen hanteert, en dat zijn de

Verenigde Staten.

Wat betreft de Rode Duivels die toch Belgisch riksinvoner zijn en constructies in Luxemburg zouden hebben opgezet, heb ik er het volste vertrouwen in dat mijn administratie die constructies te gepasten tijde zal onderzoeken in het licht van de huidige antimisbruikbepalingen en mogelijk ook in het licht van de begin volgend jaar in te voeren doorkijkbelasting.

04.03 Peter Dedecker (N-VA): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik dank u voor uw onderbouwd antwoord met de nodige nuances. Wij moeten ons daarvan bewust zijn. Er zijn er die in Monaco wonen, wat wij kunnen betreuren. Dat zal wel fiscaal correct zijn, maar ethisch kan men zich daarbij toch vragen stellen. We moeten een aantal ethische normen opnemen in onze fiscaliteit.

Ik wil benadrukken dat het niet allemaal kommer en kwel is, wat die fiscaliteit bij voetballers betreft. Er zijn ook andere rolmodellen, zoals Timmy Simons en Vincent Kompany, die de winsten die zij hebben opgebouwd tijdens hun succesvolle carrière als profspeler investeren in onze economie en een vervolg aan hun carrière bouwen als ondernemer. Dat zijn voor mij ware rolmodellen en nationale helden.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

05 Question de M. Richard Miller au vice-premier ministre et ministre des Affaires étrangères et européennes, chargé de Beliris et des Institutions culturelles fédérales, sur "l'emprisonnement d'opposants politiques et de journalistes en Turquie" (n° P0152)

05 Vraag van de heer Richard Miller aan de vice-eersteminister en minister van Buitenlandse Zaken en Europese Zaken, belast met Beliris en de Federale Culturele Instellingen, over "de opsluiting van politieke tegenstanders en journalisten in Turkije" (nr. P0152)

05.01 Richard Miller (MR): Monsieur le président, monsieur le ministre, chers collègues, nous ne pouvons pas manquer de marquer une triple inquiétude par rapport à la dégradation des libertés fondamentales en Turquie. Une inquiétude pour les citoyens turcs, une inquiétude vis-à-vis de cet engrenage liberticide qui semble se mettre en place et une inquiétude aussi pour un pays qui est proche de nous, géographiquement voire même institutionnellement - vu sa demande d'adhésion à l'Union européenne -, mais qui est aussi un carrefour géostratégique essentiel aujourd'hui.

La récente offensive du président Erdogan contre des journalistes accusés "de participation à une entreprise terroriste visant à s'emparer de la souveraineté de l'État" semble n'être malheureusement que le début d'une opération de plus grande envergure puisque certaines sources évoquent même la possibilité de plus ou moins 400 arrestations d'ici la fin décembre.

Monsieur le ministre, autant les États-Unis que l'Union européenne ont marqué une forte réprobation. Je pense que Mme Mogherini a transmis officiellement ses inquiétudes au Conseil européen. Quelle lecture faites-vous de ces événements par rapport à l'importance géostratégique de la Turquie? Par quelle voix notre gouvernement peut-il faire entendre une réprobation?

05.02 Didier Reynders, ministre: Monsieur le président, monsieur Miller, chers collègues, je partage évidemment tout à fait votre inquiétude concernant la situation aujourd'hui en Turquie. On est évidemment attentif à travers nos postes à Ankara, comme d'ailleurs notre consulat général à Istanbul.

La première réaction s'est exprimée à travers l'Union européenne, une réaction conjointe de Mme Mogherini et du commissaire Hahn dans un communiqué auquel nous nous sommes joints. Les termes ont été très clairs et très fermes parce qu'on constate que les actions entreprises sont incompatibles avec la liberté des médias mais, au-delà de cela, vont à l'encontre de principes de base comme la présomption d'innocence ou le droit à des enquêtes indépendantes et transparentes. Il faut donc vraiment que l'on puisse respecter les droits de la défense comme la liberté de la presse.

Au Conseil des Affaires générales de ce mardi, nous avons répété, dans les conclusions du Conseil à propos de la Turquie, cette inquiétude sur les aspects liés à la liberté des médias, tout en souhaitant poursuivre un dialogue avec la Turquie. J'ajouterais simplement que, puisque nous avons maintenant repris depuis la mi-novembre la présidence du Comité des ministres du Conseil de l'Europe, j'ai été attentif à ce qu'il y ait une réaction du secrétaire général du Conseil de l'Europe. Cela s'est fait par le représentant du

Conseil de l'Europe à Ankara avec les mêmes préoccupations en matière de liberté de la presse comme de droit de la défense.

05.03 Richard Miller (MR): Monsieur le ministre, je vous remercie pour vos éléments de réponse. En effet, quel que soit l'avis que l'on puisse avoir sur le bien-fondé de la demande d'adhésion, sur le processus d'adhésion en cours ou à l'arrêt, je pense qu'on ne peut accepter qu'aussi près de nos frontières et avec un allié au sein de l'OTAN, comme l'est la Turquie, il puisse y avoir des techniques qui sortent du droit. À mon avis, il n'y a pas moyen de le dire autrement par rapport à des opposants et des journalistes.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

06 Questions jointes de

- Mme Karine Lalieux à la ministre de l'Énergie, de l'Environnement et du Développement durable, sur "le report de la sortie du nucléaire" (n° P0155)
- M. Jean-Marc Nollet à la ministre de l'Énergie, de l'Environnement et du Développement durable, sur "le report de la sortie du nucléaire" (n° P0156)
- Mme Karin Temmerman à la ministre de l'Énergie, de l'Environnement et du Développement durable, sur "la prolongation de la durée de vie des centrales nucléaires" (n° P0157)

06 Samengevoegde vragen van

- mevrouw Karine Lalieux aan de minister van Energie, Leefmilieu en Duurzame Ontwikkeling over "het uitstel van de kernuitstap" (nr. P0155)
- de heer Jean-Marc Nollet aan de minister van Energie, Leefmilieu en Duurzame Ontwikkeling over "het uitstel van de kernuitstap" (nr. P0156)
- mevrouw Karin Temmerman aan de minister van Energie, Leefmilieu en Duurzame Ontwikkeling over "de verlenging van de levensduur van de kerncentrales" (nr. P0157)

06.01 Karine Lalieux (PS): Monsieur le président, chers collègues, madame la ministre, ce matin, sans doute sous l'impulsion du MR et de la N-VA, le gouvernement a décidé de prolonger pour dix ans Doel 1 et Doel 2.

Comme j'avais déjà eu l'occasion de le dire en commission, il s'agit d'un choix qui me semble purement idéologique. C'est le choix du tout au nucléaire – d'ailleurs, on peut s'interroger sur ce qu'en pensent le CD&V et l'Open Vld – alors que le problème d'aujourd'hui relève du nucléaire: Doel 3 et Tihange 2 sont fermés pour cause d'insécurité due à des fissures et Doel 4 a connu un sabotage.

C'est aussi un choix dangereux. En effet, il se fait au détriment de la sécurité de l'ensemble de nos concitoyens. Pour Doel 1 et Doel 2, après les stress tests à la suite de Fukushima, rien n'a été réalisé: l'AFCN avait prévu de fermer ces centrales. Aujourd'hui, vous décidez de les prolonger alors qu'aucune réparation n'y a été réalisée ou validée.

Ce choix est totalement inefficace pour l'avenir de notre sécurité d'approvisionnement. Avec ce tout au nucléaire, nous serons exactement dans la même situation qu'aujourd'hui dans dix ans. En effet, madame la ministre, pourquoi des industriels viendraient-ils investir dans une transition énergétique si l'on compte consacrer 800 à 900 millions d'euros dans le nucléaire avec de l'aide d'État non négligeable?

Ce choix coûtera très cher aux ménages belges, aux PME, à la compétitivité qui compte beaucoup pour vous.

Vu ces éléments, c'est donc finalement un mauvais choix.

Madame la ministre, pouvez-vous motiver ce choix? Le gouvernement le peut-il? J'aurais d'ailleurs aimé entendre l'Open Vld et le CD&V.

Oseriez-vous affirmer aujourd'hui que ce choix de prolongation de dix ans règlera à court terme, c'est-à-dire pour les hivers 2015 et 2016, la sécurité d'approvisionnement?

Oseriez-vous garantir aujourd'hui que l'AFCN vous a apporté tout apaisement quant à la sécurité d'une prolongation de ces centrales nucléaires?

06.02 Jean-Marc Nollet (Ecolo-Groen): Monsieur le président, madame la ministre, dois-je vous dire que les écologistes sont particulièrement déçus?

Je voudrais vous poser trois questions. La première n'a pas trait à Doel 1 et Doel 2. Elle concerne Doel 3 et Tihange 2. Je tiens également à m'adresser ici au CD&V et particulièrement à Mme Dierick. Madame, vous vous souviendrez que vous avez déclaré en commission ce qui suit: "Il importe de se prononcer sur l'arrêt éventuel de Doel 3 ou de Tihange 2 avant de prendre une décision quant à l'éventuelle prolongation de Doel 1 et Doel 2".

Aussi, ma première question est la suivante: quelle est la décision prise par le gouvernement concernant Doel 3 et Tihange 2, suite à l'exigence du CD&V?

Deuxième question: avez-vous reçu l'accord d'Electrabel? On sait très bien que, dans ce dossier, vous avez décidé de lui donner les clés.

Troisième question: quel est le montant du chèque que vous lui fournirez? Quel sera l'impact sur la facture des citoyens de ce que vous avez consigné dans votre petit cahier Atoma?

06.03 Karin Temmerman (sp.a): Mevrouw de minister, inderdaad Doel 1 en 2 zullen voor tien jaar worden verlengd. Wat ons bezighoudt, mevrouw de minister, is waarom?

Is het voor het stroomtekort dat misschien wordt voorzien in de heel nabije toekomst? Neen, zeker niet, want Elia heeft duidelijk in de commissie gesteld dat door het sluiten van Doel 1 en 2, men 100 Megawatt extra kan invoeren uit het buitenland. Dit probleem is dus opgelost.

Ten tweede, is het omdat we meer concurrentie willen in de sector? Ik denk het niet want door Doel 1 en 2 open te houden geeft u nog een sterker monopoliepositie aan Electrabel.

Is het voor de prijs? Wilt u de prijs naar beneden halen, mevrouw de minister? Jammer maar helaas, ook niet, want de investeringen noodzakelijk om Doel 1 en 2 open te houden zijn immens, honderden miljoenen euro.

Is het misschien omdat u denkt aan duurzame energie? Laat ons eerlijk zijn, dat zou belachelijk zijn want het is duidelijk dat kernenergie een energie uit het verleden is. Deze regering die altijd de mond vol heeft over het kijken naar de toekomst voor de kinderen en kleinkinderen. Door deze beslissing hypothetiseert u die toekomst. Op deze manier zegt u eigenlijk dat de alternatieven niet meer moeten ontwikkeld worden en bovendien zadelt u ook de toekomst op met kernaafval waar wij eigenlijk vanaf willen.

Maar bovenal, mevrouw de minister, Doel 1 en 2 zijn onze oudste kerncentrales. Is men zeker dat het daar volledig veilig is?

Mijn vraag is dus heel eenvoudig. Waarom, mevrouw de minister? Is het omdat men iets dat de socialisten in het verleden hebben gedaan, opnieuw wil afbouwen? Is het om de monopoliepositie van Electrabel te gaan versterken? Mevrouw de minister, ik wil van u echt een eerlijk antwoord, waarom?

06.04 Marie-Christine Marghem, ministre: Monsieur le président, mesdames, monsieur les parlementaires, je voudrais tout d'abord faire un rappel tout simple. La centrale Tihange 1 atteindra l'âge de 40 ans le 1er octobre 2015. La centrale Doel 2 atteindra l'âge de 40 ans le 15 février 2015.

06.05 Jean-Marc Nollet (Ecolo-Groen): Et alors?

06.06 Marie-Christine Marghem, ministre: Ne m'interrompez pas, je ne vous ai pas interrompu! J'aimerais aller jusqu'au bout de mon raisonnement tranquillement; nous avons le temps.

Je veux donc dire que, dans le précédent gouvernement, il y a eu prolongement de la centrale Tihange 1, qui avait le même âge, singulièrement, que les centrales Doel 1 et Doel 2. Madame Temmerman, quand on dit que Doel 1 et Doel 2 sont les plus anciennes, on se trompe, on oublie, et on était dans le précédent gouvernement qui a prolongé déjà la centrale de Tihange 1 pour dix ans.

06.07 Kristof Calvo (Ecolo-Groen): (...)

06.08 **Marie-Christine Marghem**, ministre: Monsieur Calvo, vous ne posez pas de question. Dès lors, vous ne m'interrompez pas!

06.09 **Jean-Marc Nollet** (Ecolo-Groen): (...)

06.10 **Marie-Christine Marghem**, ministre: Si vous me le permettez, je voudrais continuer la réponse. J'ai la parole parce que le président me l'a donnée, et vous vous taisez!

Le gouvernement sort une première série de mesures en vue non seulement d'assurer à court terme et à moyen terme la sécurité d'approvisionnement, mais également à long terme, l'expression d'une vision énergétique qui doit mener à un développement cohérent en matière d'énergie sur ce territoire et qui doit aboutir – j'en ai le mandat – non seulement à l'écriture de cette vision dans le concret mais aussi à un pacte énergétique.

Pourquoi le gouvernement a-t-il pris cette décision? Pour huit raisons que je vais vous donner après avoir mentionné trois constats qu'il a faits.

Premièrement, il a constaté les grandes incertitudes liées au redémarrage des unités Doel 3 et Tihange 2. On ne sait pas si elles redémarreront un jour et donc si oui ou non, cette capacité sera réintroduite sur le réseau.

Deuxièmement, la fermeture annoncée de centrales thermiques en 2015 et dans les années qui suivront.

Troisièmement, l'intégration de capacités étrangères au réseau belge qui n'est pas possible à court terme. C'est pour cette raison – première série de mesures – que nous allons demander à Elia de poursuivre ses efforts pour développer la capacité d'interconnexion conformément au planning actuel.

Nous avons déjà de l'interconnexion. Mais vous savez très bien, et certains feignent de l'ignorer, que si une vague de froid s'étend sur l'Europe de l'Ouest et qu'elle frappe le Sud de la France, les exportations s'arrêtent automatiquement. C'est le même comportement dans chaque pays: quand nous avons besoin de notre électricité et que la France a besoin de la sienne, elle ne l'envoie plus en Belgique en interconnexion.

Elia développe des projets à moyen terme qui devront parvenir à maturité en 2019. Ces projets nous relieraient en interconnexion à l'Allemagne, aux Pays-Bas et au Royaume-Uni: Nemo, Brabo, Alegro.

Ensuite, on me demande de transposer – et le gouvernement précédent était en retard à cet égard – les dispositions de la directive Efficacité énergétique pour ce qui relève des compétences du fédéral en termes de gestion de la demande. Cela concerne l'isolation des bâtiments fédéraux. De même, comme l'article 15 le prévoit, cela concerne les agrégateurs et donc tout ce qui est relatif à la flexibilité de la demande. Sur ce point, les discussions sont toujours en cours avec la CREG.

Vient alors une mesure à long terme. On me demande de rechercher des outils susceptibles d'augmenter la flexibilité de l'offre, entre autres par l'examen de moyens d'investissement dans de nouvelles capacités et de créer un fonds de transition énergétique avec des moyens adéquats dont les modalités seront ultérieurement définies aux fins d'encourager la recherche et le développement dans des projets innovants, notamment la production et le stockage.

On nous demande, et je vais m'en charger également – et cela répond en partie à votre question et à l'argument de monopole que vous appliquez à Electrabel –, d'encourager des conditions de concurrence effective en termes de production d'énergie sur le territoire et d'encourager l'exploitant à examiner les possibilités d'investissement de tiers dans la détention et la mise aux normes des unités Doel 1 et Doel 2.

À partir de ce jour, je recevrai le mandat pour négocier avec l'opérateur en faveur des investissements de jouvence à réaliser et qui ont été entamés en 2009, puisque Tihange 1, Doel 1 et Doel 2 faisaient partie d'un même paquet, étant donné qu'elles avaient le même âge.

Ces réflexions ont été entreprises dès 2009 et ont été interrompues à la mi-2012 parce que le précédent gouvernement n'avait pas décidé de prolonger Doel 1 et Doel 2. Nous allons donc reprendre ce travail. Je suis donc chargée, en accord avec le kern, de négocier avec Electrabel en vue de la prolongation de Doel 1

et Doel 2 – ce que je vais faire à partir d'aujourd'hui.

06.11 Karine Lalieux (PS): Effectivement, monsieur Clarinval, vous avez gagné sans être ministre!

Madame la ministre, je ne vous ai pas interrompue. Je souhaiterais dès lors un peu d'attention. Ce dossier est plus qu'important et on a l'impression qu'on l'a réglé "en un coup de cuillère à pot"!

Prolonge-t-on la durée de vie de Doel 1 et Doel 2 pour avoir une vision à long terme de l'énergie? Non! Parce que quand on prolonge le nucléaire de dix ans, on donne un signal à tous les investisseurs qui ne viendront pas investir puisqu'on garde le même producteur. Il y aura une insécurité et, par conséquent, aucune transition énergétique dans le cadre de ce gouvernement, aucune vision énergétique d'avenir pour nos enfants.

Mme la ministre a été longue; elle a dit ses huit points. Je vais les reprendre.

De **voorzitter**: Iedereen heeft zich aan de afspraken gehouden, ook de minister bij het antwoord!

06.12 Karine Lalieux (PS): Je suis d'accord quand vous parlez de l'incertitude quant au démarrage de Tihange 2 et Doel 3. Mais dites-nous que si Tihange 2 et Doel 3 reprennent, vous fermerez Doel 1 et Doel 2 ou l'inverse! Mais ne prolongez pas sans le savoir!

Le **président**: Madame Lalieux, vous n'avez qu'une minute de réponse!

06.13 Karine Lalieux (PS): Monsieur le président, elle a pris le temps, donc je prends le temps!

Vous savez qu'on ne peut pas prolonger Doel 1 et Doel 2 à court terme, il n'y a plus de combustible. Madame la ministre, quand on coupe les crédits de l'IRE et de MYRRHA, on ne valorise pas la recherche et le développement. Il est gai de faire du bruit parce que vous ne voulez pas entendre la vérité. La vérité, c'est que vous n'investissez pas dans l'avenir énergétique!

(...): (...)

Le **président**: Monsieur Devin, il y avait trois questions! La ministre dispose de deux minutes de réponse par question, cela fait six minutes en tout. Elle a parlé pendant 5 minutes et 39 secondes! Elle a donc suivi le Règlement!

Dat kunnen we niet van iedereen zeggen.

06.14 Jean-Marc Nollet (Ecolo-Groen): Monsieur le président, après vous vous plaindez qu'il y a des problèmes!

Madame la ministre, je vous ai posé trois questions. Vous n'avez pas répondu à celle relative à Doel 3 et Tihange 2.

En revanche, vous avez dit clairement que vous alliez seulement entamer les négociations avec Electrabel. Autant dire que vous vous êtes mise à genoux et que c'est cette dernière qui fixera le montant de la facture.

Vous avez développé les huit points de votre conférence de presse. Pour ma part, je peux vous donner huit raisons pour expliquer qu'il s'agit d'une très mauvaise décision.

1. Elle est inefficace et inopérante pour ce qui concerne le problème du *black out*. En effet, comme cela a été rappelé, en commission, il faut 18 mois pour commander le combustible.
2. C'est coûteux (une facture minimum de 700 millions d'euros).
3. C'est dangereux.
4. Vous cadenassez les investissements.
5. C'est en flagrante contradiction avec ce que votre parti, le CD&V et le Vld ont voté, il y a moins d'un an.
6. Vous prolongez l'incertitude.
7. Vous enfoncez le pays dans le passé.
8. C'est le plus important, monsieur le président: het kan anders!

06.15 Karin Temmerman (sp.a): Mevrouw de minister, u hebt helemaal niet geantwoord op de vragen. Ik

wil eerst iets rechtzetten. Ik sprak daarjuist over 100 Megawatt, maar bedoelde natuurlijk 1 000 Megawatt. Het was een lange nacht, mijnheer de voorzitter, u zult mij dit dus niet kwalijk nemen. Het gaat over 1 000 Megawatt.

Er is wel degelijk een alternatief, mevrouw de minister, maar de essentie is dat u niet naar de toekomst kijkt. Door het langer openhouden van deze twee centrales, hypothecert u gewoon de toekomst van ons energiebeleid. De alternatieven, de duurzame energie zullen er niet komen. U verlengt nogmaals de oude energievorm.

Mij verwondert het heel erg dat CD&V zich weer heeft laten rollen door deze regering. Zij hebben inderdaad verklaard dat zij niet zouden dulden dat Doel 1 en 2 langer in bedrijf blijven, als er niet eerst zekerheid is over Doel 3 en Tihange 2. Nu beslist u toch hiertoe.

Het is heel raar, mevrouw de minister, maar deze rechtse, liberale regering voert opnieuw een monopolie in voor één Franse monopolist!

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

Buitenlandse delegatie **Délégation étrangère**

Le **président**: Je souhaite la bienvenue à la délégation du Parlement de la République démocratique du Congo qui se trouve actuellement à la tribune.

Ik verwelkom de leden van de delegatie van het parlement van de Democratische Republiek Congo, die zich op dit ogenblik in de tribune bevindt.

Cette délégation est conduite par M. Charles Mwando Nsimba, premier vice-président de l'Assemblée nationale.

(Applaudissements)

07 Vraag van de heer Dirk Janssens aan de eerste minister over "de verdeling van de Belgische klimaatinspanning in het licht van de toppen van Lima en Parijs" (nr. P0147)

07 Question de M. Dirk Janssens au premier ministre sur "la répartition de l'effort climatique à la lumière des sommets de Lima et de Paris" (n° P0147)

07.01 Dirk Janssens (Open Vld): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, de klimaattop in Lima werd het voorbije weekend afgerond.

Wij moeten de media natuurlijk niet altijd geloven, maar zoals de media stellen, zou er pas in extremis overeenstemming over enkele punten zijn bereikt. Laat het toch duidelijk zijn: er is een akkoord en daarin verbindt onder meer China er zich toe de uitstoot te reduceren.

De uitdaging blijft echter groot. Wij zitten met de COP 2015. Fabius stelde uiteindelijk - ik citeer -: "Il restera beaucoup à faire à Paris l'an prochain". Er moet dus in 2015 voor Parijs een wereldwijde, bindende klimaatdeal worden gesloten.

Wij moeten het zeggen zoals het is. Ons land heeft op de klimaattop een niet erg goede beurt gemaakt. Er was telkens weer dezelfde oorzaak, namelijk het ontbreken van overeenstemming tussen de verschillende entiteiten van ons land.

Er was, ten eerste, de blamage omtrent de bijdrage aan het Green Climate Fund. Wij moeten het zeggen zoals het is. Uiteindelijk heeft onze federale minister, Alexander De Croo, in extremis het bedrag van 50 miljoen euro op federaal niveau vrijgemaakt. Mevrouw de minister, de regering neemt dus haar verantwoordelijkheid.

Zo mogelijk nog problematischer is de verdeling van de Belgische klimaatinspanning. Ons land heeft zich in Europa geëngageerd – ik neem het document erbij – om tegen 2020 de uitstoot met 15 % te verminderen,

13 % energie uit hernieuwbare bronnen te winnen en energie-efficiënter te worden. Om die doelstellingen te halen, is echter een verdeelsleutel tussen al onze overheden nodig. Wij moeten vandaag vaststellen dat die sleutel ontbreekt.

Ik ben hier nog niet zo lang, maar ik heb begrepen dat de meest recente vergadering van het Overlegcomité al van 19 maart 2014 dateert.

Intussen waarschuwen de Europese Commissie en het Europees Milieuagentschap dat het erg moeilijk wordt om de targets 2015-2020 te halen.

Mevrouw de minister, ten eerste, wanneer vindt de volgende vergadering van het Overlegcomité of de Klimaatcommissie plaats om de inspanning te verdelen?

Ten tweede, heeft de Federale Staat zelf zijn huiswerk gemaakt en zijn bijdrage aan de inspanning bepaald?

Ten derde, wat vindt u van het idee van Brussels minister van Milieu Fremault om een klimaatagentschap op te richten?

07.02 Minister **Marie-Christine Marghem**: De klimaatconferentie in Lima werd vorige week afgerond. Daar werd de basis gelegd voor een globaal en dwingend akkoord op de volgende top die in 2015 plaatsvindt in Parijs. De finale tekst, die in Lima werd goedgekeurd, heeft de groeilanden, waaronder China en India, gerustgesteld, want zij vreesden dat de gevraagde inspanningen te zwaar zouden wegen op hun economie.

Ce geste marque la volonté du gouvernement de garantir le rôle de pionnier de la Belgique en matière de lutte contre le changement climatique. L'accord de gouvernement prévoit en effet que dans le cadre de la réalisation des objectifs belges du paquet climat-énergie 2020 de l'Union européenne, le gouvernement devra en priorité finaliser l'accord de coopération relatif au partage des objectifs climatiques et énergétiques de la Belgique pour la période 2013-2020 en tenant compte de la contribution de chaque partie, c'est-à-dire du fédéral et des Régions, dans la réalisation des objectifs qui incombent à la Belgique.

D'ailleurs, à ce sujet, je rappelle que je dois rencontrer incessamment la Région wallonne qui a contribué à hauteur de 1 million d'euros, la Région bruxelloise qui a contribué à hauteur de 600 000 euros et la Région flamande qui a fait d'autres choix pour l'instant.

Je tiens à être particulièrement volontariste car je souhaite faire de la Conférence de Paris un moment important qui marquera la lutte contre le changement climatique. À cette occasion, je souhaite qu'avant le mois de mars, la Belgique parle d'une seule voix et fasse primer l'intérêt collectif sur l'intérêt régional. Je prendrai des contacts au début de l'année 2015 avec les représentants des gouvernements régionaux. C'est essentiel pour notre crédibilité à Paris.

07.03 **Dirk Janssens** (Open Vld): Mevrouw de minister, ik dank u voor uw antwoord. Ik moet vaststellen dat de regering op dat vlak haar verantwoordelijkheid niet zal ontlopen. Een gezonde portie samenwerkingsfederalisme zal echter wel aan de orde moeten zijn om die deal te sluiten. Ik citeer Henri IV: "Paris vaut bien une messe".

De **voorzitter**: Mijnheer Janssens, ik feliciteer u met uw maidenspeech. (*Applaus*)

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

08 Question de M. Georges Dallemande au ministre de la Défense, chargé de la Fonction publique, sur "l'envoi de troupes au sol en Irak" (n° P0158)

08 Vraag van de heer Georges Dallemande aan de minister van Defensie, belast met Ambtenarenzaken, over "het zenden van Belgische bodemtroepen naar Irak" (nr. P0158)

08.01 **Georges Dallemande** (cdH): Monsieur le président, monsieur le ministre, chers collègues, je pense que nous restons tous extrêmement préoccupés par l'évolution de la situation en Syrie et en Irak même si, on peut s'en féliciter, certains succès ont été engrangés par les troupes engagées dans la coalition. Certaines villes ont pu être sauvées. Certaines raffineries ont pu être reprises. Je pense qu'on le doit notamment aux efforts des troupes belges et des F-16 belges engagés en Irak.

J'ai compris que le Conseil des ministres avait pris ce matin une décision importante concernant la prolongation de cet effort belge, voire d'un élargissement pour envoyer des troupes d'encadrement. Pas des troupes combattantes puisque ce n'est pas l'objet de la demande du gouvernement irakien, ni des forces basées au Kurdistan irakien.

J'aurais donc voulu connaître quelques détails concernant le déploiement de ces troupes. Pouvez-vous nous en dire plus sur le rôle qu'elles joueront? Sortiront-elles de leur quartier militaire? Seront-elles sur le terrain? Se limiteront-elles à de la formation, du conseil ou y aura-t-il d'autres éléments? Travailleront-elles en coordination avec d'autres troupes européennes? Auront-elles pour objet de faire en sorte de sauver la vie de certains otages?

Je vous parle de cela car je viens encore, ce matin, d'avoir un appel au secours de la part de femmes yézidies qui viennent de s'échapper de situations dramatiques. Elles étaient otages dans le nord de l'Irak. Elles appellent aujourd'hui au secours pour que leurs sœurs, leurs filles puissent être libérées des mains de Daech. Est-ce que l'idée est d'avoir une collaboration entre des troupes qui auraient été formées par des forces spéciales belges et nos avions F-16, pour aller libérer ces otages?

08.02 Steven Vandeput, rapporteur: Monsieur le président, monsieur Dallemande, je vous remercie pour votre question.

En effet, le Conseil des ministres a donné son accord pour la totalité de la liste des opérations que j'ai proposées en 2015, dont l'envoi de troupes d'encadrement au sol en Irak.

Pour votre information, le budget prévu se monte à 6,77 millions. Cela signifie qu'on pourrait contribuer à concurrence de 50 militaires pendant une année.

J'ai demandé d'abord d'envoyer deux planificateurs pour examiner la situation, voir ce qu'on peut faire et où. On décidera ensuite quel type de troupe on enverra en Irak.

Om heel duidelijk te zijn, we gaan niet naar een oorlogszone, wij gaan niet deelnemen aan gevechten, de bijdrage van onze militairen is specifiek gelimiteerd tot training en *advice*. Het is niet zoals in het verleden op andere plaatsen, onze inspanning blijft beperkt tot die training en *advice*.

Voorlopig is het zo, maar dat zal allemaal bevestigd worden als onze mensen daar geweest zijn, dat er voorzien wordt dat wij samen zouden werken met de Duitsers, in hetzelfde kamp. De plaats moet nog bepaald worden, er werd een aantal locaties opgegeven, maar u begrijpt dat ik mij zal richten tot de bevoegde commissie om dat soort details toe te lichten.

08.03 Georges Dallemande (cdH): Monsieur le président, monsieur le ministre, nous avons toujours été en faveur de troupes extrêmement limitées, qui restent dans un rôle de conseil, qui ne soient pas combattantes ni situées sur la ligne de front: tout cela est évident et ne correspond d'ailleurs pas à la demande du gouvernement irakien ni des Peshmerga, dont j'avais eu l'occasion de rencontrer certains commandements.

Pour paraphraser le général Francis Briquemont, vous savez "qu'une guerre qui a démarré au sol se gagne au sol". Donc des F-16 seuls ne peuvent malheureusement pas suffire pour libérer ces otages, notamment.

J'insiste énormément: là, des femmes vivent des situations de cruauté extrême. J'espère que nos troupes auront pour priorité d'aider les Irakiens, les Peshmerga et les Kurdes à aller les libérer car leur existence doit être insupportable.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

De **voorzitter**: Collega's, zoals gisteren werd afgesproken vindt nu een vergadering van de commissie voor de Financiën en Begroting plaats in de Internationale Zaal.

Intussen gaan wij hier verder met onze werkzaamheden.

Begrotingen

Budgets

09 Wetsontwerp houdende de Middelenbegroting voor het begrotingsjaar 2015 (495/1-6)

- Ontwerp van algemene uitgavenbegroting voor het begrotingsjaar 2015 (496/1-43)
- Begrotingen van ontvangsten en uitgaven voor het begrotingsjaar 2015. Algemene toelichting (494/1)
- Verantwoordingen van de algemene uitgavenbegroting voor het begrotingsjaar 2015 (497/1-23)
- Beleidsnota's (588/1-36)

09 Projet de loi contenant le budget des Voies et Moyens de l'année budgétaire 2015 (495/1-6)

- Projet du budget général des dépenses pour l'année budgétaire 2015 (496/1-43)
- Budgets des recettes et des dépenses pour l'année budgétaire 2015. Exposé général (494/1)
- Justifications du budget général des dépenses pour l'année budgétaire 2015 (497/1-23)
- Notes de politique générale (588/1-36)

Hervatting van de algemene bespreking

Reprise de la discussion générale

De algemene bespreking is hervat.

La discussion générale est reprise.

Asiel - Migratie

Asile - Migration

09.01 Emir Kir (PS): Monsieur le président, aujourd'hui, nous célébrons la journée internationale du migrant et toute une série de citoyens dans notre pays ont décidé de créer une plate-forme *Together for Dignity* et ont organisé un grand rassemblement devant le Palais de justice sur la place Poelaert avec, parmi eux, des citoyens de toutes confessions, de toutes origines, des travailleurs, des artistes, des responsables d'associations, des avocats... Tous se sont réunis pour montrer leur indignation par rapport à la vision qui a été proposée sur l'immigration, sur l'asile, une vision pessimiste, une vision négative qui est reprise aujourd'hui dans la note d'orientation politique de M. Francken.

Ce qui avait tout particulièrement choqué les responsables de cette plate-forme, ce sont bien naturellement les phrases qui avaient été postées par M. Francken sur son site personnel. Je ne reviendrai pas sur le sujet mais je voudrais dire ici, devant les représentants de la population, que l'indignation continue à être vécue sur le terrain et qu'enormément de personnes se mobilisent autour de cette question.

M. le secrétaire d'État, pour ce qui est du budget, il n'est pas rare, lorsqu'un gouvernement envisage de réduire aussi drastiquement ses dépenses sans toucher au volume de ses recettes que ce soit les plus précaires au sein de la population qui en fassent les frais les premiers.

Parmi les plus précaires, il aurait été étonnant de voir ce gouvernement épargner les plus fragilisés, à savoir les candidats réfugiés. Ce n'est donc pas tellement une surprise de constater qu'ils n'auront même pas attendu de voter le budget pour commencer à appliquer certains volets de ce programme.

En matière d'asile et d'immigration, cela se matérialise tout simplement par la fermeture de 2 000 places d'accueil au 1er janvier 2015. Cette mesure est vécue par mon groupe et par d'autres comme une véritable attaque frontale contre la tradition d'une Belgique accueillante, humaniste et tolérante qui reste dans l'histoire de notre pays.

Elle aura aussi le triste honneur de faire les premières victimes parmi les agents de l'État. En effet, on parle de licenciements de travailleurs chargés d'encadrer les places ainsi supprimées; un licenciement sans aménagement, puisque selon les travailleurs, ils ont eu à recevoir cette triste nouvelle par un simple petit courrier annonçant la fin de leur activité à compter de la rentrée de janvier prochain. Qu'il s'agisse des familles des candidats réfugiés ou des travailleurs désormais sans emploi, on aurait pu espérer avoir des nouvelles plus heureuses pour célébrer les fêtes de fin d'année. Hélas, il en a été décidé autrement.

Mais ce ne sont pas les seules mauvaises nouvelles, les seules ombres que laisse planer ce budget. Elles ne sont que le reflet de deux éléments qui sont, à nos yeux, plus qu'évidents.

Premièrement, il y a la volonté du gouvernement de réorienter ces moyens vers l'accueil collectif qu'il soit

ouvert et surtout fermé. Comme je l'ai déjà dit en commission, il s'agit d'une volonté, selon nous, contre-productive puisqu'on sait que l'accueil individuel est, d'une part, moins coûteux pour les pouvoirs publics que son pendant collectif et, d'autre part, plus efficace en matière d'intégration des candidats réfugiés. Et oui, il faut pouvoir parler d'intégration! Même si cela ne plaît pas à tout le monde, la moitié des candidats ont vocation à s'installer durablement sur notre territoire. Telle est la réalité. Ne pas avoir le souci, dès leur arrivée en Belgique, de l'intégration de ces candidats dans notre population, c'est manquer de respect pour eux, mais surtout de vision au niveau du dossier de l'accueil des demandeurs d'asile.

Deuxièmement, monsieur Francken, il y a un manque de moyens manifeste pour mener une politique digne de ce nom qui impose le respect des candidats comme des conditions de travail des agents de l'État chargés de traiter les dossiers. Ce manque de moyens met en péril la garantie que chaque dossier, chaque candidat sera traité avec toute l'attention qu'il mérite. Cette garantie doit pourtant s'étendre à tous les aspects de la procédure, depuis la demande soumise dans le pays de départ à l'arrivée sur notre territoire et même – je dis bien "même" – à un éventuel retour forcé qui doit toujours se faire dans des conditions qui mettent le respect de la dignité humaine au cœur des préoccupations.

J'aurai certainement l'occasion de revenir, demain, lors de la discussion de la loi-programme, sur un certain nombre d'autres éléments. Mais je ne peux d'ores et déjà que vous exhorter, monsieur le président, chers collègues à voter contre un volet de ce budget qui ne frappera pas seulement les candidats réfugiés, les travailleurs d'un secteur difficile, mais qui mettra aussi notre pays – je dis bien "notre pays" – dans l'incapacité de faire face aux obligations internationales qui s'imposent à lui en raison du mouvement de populations résultant de la situation internationale.

09.02 Sarah Smeyers (N-VA): Mijnheer de staatssecretaris, het is vandaag de dag van de migratie, de internationale dag van de migrant. Ik vind het wel een eer dat wij vandaag over uw migratiebeleid in het Parlement mogen spreken.

Theo Francken mag niet naar verjaardagsfeestjes van partijgenoten-eresenatoren. Theo Francken mocht in tempore non suspecto als lid van de oppositie niet kritisch zijn tegenover het migratiebeleid en moet zich nu verontschuldigen voor een Facebookpost die hij politieke lichtjaren geleden postte. Theo Francken verontschuldigt zich, maar sommigen zeggen dat als men hem kent, men ziet dat zijn verontschuldigingen niet gemeend zijn.

Diezelfde sommigen zeggen vandaag in diezelfde column en in diezelfde adem dat ze Theo Francken eigenlijk niet kennen.

Mijnheer de staatssecretaris, het werd u niet gemakkelijk gemaakt in de eerste maanden van deze legislatuur. Ik denk dat u er maar beter aan went. Ik denk dat de echte redenen zijn en blijven dat Theo Francken en zijn partij het bij het rechte eind hebben als ze zeggen dat er paal en perk aan het lakse migratiebeleid moet worden gesteld dat stamt uit het PS-tijdperk en dat dus diep in het Belgische beleid, in de Belgische wetgeving geworteld zit.

Theo Francken maakt deel uit van een regering die de vorige legislatuur al begonnen is aan die kentering, maar die af en toe nog werd gemuilkorf door diezelfde PS die toen nog mee de rode lijnen trok.

Dat is nu niet langer het geval. Eindelijk, na decennialang in de marge te moeten werken aan de verstrenging, de objectivering, de verduidelijking, de opwaardering van het migratiebeleid kan deze regering nu voluit gaan.

Niet iedereen gewoon in dat Belgische zwembad duwen, of ze nu kunnen zwemmen of niet, of ze nu een zwembroek aanhebben of niet. Neen, men mag pas in het zwembad als men een paar zwemslagen kent, als men weet hoe men in de baantjes moet zwemmen. Een brevet van 25 meter volstaat. Dan mag iedereen de springplank op en kan de zwembadmeester gerust zijn. Zo raakt men veilig aan de rand.

Mijnheer de staatssecretaris, het beleid inzake asiel en migratie heeft de laatste jaren en vooral tijdens de voorbije legislatuur reeds grondige wijzigingen gekend. De federale regering wil nu verder gaan op die ingeslagen weg. Dat zien wij in de verschillende facetten van uw beleidsverklaring.

In de Europese context schetst u terecht dat migratie niet vanuit een ommuurde samenleving of vanuit een eilandreflex moet worden bekeken. Het is eigenlijk overbodig, maar voor het geval dat de mensen snode

gedachten zouden hebben en u verkeerd zouden willen begrijpen of kwade trouw zouden durven te vermoeden in uw woorden, schetst u toch nog eens dat België zijn internationale verplichtingen ten volle zal nakomen en bescherming zal bieden aan iedere vluchteling met een gegrondte vrees voor vervolging.

Het is toe te juichen dat u, in navolging van wat in het regeerakkoord werd opgenomen, zult ijveren voor een effectieve omzetting van alle EU-richtlijnen door alle EU-lidstaten en voor een praktische samenwerking inzake het asielbeleid. Daarvoor zal het inderdaad goed zijn dat u onze asielprocedure zult aanpassen in navolging van die Europese richtlijnen. Dit kan alleen maar een uniforme beoordeling van de asielaanvragen binnen Europa ten goede komen.

Wat hervestiging van kwetsbare vluchtelingen betreft, lazen wij in uw beleidsverklaring en in het regeerakkoord dat deze regering verder wou gaan op de ingeslagen weg. In samenwerking met het UNHCR wilt u structureel doorwerken aan dat afgesproken groepspad. In 2015 wilt u 150 vluchtelingen hervestigen.

U hebt twee weken geleden in de commissie aangekondigd dat u samen met de regering, gelet op de wereldwijde context en de crisissen in de wereld, onder andere in Syrië, besloten hebt om dat getal van 150 te hervestigen vluchtelingen op te trekken naar 300. Dat is een van uw eerste zeer goede beleidsdaden, mijnheer de staatssecretaris.

Als OCMW-voorzitter van een centrumstad ben ik een heel grote voorstander van het gewijzigde opvangmodel. U bent immers van plan de FOI's, de LOI's en de opvang door de opvangpartners aan te passen. Doordat die veranderingen in het asielbeleid reeds in de vorige legislatuur onder staatssecretaris De Block werden opgestart, zijn de doorlooptijden veel korter geworden. Het principe dat de voorkeur wordt gegeven aan een collectieve opvang en dat de individuele opvang in de LOI's in eerste instantie wordt voorbehouden aan asielzoekers die een positieve beslissing hebben gekregen of waarvan het zeer plausibel is dat zij een positieve beslissing zullen krijgen, is een heel goede keuze. Dit zal het werk van de OCMW's en de maatschappelijk workers alleen maar vergemakkelijken.

Het kan nu echt de bedoeling zijn om die lokale opvanginitiatieven gedurende de opvangperiode aan te wenden om die bijna erkende of erkende vluchtelingen te begeleiden in hun zoektocht naar werk, een taalopleiding of kinderopvang. Het potentiële sociale aspect in de opvang in de LOI's kan hierdoor ten volle worden geactiveerd. Ik meen dat niemand in dit Parlement ertegen is dat mensen, die volgens de internationale regels in onze maatschappij mogen worden opgenomen, gedurende een bepaalde tijd in die individuele opvang worden klaargestoomd voor dat zelfstandige nieuwe begin.

Mijnheer de staatssecretaris, u staat ook voor enkele grote uitdagingen. Een van de belangrijkste uitdagingen is het herschrijven van de Vreemdelingenwet van 1980 tot een duidelijk migratiwetboek, met eenduidige, sluitende procedures. Het zal uw grootste uitdaging zijn en het wordt een monnikenwerk. Uw voorgangerster is haar ambtstermijn begonnen met het aankondigen van diezelfde ambitie, maar die ambtstermijn was korter en er dienden zich andere migratieproblemen aan, waardoor het voornemen niet werd ingelost.

Ik ben dus blij te vernemen dat u in 2015, binnen twee weken dus, al een werkgroep zult starten, zodat u tegen het einde van de ambtstermijn met dat transparant migratiwetboek naar ons Parlement kunt komen. Door een transparant migratiwetboek zal er verder kunnen worden gebouwd aan dat actief, eenvormig, sluitend migratiebeleid, waarin de door u gekende principes vooropstaan: tegengaan van meervoudige aanvragen zonder gewijzigde omstandigheden, tegengaan van ellenlange en parallelle procedures, de invoering van een billijk rolrecht in navolging van de buurlanden en het faciliteren van visa voor kortverblijf voor toeristen die naar hier komen, bijvoorbeeld om hun familie te bezoeken.

De groep van de niet-begeleide minderjarige vluchtelingen is uiterst kwetsbaar. Ik ben ervan overtuigd dat collega Lanjri daarop zo dadelijk verder zal ingaan. Het is heel goed dat u het levensproject wilt uitwerken, zodat de jongere die noodgedwongen terug naar zijn thuisland moet, toch een goede bagage krijgt en een goede basis heeft om de rest van zijn leven in dat thuisland verder uit te bouwen.

Mijnheer de staatssecretaris, mijn stokpaardje in de vorige legislatuur bestond uit het overtuigen van de toenmalige meerderheidspartijen van het belang om regularisatie te beperken tot het strikte minimum. Het zal u dan ook niet verbazen dat mijn fractie en ik zeer verheugd zijn te horen en te lezen dat in deze regeerperiode de regularisatie nog meer dan vroeger een uitzonderingsprocedure zal worden en dat collectieve regularisatie uitgesloten wordt. Ik ben ervan overtuigd, als u uw beleid inzake snelle procedures

en inzake een correct en humaan terugkeerbeleid zult invoeren, de noodzaak en de vraag naar die individuele regularisaties automatisch ook zal verminderen. Pijnlijke discussies zoals die van Scott Manyo of Parwais Sangari zullen kunnen worden vermeden of toch zo veel mogelijk kunnen worden vermeden.

Last but not least, in uw beleidsverklaring vermeldt u de noodzaak aan een correct terugkeerbeleid, vrijwillig als het kan, gedwongen als het moet.

Mijnheer de staatssecretaris, de huidige cijfers inzake zowel gedwongen als vrijwillige terugkeer zijn onrustwekkend. Het siert u dat u ze niet verbloemt. Het siert u nog meer dat u de vaste intentie hebt die cijfers te verbeteren. U focust daarbij op de illegale delinquenten. Dat is een logisch gevolg van de stelling van deze regering dat criminelen of mensen die een bedreiging voor de openbare orde vormen bij voorrang aangepakt moeten worden.

In dit geval gaat het zelfs niet over het intrekken van het verblijf. Zij hadden geen wettig verblijf. Opnieuw: transparant, correct en duidelijk.

Mijnheer de staatssecretaris, ik rond dit betoog af. Ik vergeleek het migratiebeleid met een zwembad. Mijnheer de badmeester, een badmuts hebt u niet nodig. Ik wilde u een gele badmuts kopen, maar onze werkzaamheden laten niet toe al kerstinkopen te doen. U hebt hoe dan ook geen badmuts nodig, hoewel u af en toe de borst nat zult moeten maken. Ik ben ervan overtuigd dat de zwembadbezoekers in goede handen zijn en dat u een goede badmeester zult zijn. Ik wens u veel succes in deze legislatuur.

09.03 Nahima Lanjri (CD&V): Mijnheer de staatssecretaris, wij hebben de afgelopen weken tijdens de besprekking van de beleidsnota en van de begroting al uitvoerig van gedachten kunnen wisselen, ook wat uw beleid betreft.

Ik zal niet opnieuw op alle punten ingaan. Wij hebben het gehad over opvang, over gezinshereniging, over de aanpak van misbruiken, over de terugkeer, enzovoort. Ik zal niet alles herhalen maar wil wel ingaan op een aantal aspecten. Voor onze fractie is het van essentieel belang dat er een asiel- en migratiebeleid wordt gevoerd dat evenwichtig is, dat bescherming biedt aan wie dat nodig heeft en dat ook voldoende garanties bevat dat mensen die terecht een verblijfsvergunning aanvragen die snel krijgen, binnen een rechtszeker kader.

Ik wil ingaan op drie aspecten van uw beleid: de asielprocedure, de niet-begeleide minderjarigen en het rolrecht of de verblijfsbelasting.

Ten eerste, het is duidelijk dat de weg die wij in de vorige legislatuur ingeslagen zijn, de juiste was. Wij zijn erin geslaagd de asielprocedure te verkorten. Vroeger duurde de asielprocedure een jaar of langer terwijl wij er in de vorige legislatuur in geslaagd zijn ze terug te brengen tot 6 maanden, de beroepsprocedure zelfs inbegrepen. Die doorlooptijd moeten wij handhaven. Wij moeten ervoor zorgen dat het gemiddelde van 6 maanden verzekerd blijft.

Dat betekent ook dat wij erover moeten waken, ook in budgettair moeilijke tijden, dat onze asielinstanties, het Commissariaat-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen, DVZ en de RVV, voldoende middelen blijven krijgen om te zorgen voor snelle procedures.

Ten tweede, er is bij bepaalde instanties vandaag nog een enorme achterstand, meer bepaald bij de beroepsinstantie, bij de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen. Niet minder dan 27 000 dossiers liggen daar nog te wachten op behandeling en ik weet wel dat het merendeel niets te maken heeft met asieldossiers maar met andere migratielijns, bijvoorbeeld dossiers in verband met gezinshereniging of regularisaties. Die mensen moeten vaak maanden en maanden wachten op een beslissing van de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen.

Mijnheer de staatssecretaris, ook op dat vlak vragen wij dat u, samen met de voorzitter van de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen, het nodige zult doen en de nodige maatregelen zult nemen om die achterstand van 27 000 dossiers op een redelijke termijn weg te werken. Wij kunnen het immers niet maken dat mensen maanden en soms zelfs jaren moeten wachten op een beslissing. Die achterstand moet dus absoluut worden aangepakt.

Ik wil er ook voor pleiten om de weg te blijven bewandelen die wij vorige legislatuur bewandeld hebben. Wij

hebben tijdens de voorbije legislatuur ervoor gezorgd dat de opvangcrisis bedwongen werd. Er waren uiteraard ook minder asielzoekers, het aantal asielzoekers is de voorbije legislatuur verminderd. Toch hebben wij ervoor gezorgd dat er geen mensen zonder opvang zaten, iedereen werd opgevangen.

Het is ook van belang dat wij daarvoor blijven gaan, ondanks het feit dat door de vorige regering, en ook nu opnieuw door u, beslist werd om het aantal opvangplaatsen af te bouwen. Op zich is dat voor een stuk logisch, men moet geen centra openhouden waar de bezetting heel laag is. Het is evident dat men ook daar streeft naar een rationeel beleid, de opvangcapaciteit een stuk optrekt en dat er ook minder plaatsen worden opengehouden. Het is de bedoeling om te gaan naar 16 000 opvangplaatsen en 2 200 bufferplaatsen. Dat moet normaliter volstaan om de asielzoekers op te vangen, zelfs indien er tijdelijk een toename zou zijn van het aantal asielaanvragen.

Mijnheer de staatssecretaris, ik wil u uitdrukkelijk vragen om te zorgen voor een gelijke spreiding tussen de individuele opvang en de collectieve opvang, en er vooral voor te zorgen dat de mensen terechtkomen op de juiste plaatsen. Wij hebben trouwens in het regeerakkoord afgesproken dat mensen in principe wel collectief worden opgevangen maar dat mensen die meer bescherming nodig hebben, bepaalde groepen die zwakker zijn, ook alleenstaanden met kinderen of asielzoekers die grote kans maken om hier in het land te mogen blijven, individueel worden opgevangen.

Dat zou uiteindelijk moeten leiden tot een vrij evenwichtige verdeling tussen de individuele opvangplaatsen en de collectieve opvangplaatsen. Ik dring er ook op aan dat het aantal bufferplaatsen of reserveplaatsen mooi verdeeld zou worden tussen de verschillende opvanginitiatieven. Het mag niet zo zijn dat de privésector of de ngo's veel meer bufferplaatsen moeten openhouden, terwijl de collectieve centra voor een minder groot aantal moeten zorgen. Ik zou die aantallen graag in evenwicht zien.

Een tweede punt waarover ik u wil spreken zijn de niet-begeleide minderjarigen. U weet, mijnheer Francken, dat wij altijd aandacht hebben gevraagd voor mensen die het moeilijk hebben, voor de zwakkere, ook in het raam van het migratiebeleid. De niet-begeleide minderjarigen vallen daar zeker onder. Ik ben ook blij dat u, samen met mij, vindt dat wij de niet-begeleide minderjarigen extra moeten beschermen. Het is goed dat wij tijdens de vorige legislatuur reeds een eerste stap hebben gezet en de niet-begeleide minderjarigen die geen asiel aanvragen extra bescherming hebben aangeboden.

Wij hebben in het nieuwe regeerakkoord afgesproken dat wij twee procedures mogelijk maken zodat jongeren als Parwais en anderen die hier aankomen zonder ouders of voogd nog beter beschermd zijn. Wij moeten ervoor zorgen dat zij, ook als zij asiel aanvragen, toch tegelijkertijd de procedure kunnen opstarten om beschermd te worden. Ik ben blij dat ons wetsvoorstel de steun krijgt van alle meerderheidsfracties. Ik hoop dat wij het binnenkort samen in de commissie kunnen behandelen en goedkeuren zodat wij die jongeren de steun en de bescherming kunnen geven die zij echt nodig hebben.

In dat licht heb ik er ook op aangedrongen – ik wil dat vandaag opnieuw doen – om zeker te onderzoeken of het mogelijk is om tot een vereenvoudigde procedure te komen. Als wij zeggen dat het voor die jongeren mogelijk moet zijn om de twee procedures te combineren, dan lijkt het mij ook zinvol dat het onderzoek dat vandaag door het Commissariaat-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen gevoerd wordt, meteen gevoerd zou worden door het Commissariaat en de DVZ samen, zodat nagegaan kan worden wat voor de jongeren het beste is en zodat alles in één beweging gebeurt en er geen twee of drie aparte procedures moeten worden opgestart.

Wij weten natuurlijk ook dat niet elke jongere in ons land zal mogen blijven. Dat is ook nooit de bedoeling geweest. Als jongeren herenigd kunnen worden met hun ouders, dan moeten wij daarvoor zorgen, want jongeren zijn uiteindelijk het best thuis in hun eigen thuisland. In de mate dat dit mogelijk is, moeten wij daarvoor zorgen, maar daarvoor is er een extra inspanning nodig. Tot nu toe werd er namelijk veel te weinig samengewerkt met de ouders. Als men besliste om de jongeren terug te sturen naar het land van herkomst, werd te weinig ingezet op de begeleiding van de ouders of het daarbij betrekken van de ouders. Als wij willen dat de terugkeer van die jongeren duurzaam is en dat zij goed terechtkomen, dan zullen wij absoluut meer met die ouders moeten samenwerken.

Tot slot, mijn derde en laatste punt is de invoering van het rolrecht. Ik wil benadrukken dat wij in het regeerakkoord hebben afgesproken dat de invoering van het rolrecht en ook de invoering van een verblijfsbelasting die door de gemeenten kan worden geheven, billijk en proportioneel moeten zijn. Ze mogen de draagkracht van de betrokkenen dus niet overschrijden. Het kan niet de bedoeling zijn dat mensen

bijvoorbeeld niet aan gezinsherening kunnen doen omdat het rolrecht dat gevraagd wordt veel te hoog is. Ik wil dus absoluut aandringen op een billijke invoering van die taks. Uiteraard moeten de twee takken tegelijkertijd worden bekeken. Dat is ook wat de Raad van State vraagt. Als men het bedrag bepaalt voor de ene taks moet men in het achterhoofd houden hoeveel men op het andere niveau gaat vragen. Dat moet samen bekeken worden.

Tot daar onze bekommernissen. Wij zullen daar mee over waken omdat wij het belangrijk vinden om een correct, humaan en evenwichtig asiel- en migratiebeleid te voeren.

09.04 Monica De Coninck (sp.a): Mijnheer de voorzitter, beste collega's, voorafgaand wil ik toch een opmerking maken aan mevrouw Smeyers. Ik vind het raar dat u hier feiten van politieke lichtjaren geleden met betrekking tot de heer Francken opnieuw bovenhaalt. Daar is nochtans veel discussie over geweest, ook veel maatschappelijke discussie. Soms heb ik de indruk dat u dat graag doet omdat u dan een zondebok kunt creëren in de politiek. Zoals iedereen in Vlaanderen weet, worden zondebokken graag gezien en zijn ze aantrekkelijk om voor te kiezen.

Nu wil ik gewoon eens naar de feiten kijken.

09.05 Sarah Smeyers (N-VA): Mevrouw De Coninck, ik zal het wellicht niet als een eer mogen zien dat u mijn naam noemt. Het is echter misschien goed dat u uw tien minuten spreektaid gebruikt om het beleid van de heer Francken effectief aan te vallen, als u daar behoeft of argumenten voor hebt.

09.06 Monica De Coninck (sp.a): U hebt uw spreektaid ook gebruikt om een aantal dingen te vermelden die dan ook niet *to the point* waren. U moet mij daarvoor niet op de vingers tikken.

Ik heb al een paar keer gezegd, ook in de commissie, dat ik met enige nieuwsgierigheid uitkeek naar wat de verandering in het beleid rond asiel en migratie ging zijn. Dat is belangrijk omdat er nogal wat uitdagingen zijn, ook economische uitdagingen, voor de toekomst. Migratie kan daarin een rol spelen. Het is eigenlijk een gemiste kans, niet alleen van u maar ook van de vorige beleidsverantwoordelijken, dat in België geen beleid wordt ontwikkeld dat op een veel positievere manier met migratie en integratie omgaat.

Uiteindelijk komt de discussie altijd bij asiel en in mindere mate bij migratie terecht. Er zijn vandaag heel veel migratiebewegingen bezig, vanuit Europa en verdere delen van de wereld naar ons land. De discussie rond sociale dumping en werknemers uit de EU-lidstaten – dikwijls van de periferie – die hier komen werken en de arbeidsmarkt verstören, vind ik minstens even belangrijk. Daarover vind ik niets terug. U zult zeggen dat dit verschillende bevoegdheidsterreinen omvat. Dat is waar, maar de N-VA zit in ongeveer alle regeringen en kan dus wel een ander arrangeren en afspreken.

De brief en de begroting gaan volgens mij dus alleen over asiel. Mevrouw Smeyers, het betreft eigenlijk vooral het voortzetten van het beleid van de vorige regering. Mevrouw De Block heeft op dat vlak, samen met haar collega's, grote inspanningen geleverd. Het is echter allemaal iets straffer gesteld, met wat meer borstgeklop. U wilt uw borst nat maken, zegt u, dus dan zal er wel borstgeklop zijn, of die borst nu nat is of niet.

U spreekt van één vliegtuig per maand voor repatrieringen, kortere procedures en minder opvangcapaciteit. U wilt meer resultaten bereiken met minder middelen. Dat is zeer eerbaar. Proberen om de efficiënte te verhogen is zeer oké. Men kan dat altijd proberen.

Ik moet u echter waarschuwen, mijnheer Francken.

Mijnheer Francken, ik moet u waarschuwen, want de vorige regering en de vorige staatssecretaris hebben al heel sterk druk gelegd op de structuren en op het personeel. Ik denk dat ze al bijna op hun tandvlees zitten.

U wilt bijkomend nog 20 % besparen op werkingsmiddelen. Dat lijkt simpel, maar wat betekent het concreet? 20 % besparen op werkingsmiddelen bij de overheid betekent concreet 15 miljoen euro minder voor verenigingen die zich met vluchtelingen bezighouden, 18 miljoen euro minder voor lokale opvanginitiatieven en besparingen op medische kosten voor asielzoekers. Dat is alsof u als zwembadbeheerder ervoor zorgt dat wie in het water terechtkomt, niet kan worden gered. De grote uitdaging bestaat erin om in de middelen te voorzien en vooral de uren te betalen, zodat er voor de betrokkenen wel een positief beleid kan worden uitgezocht.

Er kondigen zich door de vele broeiharden van oorlog en van ziekte in de wereld – ik heb het onder andere over de oorlog in Syrië en de ebola-epidemie – een aantal migratiestromen aan. U zegt middelen te zullen recupereren door een roltaks in te voeren. Wie papieren nodig heeft, zal daarvoor moeten betalen. Daarop zijn er veel uitzonderingen.

Als ik het goed lees, komt het er eigenlijk vooral op neer dat moet worden betaald voor papieren bij gezinshereniging. Nu dacht ik dat in vorige legislaturen door verschillende partijen samen initiatieven werden genomen om de gezinshereniging al te beperken. Ik ben ook nog een beetje conservatief: ik denk dat we het samenbrengen van ouders met hun kinderen eigenlijk moeten stimuleren. Dat geeft sociaal kapitaal, dat geeft zekerheid aan mensen. We zijn toch nog altijd voor het gezin, denk ik. Alleen aan die groep een roltaks opleggen, daarmee kunnen we toch moeilijk leven. Ik denk dat de Raad van State het daarmee op grond van het gelijkheidsbeginsel ook moeilijk zal hebben.

09.07 Nahima Lanjri (CD&V): Mevrouw De Coninck, als ik hier niet stevig op mijn stoel zat, zou ik echt van mijn stoel vallen.

U was vroeger, nog niet zo heel lang geleden, vanuit het OCMW in Antwerpen van mening dat het *not done* was dat zovele mensen ook hun ouders, schoonouders en grootouders overbrachten. Nu pleit u ervoor dat zij hun ouders, schoonouders en grootouders overbrengen.

09.08 Monica De Coninck (sp.a): Neen, ik heb gezegd dat wij allen hebben meegeworkt aan de beperking van de gezinshereniging, wat ik goed vind. Echter, in het samenbrengen van ouders met kinderen kan ik mij vinden. Iemand mag toch zijn partner en kinderen overbrengen. Dat is voor mij een gezin. Dat zijn niet de grootouders en de aangetrouwde familie.

U hebt mij misbegrepen.

09.09 Nahima Lanjri (CD&V): Mevrouw De Coninck, dan hebben wij elkaar goed begrepen. Dat is immers nu al het geval.

09.10 Monica De Coninck (sp.a): Daarom vraag ik mij af waarom nog eens bijkomend een roltaks moet worden gecreëerd. Een en ander is immers al verschrikkelijk beperkt, vooral voor de gezinsherenigers, die eigenlijk heel veel positiefs meebrengen.

09.11 Zakia Khattabi (Ecolo-Groen): Monsieur le président, je me suis désinscrite de la liste des orateurs mais je souhaiterais faire une brève intervention depuis mon banc puisque je ne participe pas au débat. J'ai déjà eu un échange avec M. Jambon hier.

Il est difficile débattre de quelque chose qui en fait n'existe pas. En effet, visiblement, ce gouvernement a fait le choix de ne plus avoir de politique d'asile en Belgique. Dans sa note, le secrétaire d'État déclare en effet "qu'aujourd'hui l'une de ses priorités consiste à protéger l'ordre public et la sécurité nationale". J'ai interpellé hier M. le ministre Jambon, lui demandant qui était le ministre de l'Intérieur et quand nous aurions une politique d'asile digne de ce nom. Il semblerait qu'il y ait confusion dans les postes. J'attends donc qu'il y ait un accord entre M. Jambon et M. Francken sur les attributions de l'un et de l'autre pour pouvoir espérer avoir une note de politique d'asile digne de ce nom.

09.12 Staatssecretaris Theo Francken: Mijnheer de voorzitter, ik zal ingaan op enkele opmerkingen die werden gemaakt. De afgelopen weken en maanden hebben wij al intens gedebatteerd over dit onderwerp. Vele opmerkingen komen nu terug. Ik ben uiteraard altijd ter beschikking van de Kamer om erop in te gaan en om hier en daar wat duiding te geven bij een aantal beslissingen van de voorbije weken.

Mijnheer Kir, u zegt dat er vandaag een protestactie was van duizend mensen op het Poelaertplein. Vele mensen zijn daar inderdaad samengekomen. Hoeveel het er juist waren, is volgens mij niet zo relevant. U zegt dat het een aardige groep was. Dat is zo. Ik heb een delegatie van die mensen ook ontvangen op het kabinet. Ik ben een man van de dialoog. Wij hebben zeer openhartig gediscussieerd over hun besognes. Het gaat om burgers die bezorgd zijn over het asiel- en migratiebeleid dat deze regering zal voeren.

Ik meen dat ik een aantal van hun vragen heb kunnen beantwoorden. Er was ook een aantal mensen bij van het collectief La voix des Sans-Papiers. Er was iemand bij die op dit moment een soort woordvoerder is van

de sans-papiers uit Molenbeek. U weet ongetwijfeld dat daar een grote groep sans-papiers verblijft. Wij hebben een zeer openhartige discussie gevoerd over wat te doen met sans-papiers, regularisatie, economische migratie en economische regularisatie. Die zaken werden besproken. Wij hebben ook een aantal afspraken gemaakt en zullen daar nog een vervolg aan breien.

Het fenomeen van sans-papiers die gebouwen als kerken en noem maar op bezetten, is niet nieuw. Ook toen uw partij deel uitmaakte van de regering waren die er. Het bestaat in veel Europese landen, dat mensen een regularisatie vragen en hun aanvraag versterken door hongerstaking of door bepaalde gebouwen te bezetten. Dat is niet nieuw. Het is nu niet anders. De lijn van de vorige regering onder de heer Di Rupo was dat er niet werd ingegaan op de eisen van hongerstakers omdat dit een soort chantage is waarvan men wel het begin kent maar niet het einde. Ik meen dat dit geen onverstandige lijn was.

Kortom, het debat is vandaag opgestart. Ik ben in dialoog gegaan en zal ook verder in dialoog gaan met alle bezorgde burgers. Ik meen dat het mijn verantwoordelijkheid is om het migratiebeleid van deze regering, dat een goed migratiebeleid is, verder toe te lichten aan de bezorgde burgers overal in het land.

Ten tweede, u hebt al tientallen keren gezegd dat in mijn beleidsnota een negatieve visie schuilt op migratie. U hebt dat nooit kunnen bewijzen of aantonen, buiten hier en daar een intentieproces. Het woord bescherming, *protection*, komt ettelijke keren meer voor in mijn beleidsnota dan de woorden misbruik en fraude. Dat heb ik u zelfs cijfermatig aangetoond. U kunt blijven zeggen dat er een negatieve visie op migratie is, maar dat is niet zo. Ik zal dat ook blijven zeggen. U kunt a zeggen, ik blijf b zeggen.

Deze regering gaat helemaal niet uit van een negatieve visie op migratie. De eerste woorden van mijn beleidsnota stellen zelfs dat migratie de uitdaging van de eenentwintigste eeuw is. Wij willen op een positieve manier aan de slag gaan met migratie, maar wij moeten ook realistisch zijn. Zoals elke Westerse regering, kent ook de onze heel wat uitdagingen inzake migratie. Er bestaat geen enkel verschil tussen onze uitdagingen en die van bijvoorbeeld Nederland, Frankrijk, enzovoort. Wij bevinden ons allemaal in Europa en het Europees migratie- en asielbeleid wordt alleen maar sterker en zal alleen nog sterker worden de komende jaren. Wij zullen gemeenschappelijk moeten optreden.

U verwijst naar de toenemende conflicten in de wereld, zoals de problemen in het Midden-Oosten met 3,6 miljoen vluchtelingen en de bootvluchtelingen die elke dag sterven op de Middellandse Zee. U hebt gelijk als u zegt dat dergelijke zaken gezamenlijk moeten worden aangepakt. In die zin moeten wij daar allemaal samen werk van maken, alle regeringen van ons land en alle lidstaten van de Europese Unie.

Ten derde, u zegt dat het budget bijzonder beperkt is en u vraagt zich af hoe dat allemaal zal worden gedaan, mijnheer Kir. Er is al zoveel gevraagd van de medewerkers, zegt vrouw De Coninck. Ik kan daarop alleen maar het volgende zeggen. Wij moeten besparen. Elk departement heeft zijn verantwoordelijkheid en moet besparen op werking, personeel en investeringen. Ik zal zo creatief mogelijk naar oplossingen zoeken. Iedereen moet dat doen. U bent zelf ook burgemeester, als ik mij niet vergis. Ook in de gemeenten moet men creatief zijn inzake besparingen en het aanpakken van problemen, in het bijzonder in budgettair moeilijke tijden. Ik ben daar creatief in en probeer oplossingen te vinden, hoewel dat niet altijd evident is.

Ik ben het er echter niet mee eens dat een van de eerste maatregelen de schrapping van 2 000 plaatsen zou zijn. Mijnheer Kir, ik sluit inderdaad 2 000 plaatsen omdat Fedasil 16 miljoen euro moet besparen. Voor alle duidelijkheid — en ik heb dat vandaag tijdens een televisie-interview ook gezegd — betekent dat nog altijd dat elke kandidaat-vluchteling een plaats heeft. Het is niet omdat wij 2 000 plaatsen schrappen dat er geen plaats meer zou zijn. Er zijn 2 000 plaatsen minder, omdat er minder asielaanvragen zijn.

Er zijn minder aanvragen en dus worden er plaatsen geschrapt. Wij zitten met een bezettingsgraad van 74 % en wij moeten besparen. Het is toch evident dat als een kwart van de plaatsen niet gebruikt wordt, men daarnaar kijkt.

Mijnheer Kir, ik zal dat niet de hele tijd doen, maar bij deze wil ik toch nog een keer verwijzen naar de vorige regering, die 6 000 plaatsen heeft gesloten. In 2012 waren er 24 000 plaatsen, nu zijn er nog 18 000 en ik ga naar 16 000.

Op zich is dat goed nieuws, toch? Ik vind uw houding bizarre. In onze buurlanden Frankrijk en Nederland is er een enorme stijging van het aantal asielaanvragen. In Zweden zijn er dit jaar 80 000 tot 120 000 asielaanvragen en in Duitsland 200 000; daar swingt het de pan uit. In die landen zit men met de

handen in het haar en moet men elke dag in bijkomende plaatsen voorzien. Ik heb vorige week op mijn kabinet gesproken met mijn Nederlandse collega, de heer Teeven, en hij vroeg hoe wij dat in België toch voor elkaar krijgen, want in Nederland moet hij elke week plaatsen openstellen.

Ik kan toch alleen maar tevreden zijn over de situatie in ons land. Het moet ons toch tevreden stemmen dat wij plaatsen kunnen sluiten in plaats van ze opnieuw open te stellen? Wij hebben plaatsen moeten openstellen in tijden van crisis, zoals de asielcrisis en de Balkancrisis van 2010, 2011 en 2012. Ik begrijp u niet goed. Het kan toch niet anders dan dat u ook tevreden bent met het sluiten van plaatsen? Er is plaats voor iedereen en er zal plaats zijn voor iedereen. Wij hebben in een buffer van 2 000 plaatsen voorzien.

Nogmaals, ik begrijp uw redenering niet helemaal. Mijnheer Di Rupo, uw regering sloot 6 000 plaatsen op tweeënhalve jaar, en dat was blijkbaar heel goed. Ik sluit er 2 000 omdat het aantal asielzoekers stabiel blijft en de laatste drie maanden zelfs wat afneemt en dan vraagt u waarom ik plaatsen heb gesloten.

De sluiting van de plaatsen is heel correct gebeurd, op basis van een aantal objectieve parameters op voorstel van Fedasil. De heer Luxen heeft een voorstel geformuleerd en mijn administratie heeft dat ook gedaan. Na lange discussies zijn wij daarop ingegaan en ik meen dat het een zeer evenwichtig voorstel is.

Onze beslissing van vorige week om het centrum in Virton te sluiten, was geen gemakkelijke beslissing. Daar werd niet licht overeen gegaan. Als ik u goed heb begrepen — en u mag een en ander verduidelijken —, werd via een klein papiertje bekendgemaakt dat een aantal plaatsen zou worden gesloten.

Ik heb de heer Luxen vanochtend nog gesproken. Op dit ogenblik zitten mijn diensten en de directeur-generaal van Fedasil samen met de mensen van het centrum in Virton en met de vakbonden om een sociaal overleg te hebben over die sluiting.

Dus beweren dat een en ander via een klein papiertje, *un petit courrier*, is gebeurd, is dus niet juist. Indien u in het bezit bent van *un petit courrier*, dan hoor ik u dat graag zeggen en dan heb ik graag dat u mij dat overhandigt, want dat zou geen verstandige werkwijze zijn. Er werd naar elk centrum getelefoneerd en duidelijk gecommuniceerd. Is dat gemakkelijk? Nee, dat is niet gemakkelijk.

Ook mevrouw De Block en de heer Di Rupo vonden het tijdens de vorige legislatuur niet plezant om plaatsen te sluiten. Het ging om 6 000 plaatsen en honderden jobs. Dat is echter de consequentie van het asielbeleid. Minder instroom betekent minder plaatsen. Het zou toch helemaal te gek zijn om plaatsen open te houden die wij niet nodig hebben.

Het gaat dus om gewoon gezond verstand. Dat is even door de zure appel heen bijten, wat natuurlijk niet gemakkelijk is. Dat is nu eenmaal het gevolg. Het grote plaatje blijft echter positief.

Mijnheer Kir, u bent het ook niet eens met het opvangmodel. Het opvangmodel zint u niet. U zegt dat ik niet meer voor individuele plaatsen kies, hoewel zij een grotere kans op integratie zouden geven. Ik zou echter voor een collectief verhaal kiezen. Dat klopt ten dele. De regering heeft heel duidelijk geopteerd voor het collectieve als de norm. Mevrouw Lanjri is daar ook op ingegaan.

De collectieve opvang wordt de standaardopvang, zij het met een aantal heel belangrijke uitzonderingen, namelijk kwetsbare groepen, alleenstaanden, mensen met een beperking en vooral, ten slotte, mensen met een hoge erkenningsgraad. Dat zijn er op dit moment bijzonder veel. Meer dan 90 % van de Syriërs die toekomen — zij zijn de grootste groep —, wordt binnen een termijn van drie weken erkend. Voor Koerden geldt hetzelfde. Die mensen gaan naar een individuele opvang, niet naar een collectieve opvang.

Nu beweren dat er een ongelooflijke wanverhouding tussen individuele en collectieve opvang is, klopt niet en blijkt helemaal niet uit de cijfers die ik van mijn administratie krijg. Nogmaals, als u over andere cijfers beschikt, bezorg ze mij dan want ik zou ze graag hebben.

De prognoses die wij kunnen maken op basis van de verdeling tussen collectieve en individuele opvang en op basis van de instroom die wij nu hebben, zijn een totaal andere instroom dan in 2010 met Balkanvluchtelingen van wie bijna niemand werd erkend, wijzen daar niet op. Nu worden wij geconfronteerd met de grootste humanitaire crisis sinds de Tweede Wereldoorlog en met een enorme vluchtingenstroom. Bijna alle vluchtelingen daarvan worden erkend, zij het als vluchteling, zij het als subsidair beschermde. Zij gaan naar de individuele opvang en niet naar de collectieve opvang.

Het is dus een vreemde opmerking die u al voor de derde keer maakt. Ik heb nochtans al geprobeerd om het u uit te leggen. Dat is nu de derde keer dat ik de kwestie probeer te verduidelijken. Ik wil het, indien nodig, nog wel dertig keer herhalen, dat is geen probleem.

Mevrouw Lanjri heeft haar bezorgdheid over de doorlooptijd van de asielprocedure geuit. In vergelijking met de andere Europese landen zitten wij vrij strak. Wij zitten goed met onze procedures en termijnen. Ik meen dat er op dat vlak goed werk is geleverd. Gelet op het feit dat er moet worden bespaard, moet dat in het oog worden gehouden. Ik heb de terechte oproep ter zake vanuit bijna alle fracties meegenomen. Wij moeten die bezorgdheid blijvend hoog houden. De logica wil dat bij besparingen in de asieldiensten – de asielzoekers hebben recht op bed, bad en brood – men tien keer meer betaalt in de asielcentra, omdat zij daar dan langer blijven. Wij proberen de dossiers zo vlug mogelijk af te werken. Die logica klopt als een bus en staat als een huis.

Ik meen dat ook een aantal andere maatregelen kunnen worden genomen. De heer Van den Bulck is door de regering opnieuw benoemd als commissaris-generaal voor een periode van vijf jaar. Ik wens hem veel succes. Hij staat open voor elk debat met het Parlement. Ook dat staat in ons regeerakkoord. Het debat mag er wat mij betreft zeker komen. Ik meen dat de heer Van den Bulck graag naar het Parlement zal komen om in discussie te gaan met de Kamerleden.

Ik heb de heer Van den Bulck vorige week een brief geschreven met de vraag om de lijst Veilige Landen uit te breiden, omdat ik het bizarre vind dat er heel wat landen op de lijst Veilige Landen van andere Europese lidstaten staan, maar bij ons niet en vice versa. Een land dat veilig is voor de Franse asieldiensten, is dat niet voor de Belgische, maar weer wel voor de Nederlandse. Hij zal ter zake een onderzoek voeren en ik verwacht het resultaat ervan in de loop van de maand januari. Ik hoop dat hij dan een aantal suggesties zal doen, die wij dan vervolgens ook zullen opnemen in ons beleid. Het is volgens mij enorm belangrijk om de lijst Veilige Landen uit te breiden. De procedure van 15 dagen heeft er immers voor gezorgd dat de Balkancrisis werd bezworen. Dat is een enorm belangrijk element geweest.

Tijdens de periode van lopende zaken werd hierover vaak van gedachten gewisseld met mevrouw Smeyers. Uiteindelijk werd de lijst ingevoerd en volgens mij heeft men daarmee de Balkancrisis echt kunnen bezweren. Een uitbreiding van de lijst Veilige Landen is geen wondermiddel, maar wel een belangrijk instrument. Ik ben daarvan echt overtuigd. Ik hoop positief en goed nieuws te krijgen vanuit het CGVS.

In verband met de achterstand bij de RVV kan ik alleen zeggen dat ik de bekommernis deel. Er zal versterking komen. De beloofde versterking is er door de wervingsstop voor ambtenaren onder de vorige regering niet meer gekomen, maar we zijn ermee bezig. Ik neem dat ter harte. Er is daar een enorme achterstand, de grootste achterstand die we momenteel nog hebben in heel het migratiecontentueux. We gaan daar dus zeker mee aan slag, ook al ben ik mij ervan bewust dat het een serieuze achterstand is.

Wat de niet-begeleide minderjarigen betreft, ik heb vanmorgen het observatiecentrum in Neder-Over-Heembeek bezocht en ik heb daar opnieuw heel veel geleerd. Vorige week heb ik gebrainstormd met een vereniging van voogden OLIV. Voor de verkiezingen hebben we daar een debat over gehad. Ik heb daar heel veel uit geleerd. Ik heb vorige week vrijdag met de minister van Justitie overleg gehad, aangezien hij bevoegd is voor de voogdijdienst. Ook aan dat thema zal ik voortwerken.

Ik kan alleen hopen dat de commissie voor de Binnenlandse Zaken zo snel mogelijk uw wetsvoorstel goedkeurt, zodat de valkuil van het illegaal verblijf maximaal wordt vermeden. Ik blijf herhalen wat ik hier al verschillende keren heb gezegd, namelijk dat de niet-begeleide minderjarigen mijn doelgroep niet is. Ik zal mij voor verwijderingen niet focussen op de goed geïntegreerde jongeren die hier op hun 12, 13 of 14 jaar toekomen, een voogd toegewezen krijgen en hier dan vanaf 18 jaar *par accident* gedurende een periode illegaal verblijven. Ik zou niet weten waarom. Ik zal mij richten op personen die hier misdrijven hebben begaan, die uit de gevangenis komen en hier overlast bezorgen.

Mevrouw Lanjri, conform het regeerakkoord moet het rolrecht billijk zijn. U herhaalt dat graag. Het zal ook billijk zijn. We zullen dat morgen bespreken als we de programmawet behandelen. U zult dan ongetwijfeld nogmaals zeggen dat het billijk moet zijn en ik zal nogmaals zeggen dat het billijk zal zijn. We zullen daar in de regering en de meerderheid voort over discussiëren. Het KB moet nog opgesteld worden. Er is dus geen bedrag van 225 euro vastgelegd, dat is manifest onjuist. Ik heb dat nooit gezegd. Ik meen dat ik dat ook al voldoende heb toegelicht. Wij zullen daarover in discussie gaan.

Hoe dan ook moeten wij ervoor zorgen dat het rolrecht voldoende kostendekkend is. Een retributie die een administratieve handeling deels kostendekkend moet maken, moet ook substantieel zijn. Dat ze samengevoegd wordt met de lokale taks die eventueel als retributie zal worden ingevoerd, is ook juist. Dat klopt. Dat is wat het Europees Hof en de Raad van State vragen. We zullen dat ook doen. We zullen daar werk van maken, u hebt mijn engagement.

Wij moeten er ook eens goed over nadenken wat we met minderjarigen doen. Daar zullen we wel uitgeraken. Het moet een substantieel bedrag zijn, voldoende kostendekkend. Het mag geen rem zijn in die zin dat het onbetaalbaar wordt, want dat zou Europeesrechtelijk en internationaalrechtelijk de toets ook niet doorstaan. Nederland is daarvoor veroordeeld. Men vroeg, als ik het goed heb, 820 euro. Na de veroordeling is het nog 225 euro en dat houdt wel stand. We moeten daarover eens verder discussiëren hoe we dat juist zullen bepalen, maar ik heb nu dus alleszins al een aantal ideeën meegegeven.

Mevrouw De Coninck, u vraagt een positievere manier om naar migratie en integratie te kijken. Eerlijk gezegd, ik denk dat wij in de afgelopen tien jaar in de Vlaamse regering samen geprobeerd hebben om een positief verhaal te schrijven omtrent integratie, met onder andere het inburgeringstraject en heel wat maatregelen. Er kunnen zeker meer maatregelen genomen worden, maar ik denk dat we alleszins een stap vooruit hebben gezet en dat we daarvan ook, zoals we mogen hopen, resultaten zien. Meer dan 90 % van de nieuwkomers die een inburgeringscursus hebben gevolgd, is daar tevreden over. Ik ben blij dat de Franse Gemeenschap er nu ook voor heeft gekozen om een *parcours d'intégration* decretaal vast te leggen, zij het *volontairement* en *pas obligatoire*, maar goed, we staan waar we staan. Daar moeten wij verder aan werken, maar die discussie komt de deelstaatparlementen toe.

Mevrouw De Coninck, u vraagt een positievere manier om naar migratie te kijken. Welnu, ik denk dat ik in mijn beleidsnota een heel evenwichtig migratieverhaal vertel en volgens mij leggen wij de klemonen wel juist. U zegt dat ik alleen over asiel zou praten en u noemt het dan ook een asielnota. Ik heb dat even nagegaan. Mijn nota telt 41 bladzijden. Het hoofdstuk Asiel neemt de pagina's 8 tot 17 in, dus 9 bladzijden, en de 32 overige bladzijden gaan over alle andere thema's van het migratieterrein. Het gaat onder meer over gezinsherening, over Europa en de mondiale context, over lokaal beleid, over arbeidsmarktbeleid, over arbeidsmigratie, over studentenmigratie en over regularisatie. Ik meen dus dat mijn nota zich niet alleen beperkt tot asiel, ik denk dat die veel ruimer gaat en ik zal wel degelijk aandacht besteden aan al die punten.

U noemt het spijtig dat er niets over sociale dumping in mijn nota staat. Ik ben echter tot mijn bevoegdheden beperkt en ik moet opletten dat ik niet op andermans bevoegdhedsdomein treed. Als gewezen minister zult u toch wel weten dat er op dat vlak altijd voorzichtigheid geboden is. Die voorzichtigheid sluit natuurlijk het belang van sociale dumping niet uit. In de commissie hebben we het daarover gehad en ik heb bevestigd dat wij daar blijvend aan moeten werken. Uw partijgenoot heeft dat onder de vorige regering gedaan en ik ben ervan overtuigd dat mijn collega Tommelein daar nu ook werk van zal maken. Hij heeft trouwens al verschillende initiatieven genomen op korte termijn en ik kan maar hopen op goede resultaten.

Mevrouw Khattabi, u zegt dat u met mij niet kunt debatteren. Ik kan niet debatteren als er niets is. Ik ben blij dat u aanwezig bent. Ik heb met u willen debatteren tijdens de discussie over de beleidsverklaring, maar toen ik antwoordde was u er niet. Ik heb met u willen debatteren tijdens de besprekking van de begroting en van de beleidsnota, maar toen ik antwoordde was u er niet. Ik heb met u willen debatteren naar aanleiding van uw vraag in de commissie, vorige week, maar toen ik wou antwoorden was u er niet.

Met alle respect, mevrouw Khattabi, maar dit is drie keer op rij dat u in grote bewoordingen komt proclameren hoe fout de regering bezig is, en als de regering wil antwoorden dan bent u er drie keer op rij niet.

09.13 Zakia Khattabi (Ecolo-Groen): Monsieur le président, monsieur le secrétaire d'État, je comprends que vous le releviez. Je ne voudrais pas que ce soit mal interprété. J'ai été retenue en commission de la Justice. Je suis membre effective de la commission de la Justice. Je vous invite à regarder tous les rapports. Je me suis fait excuser.

Mon absence n'enlève rien à l'appréciation que je fais de votre note de politique générale en matière d'asile. Vous me laisserez encore la liberté d'en penser ce que je veux, monsieur le secrétaire d'État, que je sois présente ou pas. En tout cas, sur la question de mes présences, je vous renvoie à la façon dont les travaux ont été organisés. J'ai siégé en commission de l'Intérieur et de la Justice. C'est pour cela que j'ai eu un

échange avec M. Jambon sur cette matière. Je ne voudrais pas qu'on interprète mon absence d'une autre façon qu'étant due à mon indisponibilité.

Pour le reste, c'est un désaccord, c'est vrai; nous l'assumons. Quand M. Francken était dans l'opposition, il a aussi, de manière totalement libre, fait part de ses appréciations. Il me laissera la liberté de continuer à donner les miennes.

09.14 Staatssecretaris Theo Francken: Mevrouw Khattabi, u zegt dat u in de commissie voor de Justitie aanwezig was. Met alle respect, maar tijdens de repliek op de beleidsnota – rond acht uur 's avonds – was er geen commissie voor de Justitie. Collega De Vriendt was er toen. Wij waren de laatste commissie in het Parlement die dag. Wat u zegt, is dus manifest onjuist.

U diende een vraag in voor de commissie. Ik weet niet of er tegelijkertijd een andere commissie bezig was, maar de waarheid heeft haar rechten. Of ik nu aanwezig ben bij uw antwoord of niet, ik heb recht op mijn visie, zegt u. Natuurlijk mag u uw visie hebben. Ik heb daar geen probleem mee. Ik hoop dat iedereen in het Parlement een visie heeft. Ik mag het maar hopen, zeker voor al wie in het migratieliedomein actief is.

U mag echter ook wel respect hebben. Ik heb hier toen uren gewacht en geluisterd naar allerlei toespraken. Ik probeer daar dan op te antwoorden, maar u was drie keer op rij niet aanwezig. Met alle respect, ik heb als parlementslid op zijn minst gewacht op het antwoord van de minister. (*Tumult*)

09.15 Zakia Khattabi (Ecolo-Groen): Monsieur le président, je ne vois pas très clair dans ce que le secrétaire d'État me dit. Mais je confirme qu'il est un élément – c'est sans doute le seul - sur lequel nous serons d'accord, c'est qu'en effet, je ne souhaite pas débattre avec lui.

Si je n'étais pas présente lors de sa réplique, c'est parce que j'étais retenue en commission, monsieur le président. Nous formons un groupe commun et mon collègue Wouter De Vriendt a fait l'intervention pour mon groupe. De plus, lors de la première déclaration du ministre, je n'ai posé aucune question au secrétaire d'État. J'ai fait une déclaration au nom de mon groupe. Par conséquent, je n'attendais aucune réponse de sa part. (*Applaudissements*)

09.16 Staatssecretaris Theo Francken: Mijnheer de voorzitter, dat was het eigenlijk, aangezien mevrouw Khattabi geen vraag heeft gesteld.

09.17 Emir Kir (PS): Monsieur le président, je voudrais d'abord dire à M. Francken qu'étant socialiste, je suis en faveur de politiques progressistes. Vous dites que nous tous allons être fiers que les chiffres soient en diminution. Cela n'a jamais été notre philosophie. La Belgique est engagée par des conventions internationales. Quand il y a des conflits dans d'autres pays, des situations de guerre, des problèmes politiques, la Belgique a une tradition humaniste. La Belgique est une terre d'accueil, une terre tolérante pour ceux qui sont en difficulté. C'est l'histoire de la Belgique, depuis des décennies. Mais vous, vous n'avez qu'un seul discours: celui des chiffres.

Je voudrais dire à la personne qui a parlé après moi, monsieur le président, qui dit qu'il faut arrêter les politiques du PS, que le gouvernement de M. Di Rupo était composé de six partis: le PS avec le sp.a, le CD&V avec le cdH, le MR avec l'Open Vld. Trois des partis qui formaient ce gouvernement sont actuellement à vos côtés. La personne qui était en charge du dossier est une de vos collègues: elle est de l'Open Vld. Comment pouvez-vous à chaque fois tenir des discours qui sont de la désinformation intellectuelle, de l'amalgame? Ce n'était pas une politique socialiste, c'était porté par un ministre libéral dans le cadre d'une coalition avec plusieurs formations politiques.

Et puis, je le vois: quand on a envie, on dit: "C'était bien avant, quand on fermait quelques places à certains endroits." Et quand on a envie de dire du mal, on dit que c'est à cause du PS. Dites, ne prenez pas les gens pour des idiots! Personne ne va rentrer dans votre jeu. On sait la réalité. La réalité, c'est que c'était Mme De Block qui portait ce dossier. Et aujourd'hui, c'est M. Francken.

Monsieur Francken, votre seul discours sur cette question de l'asile et de la migration, c'est les chiffres. Diminuer les chiffres au niveau des budgets et faire un maximum de retours dans les pays d'origine et fermer les centres d'accueil. Vous êtes obnubilé par les chiffres. Vous l'avez encore démontré aujourd'hui en nous présentant un certain nombre de chiffres.

Madame, vous êtes intervenue aussi sur la régularisation collective. Arrêtez avec cette régularisation collective! Le gouvernement Michel avec M. Francken ne fera jamais de régularisation. Mais quel est le gouvernement belge qui a fait une régularisation collective? Arrêtez de mentir à l'opinion publique. Toujours agiter la peur de l'étranger pour se faire valoir auprès de trois ou quatre personnes dans nos contrées. C'est honteux! Dites la vérité aux gens. Arrêtez de montrer l'étranger comme quelqu'un qui fait peur. Arrêtez! Vous le montrez dans votre note.

Vous avez dit que votre note était positive. Abus, fraude, crainte, inquiétude. Et je comprends ma collègue Mme Khattabi. Elle a raison. Je suis autant indigné qu'elle. Quand vous faites le lien entre les djihadistes et les étrangers, c'est honteux! Dire qu'il faut mener une politique à partir de l'asile et de la migration en matière de Justice et d'Intérieur. Qui êtes-vous? Le ministre de la Justice? Le ministre de l'Intérieur? À quel titre faites-vous la confusion des rôles? Votre rôle est de protéger l'étranger qui arrive sur le territoire; et non de le montrer comme quelqu'un de dangereux.

Vous l'avez dit vous-même, à peine 10 % à 15 % des personnes qui s'engagent dans des conflits ailleurs comme en Syrie ou en Irak, sont de nationalité étrangère. Demandez à vos collègues qu'ils prennent l'initiative mais ce n'est pas à vous de le mettre dans la note.

Nous sommes évidemment indignés comme tous ceux qui étaient à la place Poelaert. Ils n'étaient pas des milliers. Ils étaient plusieurs centaines mais les pétitions se comptent par milliers. Nous demandons ici au gouvernement de continuer, dans la tradition belge, une politique humaniste qui porte toujours une aide, une attention à celui qui vient d'ailleurs.

09.18 Nahima Lanjri (CD&V): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de staatssecretaris, wij kunnen dit debat beter voortzetten waar het het beste wordt gevoerd, met name in de commissie.

Ik wil bij deze echter ook namens mijn fractie de heer Van Den Bulck feliciteren met zijn herbenoeming. Ik wil de regering ook bedanken om de heer Van Den Bulck te herbenoemen voor een periode van vijf jaar. Hij heeft in het verleden goed werk geleverd en ik ben ervan overtuigd dat wij ook in de toekomst nog goed met hem zullen kunnen samenwerken.

*Openbaar Ambt.
Fonction publique.*

De **voorzitter**: Wij vatten thans de besprekking van het hoofdstuk Openbaar Ambt aan.

09.19 Julie Fernandez Fernandez (PS): Monsieur le président, messieurs les ministres, chers collègues, c'est un exercice un peu particulier d'intervenir sur cette partie du budget. C'est assez particulier car quand on interroge le ministre de la Fonction publique en commission sur son budget, on obtient peu voire aucune réponse. Quand on lui demande quel sera l'effet des coupes linéaires dans les services et comment il va les gérer, pas de réponse.

Vous allez me dire que ces questions devaient vraiment être difficiles pour qu'un ministre n'y trouve pas de réponse. Je vais vous laisser juger avec cet exemple.

Quel est le taux de non-replacement que vous envisagez? On parle d'un remplacement pour cinq départs. Le confirmez-vous? Dans la négative, est-ce plus ou moins? Combien de personnes cela représente-t-il en 2015 et pendant toute la législature? Parmi ces personnes, combien y a-t-il de statutaires et de contractuels? Y aura-t-il des licenciements secs?

Ces questions semblent difficiles. Pourtant, nous vous demandons simplement de nous dire quel sera l'impact sur l'emploi de vos coupes dans la masse salariale. Mais nous n'avons pas eu de réponse. Plutôt, des semblants de réponse, et c'est sans doute plus grave! Vous nous dites que vous êtes désolé, que vous n'avez pas vraiment fait de budget, que vous avez fixé votre ligne et que chacun tire son plan. Vous nous dites de ne pas nous inquiéter, que tout sera arrangé avec le contrôle budgétaire de février-mars. Nous comprenons dès lors que vous n'avez pris aucune option politique. Nous comprenons surtout mieux ce que vous entendez par "management inspiré du privé": c'est fixer un objectif de rentabilité sans se soucier de conséquences pour les travailleurs.

Vous avez également dit en commission que, de toute façon, il revient aux directeurs des SPF de tirer leur

plan avec ce qu'on leur donne. Là, vous ouvrez le parapluie! Vous mettez l'outil dans l'incapacité de réaliser ses missions et ensuite vous cherchez un bouc émissaire. Au point qu'on se demande si votre seul but n'est pas de casser l'outil du service public pour pouvoir dire après que l'État fédéral ne fonctionne pas!

Je sais ce que vous pensez: les socialistes sont de mauvais perdants, ils sont frustrés, ils caricaturent, etc. Nous connaissons le refrain! Permettez-moi de vous lire quelques extraits de ce que nous dit la presse de ce matin.

"Ces économies auront un impact non négligeable sur les institutions et menacent le fonctionnement même de plusieurs services". "Il est clair que les économies proposées vont entièrement paralyser certains services". "Nous nous demandons comment les ambitions de l'accord de gouvernement et l'ampleur des économies demandées pourront être conciliées".

Président: André Frédéric, vice-président.

Voorzitter: André Frédéric, ondervoorzitter.

Sont-ce les propositions d'une opposition frustrée? Non! C'est l'analyse des directeurs des quatorze institutions fédérales, dont l'Office national des Pensions et l'ONSS, que l'on retrouve notamment dans *L'Écho*, ce journal d'ailleurs bien connu pour sa ligne gauchiste.

Monsieur le ministre, à ce stade, la seule chose que l'on puisse dire, c'est ceci: votre budget, c'est moins de services publics, c'est une facture qui sera reportée automatiquement dans la poche des citoyens, quand ils devront payer, demain, au secteur privé des services auxquels aujourd'hui, ils ont droit par l'État.

Voilà, monsieur le ministre, ce que votre budget signifie réellement! Voilà surtout la raison pour laquelle nous ne le soutiendrons pas!

Voorzitter: Siegfried Bracke, voorzitter.

Président: Siegfried Bracke, président.

09.20 Alain Top (sp.a): Mijnheer de minister, laat het voor eens en altijd duidelijk zijn, wij staan als sp.a ook voor een efficiënte overheid. Wij zijn absoluut niet tegen besparingen wanneer die nodig zijn. Ik weet dat u daaraan twijfelt. In de vorige legislatuur hebben wij dit nochtans voldoende gedaan. Bovendien is, zoals gisteren al aan bod is gekomen, de staatsschuld onder de socialisten wel degelijk gedaald. Tussen 1994 en 2007 is zij gedaald van 136 % naar 80 %.

De botte manier waarop de huidige regering haar besparingen op het overheidsapparaat doorvoert, dreigt een brug te ver te zijn. De goede werking van de diensten en de dienstverlening aan de burger komen ermee in het gedrang. Ruim een kwart minder middelen over vijf jaar, wie wordt daar beter van? Niet de ambtenaar, die meer moet doen met minder middelen, die het werk van zijn gepensioneerde collega's erbij moet nemen en die zijn werkdruk ziet stijgen. Evenmin de burger, die de besparingen van deze regering bekostigt maar in ruil geen betere dienstverlening krijgt. Integendeel, de dienstverlening wordt afgebouwd.

Misschien zullen privébedrijven wel tevreden zijn met uw besparingen. Zij kunnen een deel van de overheidstaken overnemen. Maar ten koste van wat? Ook privébedrijven zullen geld kosten.

Het Rekenhof zegt het al in zijn rapport: de werking van een aantal departementen komt in het gedrang. U weet als minister van Defensie maar al te goed dat dit waar is. U wordt zelf geconfronteerd met de hakbijl. Ik kom daar straks op terug.

Ik wil nog even refereren aan uw collega van Justitie, minister Geens, die vrijdag in de pers heeft gezegd dat hij de opgelegde besparingen van 4 % op het personeel onhaalbaar acht. Hij zegt dat hij een andere timing voor die besparingen nodig heeft en vroeg ook extra middelen uit de interdepartementale provisie.

Voor dit deel wordt 67 miljoen euro uitgetrokken. Als minister Geens maar 2 % kan besparen heeft hij volgend jaar dus 27 miljoen euro nodig. Als hij maar 1 % kan besparen, loopt het op tot 40 miljoen euro.

Als één minister dat al nodig heeft, dan is die pot heel snel leeg. Ik val in herhaling, want collega Fernandez Fernandez heeft er al op gewezen. Vandaag vernemen wij in de pers, als klap op de vuurpijl, dat de directeurs-generaal van de instellingen van de sociale zekerheid de regering een brief hebben geschreven

en aan de alarmbel trekken. De besparingen zijn namelijk veel te drastisch en ze brengen de goede werking van de diensten in het gedrang.

Ik citeer, net als mijn collega, een aantal zaken: "In ieder geval leidt de situatie tot een permanente aanwervingsstop voor de komende jaren en wellicht zelfs tot naakte ontslagen vanaf 2015." Ik verwijst naar het verslag over de beleidsbrief van de minister van Begroting, waarin letterlijk staat dat "de minister bevestigt dat er in het openbaar ambt geen naakte ontslagen zullen vallen". Ik citeer verder: "De maatregelen blindelings toepassen, zal leiden tot een afvloeiing van circa 115 personeelsleden." Ik heb ook het volgende pakkende citaat: "Het is duidelijk dat de voorgestelde besparingen sommige diensten volledig zullen verlammen."

Ik vervolg met nog een pakkend citaat: "Het spreekt vanzelf dat de uitvoering van een aantal dossiers uit het regeerakkoord in het gedrang komt, onder andere de fraudebestrijding en de betere invordering." Ik sluit af met een laatste citaat: "De opgelegde lineaire besparingen bemoeilijken bovendien de uitvoering van de basisopdrachten uit de bestuursovereenkomst."

Dames en heren, collega's, ik vind dat behoorlijk straf. Dergelijke citaten spreken voor zich. Ik vraag mij af wat uw reactie is op de diverse voorbeelden van kritiek van het Rekenhof, Defensie en Justitie. Wie spreekt de waarheid? Is de regering bereid om oplossingen te zoeken om de dienstverlening voor alle burgers te vrijwaren?

09.21 Muriel Gerkens (Ecolo-Groen): Monsieur le président, messieurs les ministres, chers collègues, mon intervention sera courte; elle sera le reflet du contenu de la note d'orientation politique que vous nous avez présentée en la matière et des budgets restants pour la Fonction publique.

Je voudrais revenir aujourd'hui une fois encore sur la réduction budgétaire, dont on a beaucoup discuté en commission. Cette réduction budgétaire se concrétise notamment par une politique de non-remplement des fonctionnaires qui quittent leur poste. Outre l'ampleur de ce non-remplement, on s'aperçoit aisément que nous serons confrontés à un vieillissement des fonctionnaires qui restent. Dans certains services, il serait intéressant de calculer la moyenne d'âge des agents; vous verrez que la situation pourrait être dramatique car totalement déséquilibrée. En effet, on ne peut pas se passer de fonctionnaires à tous les postes. Vous n'intégrez pas le hasard des âges dans votre gestion des ressources humaines.

Le gouvernement affirme qu'il veut augmenter le nombre de femmes dans la Fonction publique et plus particulièrement aux postes de direction, qu'il veut augmenter la diversité culturelle des fonctionnaires, qu'il veut augmenter le nombre de personnes handicapées engagées. Fort bien, mais comment voulez-vous appliquer cette volonté dès lors que l'on réduit à ce point les possibilités d'engagements? Vos objectifs affichés sont donc des leurre!

Je peux comprendre et je veux bien admettre la nécessité de changer la gestion, la dynamique, l'organisation. Mais cela ne pourra se faire que si, et seulement si, l'objectif est de développer le service public afin de répondre au mieux aux besoins des citoyens et des entreprises.

Je suis d'accord d'améliorer un fonctionnement, si c'est pour valoriser davantage le rôle de l'État en tant que régulateur, en tant que bon gestionnaire. Il faut que les services aient la capacité d'exercer leur contrôle, la gouvernance et la gestion de l'État, ce dernier étant le garant de la solidarité. Car tel est notamment le rôle de la fonction publique!

Par contre, je suis opposée aux changements qui ont pour but de détricoter le service public au bénéfice d'acteurs privés pour en arriver à un État qui ne remplit plus son rôle de régulateur.

Vous parlez, monsieur le ministre, d'une gouvernance, d'une gestion des ressources humaines dynamique qui poussera chacun au bout de ses compétences, mais la manière dont vous l'avez expliqué en commission et la manière dont vous l'avez décrit dans vos notes de politique, c'est dépassé.

Les entreprises privées qui fonctionnent bien aujourd'hui ont intégré le fait que quand on veut avoir du personnel efficace et mobilisé, on construit ensemble les objectifs à atteindre, on construit ensemble la manière dont le travail sera réparti, on construit ensemble des méthodes de travail et d'évaluation.

On n'y arrive pas en imposant des règles in abstracto et en mettant les gens en concurrence les uns avec

les autres, en leur disant qu'ils seront payés à la tâche - comment ces tâches seront-elles définies? - ou en leur disant qu'ils seront payés selon l'efficacité, qu'ils seront valorisés dans leur carrière en fonction de cette efficacité.

Je vous invite donc vraiment à renoncer à cette gouvernance qui est tout à fait dépassée. Je pense que même en vous inspirant des modes de gouvernance des entreprises privées, vous découvrirez qu'il faut fonctionner autrement.

Je suis aussi horrifiée par la situation des contractuels.

Ce n'est pas nouveau, vous n'en êtes pas responsable mais voyez la proportion de contractuels dans la fonction publique. Ce qui m'inquiète également pour le moment, c'est le dégraissage et la diminution des budgets. Les contractuels sont virés du jour au lendemain.

Dans les centres d'asile qui vont fermer, les travailleurs contractuels ont leur préavis au 31 décembre de cette année. Antérieurement, il y a déjà eu des fermetures, des arrêts de contrat collectifs mais il y avait au moins un plan d'accompagnement, un plan de reclassement avec les travailleurs. Aujourd'hui, rien, on s'en fout complètement; le but est de diminuer le nombre de fonctionnaires et peut-être plus particulièrement dans ces secteurs d'activité.

L'informatisation est présentée comme étant non pas un outil au service de la fonction publique, visant à améliorer le service aux citoyens ou aux entreprises, mais plutôt comme une espèce de dieu virtuel qui pourra remplacer les relations humaines.

Or, on sait, là aussi, que pour avoir un service efficace qui correspond bien aux besoins, à une bonne organisation des relations entre les citoyens et les services publics, il faut qu'il y ait une relation humaine. Dans la manière de traiter un dossier, l'informatique n'est qu'un outil.

Je rejoins donc ceux qui ont déjà exprimé la crainte que derrière ces politiques proposées, il y ait finalement un détricotage du service public d'une manière générale, et du service public fédéral en particulier.

Là, j'insiste pour que le MR, le partenaire libéral francophone qui est dans ce gouvernement, soit attentif à ne pas participer à un détricotage de la fonction publique fédérale car lorsque ce sera fait, ce sera trop tard, elle sera considérée comme inopérante et dès lors inutile.

Derrière une fonction publique fédérale inutile, il y a un État qui dès lors est déclaré inutile également.

09.22 Marco Van Hees (PTB-GO!): Monsieur le président, monsieur le ministre, les attaques du gouvernement contre les services publics sont très graves. Je parlerai même de destruction des services publics de la part du gouvernement. Cela concerne l'ensemble des membres du gouvernement: vous n'êtes pas le seul concerné. Mais, en tant que ministre en charge de la fonction publique, vous êtes évidemment au cœur de cette politique destructive.

Ce qui frappe en premier lieu, c'est la réduction massive des effectifs. Nous avons une politique gouvernementale faite d'une multiplicité de cadeaux en tous genres – saut d'index, réduction de cotisations sociales et autres – faits au privé au nom de l'emploi. Par contre, l'État lui-même dans son rôle d'employeur détruit des emplois par milliers. C'est paradoxal.

Rien que pour le SPF Finances, si on suit le rythme d'un remplacement pour 5 départs, à la fin de la législature, on aura perdu 7 000 emplois rien qu'au SPF Finances. C'est d'ailleurs un cas un peu particulier puisque ce SPF pourrait ne rien coûter budgétairement. Si vous engagez des gens pour lutter efficacement contre la fraude fiscale, cela peut rapporter de l'argent plutôt que d'en coûter. Mais, apparemment, lutter contre la fraude fiscale n'est pas l'option de ce gouvernement.

Je pourrais rajouter les prisons, la police, les entreprises publiques, la SNCB, bpost. Rien que ces 5 secteurs représentent 24 500 emplois perdus au cours de la législature.

Vous parlez de concertation sociale avec les syndicats. Pour discuter de quoi? Pour demander si on préfère se faire fusiller ou se faire pendre? Vous créez un cadre inacceptable puis vous soumettez ce cadre à la concertation sociale sans vouloir toucher à l'essentiel de cette politique.

Il y a aussi la réduction des budgets de fonctionnement. C'est très bien de dire qu'on va favoriser l'informatique, etc. Tout cela est important mais si vos budgets de fonctionnement diminuent, je me demande comment vous allez faire.

On retrouve aussi une série d'expressions significatives d'une option très ultralibérale du gouvernement: appliquer les recettes du privé. Ce n'est pas la première fois qu'un gouvernement en Belgique utilise ces mots et cette optique. J'entends cela depuis des décennies: traiter les usagers des services publics de clients, dire que les managers publics peuvent eux aussi devenir des entrepreneurs, dire que l'administration doit se positionner sur un marché du travail extrêmement compétitif pour les profils hautement qualifiés, favoriser le travail flexible. Nous sommes dans la logique du privé appliquée comme recette universelle pour les services publics.

À mon sens, les services publics valent mieux que les recettes utilisées par les chasseurs de profits; les services publics servent l'intérêt commun, ce qui répond à une autre philosophie. Peut-être est-il difficile de faire cette distinction dans votre idéologie.

De plus, une série de mesures sont mises en place au nom de la performance, mais développeront sans doute davantage la subjectivité et le népotisme; je songe au fait que le niveau de diplôme ne sera plus le seul élément pour obtenir un poste.

Jusqu'ici, dans l'administration, dans la fonction publique, les gens sans diplôme universitaire disposaient de l'opportunité de passer des examens, de gravir les échelons d'une carrière et d'occuper des postes universitaires malgré l'absence de diplôme au départ. Apparemment, vous préférez que les gens soient nommés un peu à la tête du client: c'est ce qui arrivera si le choix n'est pratiqué que selon un jugement de compétence, de qualité, selon des évaluations. Beaucoup dépendra donc de l'évaluation du supérieur hiérarchique et la subjectivité sera à son comble.

Idem pour les rémunérations. Vous n'inventez d'ailleurs rien de neuf: le système est déjà introduit dans l'administration, mais vous voulez prolonger ce processus. Si la rémunération est fonction de l'évaluation des agents, on se demande si ce n'est pas une autre façon de réduire le coût en réduisant les salaires, comme dans le privé; Fortis l'a fait.

Qui jugera l'agent pour décider du montant de sa rémunération? Son supérieur hiérarchique. Ainsi, dès lors que vous vous entendiez bien ou non avec votre supérieur hiérarchique, vous toucherez plus ou moins de salaire.

Un passage amusant de votre note: vous parlez de "tenir compte du fait que l'administration n'échappera pas à l'augmentation de l'âge de la pension et qu'il convient de mener une politique de personnel tenant compte de l'âge des fonctionnaires".

Qu'est-ce que cela signifie: que vous engagerez des infirmières pour les agents âgés, pour changer leurs couches et des tâches du même genre? Ce serait intéressant d'expliquer.

Enfin, le statut. Je pense que nous sommes encore dans cette logique assez douteuse et inquiétante. On parle de "la modernisation de la motivation du licenciement". Il est clair que, derrière cette expression, se cache l'idée de faciliter le licenciement des fonctionnaires. Ainsi, la précarité de l'emploi des travailleurs, qui existe dans le monde privé, dans le monde de l'entreprise, qui fragilise le personnel matériellement et, qui plus est, psychologiquement, serait étendue à la fonction publique. Pour moi, c'est un niveling par le bas plutôt que par le haut.

De même, envisager l'introduction du travail intérimaire me semble constituer une dérive très grave en termes de précarisation des travailleurs. Nous voyons les effets catastrophiques du travail intérimaire dans le secteur privé. Si vous l'introduisez dans le secteur public, même en prétendant que ce sera dans des cas spécifiques et très limités, nous savons qu'on commence toujours par du "limité" pour ensuite étendre de telles mesures.

Nous nous orientons sur une très mauvaise voie, monsieur le ministre, mais elle est fidèle aux options idéologiques du gouvernement.

09.23 Minister **Steven Vandeput**: Ik heb vier soortgelijke uiteenzettingen gehoord, waaruit blijkt dat de regering inderdaad een andere visie heeft op het openbaar ambt en die ook uitwerkt. Dat is duidelijk. Ik repliceer in twee delen.

Ten eerste, van mijn partij en mijzelf probeert men nogal eens een beeld op te hangen als worden wij enkel door cijfers gedreven. Voor een goed begrip zal ik eerst een paar cijfers geven, om dan een en ander te kaderen. Voor 2014 wil ik aanhalen dat niet de huidige regering, maar een vorige regering, met uw partij aan het hoofd, mevrouw Fernandez, heeft beslist om 2 % te besparen op personeelskredieten, 15 % op werkingskosten en 20 % op investeringen. Wat doet de huidige zogezegde harteloze regering? Die doet er gewoon 2 % bovenop. Wij gaan inderdaad naar 4 % in plaats van 2 % vorig jaar. We gaan naar 20 % op werkingskosten in plaats van 15 %, zoals u gedaan hebt, dus we doen daar 5 % bovenop. Bij investeringen doen we 2 % bij. De inspanningen die wij vragen, zijn dus 2 %, 5 % en 2 %.

Dan kom ik graag tot de kern van de zaak. Laten we het niet over cijfers hebben, maar over mensen. U zegt dat wij geen visie hebben. U wilt van mij vernemen, mevrouw Fernandez, mijnheer Top, wat de vervangingsratio is; de heer Van Hees zegt gewoon zelf wat de vervangingsratio zou zijn. Wel, ik geef geen vervangingsratio. Dan zegt men dat ik geen visie zou hebben. Dat mag u rustig zeggen. Ik zal daartegen inbrengen dat ik uitga van vertrouwen. Het gaat er niet over dat de directeurs van de FOD's en de POD's hun plan moeten trekken, wel dat wij erop vertrouwen dat zij als directeur of manager van hun organisatie het best kunnen bepalen op welke manier zij kunnen voldoen aan wat de regering budgetair van hen verwacht. Wie beter dan zijzelf immers kan bepalen welke taken kerntaken zijn en moeten worden voortgezet? Wie beter dan zijzelf kunnen uitmaken hoe ze kunnen samenwerken zodat ondersteunende functies inderdaad ter beschikking zijn? Dat heet vertrouwen, mevrouw Fernandez, dat heet responsabiliseren. Ik begrijp dat u dat niet wenst. U wenst eigenlijk dat ambtenaren met de juiste kleur, ongeacht kennis of kunde, op de juiste plaats zitten; zij zullen het dan wel zeggen. (*Protest van mevrouw Onkelinx*)

Mevrouw Onkelinx, ik had het woord gekregen om te repliceren.

09.24 **Laurette Onkelinx** (PS): Monsieur le ministre, nous n'avons pas dit que vous n'aviez pas une vision. Manifestement, vous avez une vision de chiffres et, pour y arriver, vous dites aux départements: Trek uw plan! Tirez votre plan!

09.25 **Steven Vandeput**, ministre: Het is niet waar, mevrouw Onkelinx!

09.26 **Laurette Onkelinx** (PS): Les départements, les uns après les autres, disent qu'ils vont se trouver dans des situations catastrophiques qui ne sont pas de leur responsabilité. Ce ne sont pas eux qui ont décidé de diminuer de manière insensée les budgets, c'est le politique. En commission, des ministres sont venus dire: "Je ne sais pas comment je vais faire. J'espère avoir une rallonge ou bénéficier de la provision interdépartementale. J'espère que, grâce à un nouveau plan que je vais déposer, mes collègues comprendront que c'est impossible pour mon département." Or, comme seule réponse, vous dites: "Oh, ça change. Nous sommes responsables". Je ne trouve pas que ce soit responsable de diminuer ainsi les services publics au profit des citoyens. Je trouve que c'est une vision à court terme irresponsable.

09.27 Minister **Steven Vandeput**: Mevrouw Onkelinx, ik dank u, want wat u nu net hebt gezegd, is dat de maatregelen die u de vorige jaren hebt genomen met uw regering, met uw premier, onverantwoord waren. Daarop komt het eigenlijk neer. Het is goed dat u mijn antwoord even bevestigt.

Mijnheer Top heeft een aantal concrete vragen gesteld, waarop ik concrete antwoorden probeer te geven. U vraagt wie er gelijk heeft. Als die veertien directeurs vandaag zeggen dat ze dat niet kunnen en dat er ongelukken zullen gebeuren, dan vraag ik hun wat ze de vorige jaren dan hebben gedaan om rond te komen met de budgetten die de vorige regering hen had toegekend. Het is niet zoveel erger.

U vraag wie er gelijk heeft. Als zij denken dat alles bij het oude zal blijven en het wel vanzelf in orde zal komen zolang ze maar hard genoeg schreeuwen, dan denk ik dat ze gelijk hebben. Dan zal het inderdaad niet lukken. Als zij echter zeggen dat ze verantwoordelijk zijn voor hun departement, als ze weten hoe dat ineensteekt, welke processen ze moeten uitvoeren en welke *deliverables* zij hebben ten aanzien van de burgers en de diensten die zij moeten leveren, als ze zich daarop focussen en in plaats van brieven schrijven aan een plan zouden beginnen werken, zeg ik dat ik gelijk heb.

Maar het kan zijn dat ze gelijk hebben. Als ze denken dat het hetzelfde zal blijven, dan hebben ze gelijk. Dan zal het niet lukken. Dat is heel duidelijk.

Ten slotte, wat betreft een algemene visie op Ambtenarenzaken en op de functie van het overheidsapparaat op federaal niveau. Als u zegt dat ik welk apparaat dan ook wil uitkleden, dan antwoord ik dat ik vooral wil zorgen dat we betere diensten kunnen leveren, met betere ambtenaren die zich beter voelen in hun vel.

Daaraan ben ik aan het werken en daarom, mevrouw Fernandez-Fernandez, zal ik nooit spreken over een vervangingsratio, want dat is uiteindelijk de keuze die men binnen het departement maakt. Misschien moet de overheid meer leren dat er budgetten zijn die moeten worden gerespecteerd en ze effectief respecteren.

09.28 Alain Top (sp.a): Mijnheer de minister, ik ben niet tevreden met uw antwoord. U zegt dat de regering een andere visie op het openbaar ambt heeft. Goed, maar ik hoop dat het dan wel een degelijke visie is zodat ons staatsbestel en onze ambtenaren nog altijd goed kunnen werken in een goede omgeving en onze burgers allemaal ten dienste kunnen staan.

Ik twijfel echter aan uw uitspraak: ik ga uit van vertrouwen. U hebt dat daarstraks al verduidelijkt wanneer het ging over de brief van de directeurs van sociale zekerheid, waarin de mensen zelf zeggen dat dit niet realistisch is. U vraagt wat men dan zelf gedaan heeft in de vorige jaren met de vorige besparingen.

Mijnheer de minister, men kan een kip pluimen tot er geen enkele pluim meer aanhangt, maar als ze eenmaal kaal is, is het op. Dan moet men echt wel op een andere manier proberen te werken.

Ik heb nog een vraag waarop u helemaal geen antwoord hebt gegeven. Minister Geens heeft de opmerking gegeven dat de besparing van 4 % niet realistisch is. Ik vraag mij af of de andere departementen ook dergelijke uitlatingen zullen doen en op hun intenties zullen moeten terugkomen. Binnen een paar maanden komen wij misschien op deze plaats terug om hierover te moeten debatteren.

09.29 Marco Van Hees (PTB-GO!): Monsieur le ministre, je suis très satisfait de voir que vous voulez que les fonctionnaires se sentent mieux. Je les connais très bien, pour en avoir été un pendant des années. Si vous voulez qu'ils se sentent mieux, faites exactement l'inverse de ce que contient votre note politique. Car je doute sérieusement qu'ils apprécieront ce que vous allez faire.

Cette nuit, nous avons discuté du département de la Justice avec le ministre Geens, notamment au sujet de la prison d'Ittre. Je m'y étais rendu pour "faire le piquet" et j'ai eu l'occasion de discuter avec les délégués. Ceux-ci ont obtenu gain de cause, le ministre de la Justice a fait des concessions, revenant sur certains plans. Je ne sais pas si vous êtes au courant. La leçon à en tirer, c'est que mener une grève au finish, mener une action sociale, c'est sans doute le meilleur moyen de faire reculer le gouvernement.

Buitenlandse Zaken Affaires étrangères

De **voorzitter**: Zoals gezegd gaan wij naar het laatste hoofdstuk Buitenlandse Zaken. Om een beetje systematisch te kunnen debatteren stel ik voor dat we concentreren eerst op minister Reynders, dan minister De Croo, minister De Crem als dat nodig mocht blijken en dan vervolgens minister Vandepoot.

Donc, je commence par les questions et celles qui s'adressent au ministre Reynders, comme la vôtre, monsieur Daerden.

Monsieur Miller, vous adressez-vous à M. Reynders? Nous allons en effet diviser le débat en fonction du ministre.

09.30 Richard Miller (MR): M. Reynders peut répondre sans problème. (*Rires*)

Le **président**: Vous avez la parole, monsieur Miller.

09.31 Richard Miller (MR): Monsieur le président, monsieur le ministre, chers collègues, des processus électoraux en Afrique centrale à la présidence du Conseil de l'Europe en passant par le Benelux ou encore par la contribution de notre pays au processus de paix entre Israéliens et Palestiniens, les sujets à traiter par notre ministre des Affaires étrangères, M. Reynders, sont à la fois nombreux et variés.

Il s'agit de dossiers qui exigent une vigilance constante et une maîtrise diplomatique évidente. Ils exigent aussi de se référer à des objectifs ainsi qu'à des principes. Ils ne sont pas loin de constituer ce que l'on peut appeler un idéal. Cet idéal que vous portez au nom de notre pays sur la scène internationale est, monsieur le ministre, tissé d'humanisme et de démocratie, élément fondateur qui, quoiqu'en aient pu dire certains membres de l'opposition, sont bel et bien présents dans l'accord de gouvernement Michel.

Une autre critique que l'on a pu entendre est celle d'un engagement de moindre valeur, un engagement européen revu à la baisse. Monsieur le ministre, les textes - comme votre note d'orientation politique - qui traduisent votre vision politique ainsi que votre budget le démentent: une telle approche au rabais n'est pas présente dans le projet du gouvernement et je m'en réjouis.

Notre pays, en effet, a fait le choix européen et n'a pas du tout l'intention de s'en départir. Nous soutenons un approfondissement progressif de l'Union et une union sans cesse plus étroite entre les peuples européens, comme le stipule le préambule du traité de Lisbonne. Nous appelons à un marché intérieur qui permette à nos entreprises de se développer dans un cadre libéral, monsieur Van Hees, doté des instruments démocratiques nécessaires à la préservation des spécificités européennes, notamment en matière environnementale, culturelle et sociale face aux concurrents américains, japonais, chinois, indiens, etc.

La Belgique apporte à cette Europe tout ce qu'elle doit apporter, y compris en termes de sérieux et de discipline budgétaire. Poursuivre en ce sens, tel est l'engagement de notre gouvernement. S'il est vrai que 2015 sera l'année de Mons, capitale européenne de la culture, elle sera aussi, pour l'ensemble des États membres, l'année d'un plan d'investissement ambitieux, une année de réalisation de projets concrets, qui seront sélectionnés, activés par les instances européennes à travers un plan d'investissement de l'ordre de 300 milliards d'euros.

Vous avez en commission, monsieur le ministre, confirmé toute l'attention qu'au nom de votre gouvernement vous accorderez à ce plan d'investissement. Une attention qui n'est pas négligeable, puisque j'ai lu récemment dans un journal que le ministre-président du gouvernement wallon avait perdu un projet, qui avait disparu.

Chers collègues, sur la scène internationale, les dossiers chauds sont, je l'ai dit, très nombreux. Nous vivons dans un monde dans lequel beaucoup trop de populations vivent dans des conditions indignes de pauvreté, d'absence de sécurité, de propagation des maladies, d'un manque criant de démocratie.

Il n'est pas possible, bien entendu, pour un petit pays comme le nôtre de tout solutionner. Il n'empêche toutefois que dans nombre de dossiers, le rôle de la Belgique notamment à travers votre action mérite amplement d'être souligné. Je pense à l'interdiction ou à la non-prolifération de certains types d'armes, au processus de Kimberley pour le commerce diamantaire ou encore au respect de nos accords internationaux.

Parmi les points chauds, je retiendrai, nous en avons parlé tout à l'heure, le phénomène turc, mais particulièrement la crise russo-ukrainienne, en insistant sur les défis énergétiques qui doivent être relevés par une intégration beaucoup plus grande du marché européen en matière d'énergie.

Un mot très ou trop rapide à propos de l'Organisation mondiale du commerce. Lorsque ce sujet a été abordé en commission, notamment avec votre collègue M. le ministre De Croo, j'ai réentendu plusieurs députés de l'opposition répéter que l'OMC serait le fer de lance de la mondialisation ultralibérale contre les populations des pays pauvres ou en voie de développement. Si cette question est intellectuellement passionnante, elle est surtout vitale pour ces populations. Nous aurons souvent l'occasion d'en débattre dans les mois à venir.

Je voulais dire dès aujourd'hui à la présente tribune qu'il me semble au contraire, comme l'a déclaré le socialiste M. Pascal Lamy, qui était à la tête de l'OMC, que les pays en développement ont d'importants avantages à retirer de tous les secteurs de négociation en cours. Par exemple, les experts de la Banque africaine de développement se sont félicités de la mise en œuvre de l'accord de Bali, en particulier le volet "facilitation des échanges", qui va dynamiser le commerce intra-africain de 10 à 16 % et qui complète une grande part des investissements d'infrastructure réalisés actuellement à travers le continent.

Je crois que l'OMC peut travailler concrètement au développement des pays du Sud à la condition d'un renforcement des contrôles démocratiques à tous les niveaux. C'est là où je crois, chers collègues, que nous

pouvons jouer un rôle. C'est notamment parce que je retrouve ces axes dans le projet de notre gouvernement que je soutiens celui-ci.

Enfin, je terminerai par un point plus belgo-belge mais qui entre aussi dans vos compétences, monsieur le ministre. Pour ce qui concerne les institutions culturelles fédérales, il n'est évidemment pas agréable de devoir procéder à des restrictions budgétaires, en particulier en matière culturelle. Nul besoin d'entonner ici les actes de foi dans la grandeur de l'art ou dans les bienfaits de la culture. Personne dans cette assemblée ne méconnaît ces aspects.

J'insisterai donc sur quatre points. D'abord, il ne s'agit pas d'une agression contre la culture, du style: "Lorsque j'entends le mot 'culture', je sors mon revolver". Rien de tout cela! Mais, en raison des besoins budgétaires de l'État, dus partiellement, il est vrai, à la crise financière et bancaire qu'aucun gourou de l'économie n'avait vu venir – pas même le célèbre M. Piketty, qui a été cité hier à volonté par les différents partis de gauche -, le gouvernement Michel, de façon démocratique, a choisi de garantir la solidarité sociale ainsi que les mécanismes de financement de la sécurité sociale. Pour y parvenir, une norme de restriction budgétaire a été imposée à tous les départements, y compris pour les subsides alloués aux institutions culturelles fédérales.

Deuxièmement, je vais me répéter. Le constituant a confié la dynamique culturelle de notre pays aux Communautés. Il faut laisser à la concertation le temps de se déployer entre les entités fédérées. Mme Sleurs a d'ailleurs confirmé cette nuit qu'elle entendait entamer cette concertation rapidement pour ce qui concerne les Musées Royaux.

Troisièmement, l'accord de gouvernement permet des accommodements que vous avez, monsieur le ministre, mis en œuvre. Les économies de 5,8 millions ont été réduites quasiment de moitié, puisqu'elles ont été ramenées à 2,7 millions, dont 1,4 pour le Théâtre de la Monnaie à la place des 4 millions prévus initialement, soit 65 % de moins, 300 000 euros pour l'Orchestre National et 1 million pour le Palais des Beaux-Arts. Ce n'est pas du tout négligeable, compte tenu des économies beaucoup plus élevées qui furent imposées à la Monnaie sous les gouvernements précédents. D'autant plus que d'autres pistes de financement public et de synergies sont en train d'être examinées et discutées. Le directeur, M. de Caluwe, a fait des choix - nous l'avons appris par la presse - au moment qui lui paraissait le plus opportun. Soit! Il a décidé d'écartier la danse et de cesser la collaboration avec le Kaaitheater. C'est aussi son choix.

Cela dit, je me réfèrerai à deux éléments. Tout d'abord, la remarque sibylline d'un grand connaisseur de la vie artistique belge, Guy Duplat, dans *La Libre Belgique*, qui conclut: "D'une certaine façon, était-ce le seul choix?" Nous avons découvert tout à l'heure un communiqué publié par Anne Teresa De Keersmaeker, qui laisse entendre que, derrière ce choix, ne se logeait pas seulement le problème budgétaire. C'est donc une décision dans laquelle je ne m'immiscerai pas.

Quatrièmement, en réponse notamment à ceux qui prédisent le désinvestissement culturel à Bruxelles, je répondrai que le Conservatoire Royal de musique va être réparé. Il est question ici d'un très long combat qui aboutit enfin.

Je tiens, par ailleurs, à insister sur l'accord de principe que je trouve assez historique pour les artistes de notre pays. Je veux parler du texte qui figure dans l'accord gouvernemental qui prévoit que ce gouvernement apportera, enfin, une réponse au problème du statut social des artistes. Il s'agit d'une avancée qui n'est pas non plus négligeable. Les mesures seront prises en concertation avec les associations professionnelles et pas uniquement avec les syndicats, comme cela a été fait précédemment. Nous avons eu beaucoup de débats à ce sujet et les décisions prises précédemment posaient quelques problèmes. Il est inutile d'identifier les responsables. Toujours est-il qu'il s'agit d'une excellente nouvelle pour les artistes et les créateurs.

Par ailleurs, monsieur le ministre, vous avez annoncé travailler à une extension possible du *tax shelter* aux arts de la scène. C'est un dossier dont vous avez déjà démontré l'importance à travers le financement du cinéma. Nous comptons également ouvrir le chantier du mécénat et du *crowdfunding*. Le gouvernement, soutenu par le MR, peut être – j'en suis convaincu – celui qui apportera, enfin, un autre financement pour la culture et la création. Nous y travaillerons "sans jour de relâche", comme on dit dans le monde du spectacle.

09.32 Gwenaëlle Grovonijs (PS): Monsieur le président, messieurs les ministres, sans refaire le débat que nous avons eu en commission, je voudrais, maintenant, examiner les éléments présentés en

commission de la Défense, mais aussi en commission des Relations extérieures. Trois ministres sont donc concernés. Il est ici question de trois notes de politique générale, de trois exposés budgétaires avec des styles et des contenus très différents, mais, malheureusement, avec un point commun, à savoir l'absence totale de transversalité.

Je ne parle même pas du brillant exposé de notre secrétaire d'État au Commerce extérieur, le point de contact, sans doute, le plus cher que je connaisse et qui n'est d'ailleurs pas présent pour assister à nos débats.

Toujours est-il qu'il n'y a aucune approche globale, que ce soit sur le plan stratégique ou sur le plan budgétaire. Les trois D, à savoir défense, diplomatie et développement restent avant tout les trois fois 1 D. Nos actions en Irak et en Afghanistan en sont, d'ailleurs, les tristes exemples, des pays où pourtant nous allons prolonger notre présence, même si nous ne savons pas trop pourquoi et encore moins pour combien de temps et avec quel argent. Mais, sans doute, aurons-nous des informations à ce sujet dans cinq ans.

Après cette remarque générale, je souhaiterais revenir sur des éléments plus particuliers et interroger M. Reynders et M. De Croo, si cela vous agrée, monsieur le président. (*Assentiment*)

Monsieur De Croo, je tiens à saluer la volonté de transparence dont vous avez fait preuve au cours de nos débats en commission. Il me faut toutefois exprimer un regret: cet exercice budgétaire et la note de politique générale qui nous ont été transmis et dont nous avons discuté, ne nous ont pas permis d'y voir clair au-delà de 2015. Or, nous savons que la coopération au développement s'articule autour de programmes suivant des cycles pluriannuels. Il est donc très difficile de voir où nous allons dans ce domaine.

La Cour des comptes l'a d'ailleurs souligné puisqu'elle signale que pour réaliser les économies supplémentaires exigées, il faudra tenir compte de ces cycles pluriannuels inhérents à cette programmation de la coopération gouvernementale, non gouvernementale et multilatérale.

Par ailleurs, ce n'est qu'en 2017 qu'aura lieu la réforme de la politique de développement qui sera conduite dans les prochaines années et que les contributions ou subventions aux partenaires de notre coopération au développement seront engagées. Dès lors, nous avons posé de nombreuses questions vis-à-vis de ces acteurs de la coopération non gouvernementale qui, malheureusement, n'obtiennent pas de réponses sur le long terme.

Nous espérons toutefois que ce gouvernement garantira les crédits prévus qui permettront à ces acteurs d'intégralement mettre en œuvre les programmes et projets approuvés sous la précédente législature.

Nous apprécions évidemment votre volonté affichée de vous concerter avec ces acteurs de la coopération non gouvernementale afin de préparer l'après-2016 et nous espérons que cette concertation aura bien lieu. Je reviens sur cette concertation parce que, malheureusement, aujourd'hui, nous ne savons toujours pas exactement sur quoi elle va porter. J'espère qu'elle portera entre autres sur la diminution des 18 à 15 pays partenaires, sur les critères qui seront établis et sur les stratégies de sortie qui seront mises en place. En outre, j'espère que les questions relatives à la coopération multilatérale seront également abordées, l'accord de gouvernement prévoyant le retrait de certaines agences. Dans ce cadre, nous craignons particulièrement que notre participation à l'OIT soit remise en question.

J'aimerais donc obtenir une réponse de votre part à cette question et espère que vous pourrez nous rassurer.

Je m'interroge également sur les crédits qui restent réellement disponibles pour la coopération avec les acteurs non gouvernementaux. En effet, il y a de nombreuses modifications d'articles budgétaires pour les ONG, l'APEFE, le VVOB, Africalia, les administrations décentralisées, les initiatives syndicales ou encore les associations de migrants. J'aimerais savoir s'il s'agit de changements purement techniques ou si un impact budgétaire réel à la baisse sera présent pour ces acteurs non gouvernementaux.

Ainsi, je me pose des questions en ce qui concerne la diminution budgétaire pour l'APEFE et VVOB. Tout d'abord, le fait de classer ces organismes dans la même classe budgétaire que celle des ONG qui ont un rôle spécifique mais néanmoins différent pourrait contraindre ces deux associations à des comportements identiques à ceux des ONG, mais les partenariats qui sont noués dans les pays d'intervention le sont ici avec des institutions gouvernementales et appellent certainement d'autres modalités que celles mises en

pratique par les ONG qui sont, elles, ancrées dans la société civile. Dès lors, ne craignez-vous pas qu'une telle assimilation puisse mener à une confusion qui, à terme, pourrait se révéler préjudiciable à l'atteinte des résultats?

De même, lorsque l'on fait référence à une unicité de la coopération belge au développement, je pense qu'elle devrait aussi se refléter dans son budget. Dès lors, je comprends difficilement pourquoi on supprime les allocations de base spécifiques pour la VVOB et l'APEFE dans ce budget, alors que les universités et l'Institut de médecine tropicale voient leurs maintenances. J'ai envie de dire que la loi doit s'appliquer de la même façon à tout le monde sans exception. Si une exception est faite pour certains acteurs, il serait bien que les acteurs de la même catégorie en bénéficient eux aussi.

Monsieur le ministre, sur la base de ces éléments, pouvez-vous me dire ce qui justifie cette modification? Ne serait-il pas opportun de revenir à la situation antérieure?

De la même manière, je m'interroge sur les 600 000 euros qui sont prévus pour les analyses contextuelles. S'agit-il bien d'un montant supplémentaire ou s'agira-t-il d'une charge supplémentaire au budget antérieurement disponible? Je n'ai pas très bien saisi la réponse que vous nous avez apportée en commission sur ce point.

À présent, quelques questions plus précises auxquelles vous n'avez pas répondu en commission. Pourquoi la question de la lutte contre la pauvreté n'est-elle pas abordée? Pourquoi l'année européenne du Développement prévue en 2015 ne fait-elle pas l'objet d'une définition ou, en tout cas, d'un intérêt spécifique dans la note de politique générale que vous nous avez présentée? Il n'y a pas non plus de budget prévu à cet effet. Pourquoi le budget prévu pour l'annulation des dettes est-il diminué, alors que vous indiquez que vous souhaitez focaliser l'aide publique vers les pays les plus pauvres? J'y vois une forme de contradiction.

J'ai une autre question en matière de prévention des conflits et de diplomatie préventive. Quelle sera la collaboration avec les Affaires étrangères et avec quel financement?

En ce qui concerne votre volonté, que je salue, de responsabiliser les consommateurs, comment comptez-vous vous y prendre sans instaurer au niveau européen de réelles barrières à l'entrée de notre marché pour les produits qui ne respectent pas les normes sociales et environnementales? C'est par cette méthode, je pense, que nous pourrions offrir de réelles alternatives accessibles au consommateur et que nous pourrions faciliter cette responsabilisation. Comment comprendre, dans ce cadre, que la majorité ait rejeté les recommandations relatives aux normes sociales et environnementales que nous avons présentées en commission?

Enfin, une question plus ponctuelle concernant l'après-2014 en Afghanistan. Nous ne savons toujours pas quelle vision s'est dégagée pour les 15 millions de dollars du Fonds prévus à Chicago. Nous avons interrogé les différents ministres, vous-même, M. Reynders et M. Vandepoot, mais nous n'avons reçu aucune réponse à la question de savoir qui va payer ces 15 millions. Nous ne parvenons toujours pas à comprendre pourquoi ce montant n'est pas clairement identifié dans le budget ni pourquoi aucun ministre ne veut clairement répondre à notre question.

J'en viens maintenant aux questions que je souhaitais poser à M. Reynders.

Tout d'abord, en ce qui concerne la diplomatie européenne, on relève quelques contradictions entre vous et M. Vandepoot. Vous soulignez votre volonté de renforcer le service européen d'action extérieure et la politique de sécurité et de défense commune mais dans le même temps, M. Vandepoot encourage surtout et avant tout notre participation aux opérations de l'OTAN. Nous avons donc le sentiment que l'atlantisme prend le pas sur le rêve européen, qui est complètement désenchanté. Selon moi, il s'agit d'une grande faiblesse par rapport au précédent accord de gouvernement et ce, alors que notre pays se doit d'être un moteur de la construction européenne pour changer le cap de cette Europe de l'austérité. Ce rôle est clairement mis à mal, si ce n'est sur les questions du *business* (que ce soit au travers du TTIP ou des autres accords de ce type) ou les aspects sécuritaires de l'Europe que vous nommez Europe forteresse, avec des discours de peur sur l'immigration, le radicalisme, le terrorisme.

Force est ainsi de constater qu'on ne retrouve que très peu de volontarisme sur des projets comme la relance européenne, la taxe sur les transactions financières ou encore sur les *project bonds* ou les *eurobonds*.

J'aurais souhaité également intervenir à nouveau sur la question du Traité transatlantique. Je souhaitais réaffirmer que pour le PS, à l'heure actuelle et dans les conditions qui sont celles de ce traité, nous nous opposerons à cette ratification.

Nous avons fixé des balises très claires en la matière, que ce soit en termes de respect des normes sociales et environnementales, de la mise en place de mécanismes contraignants de contrôle et de sanction, de la transparence des négociations, de l'exclusion des services publics et d'intérêt général ou de l'opposition à toute clause de règlement des différends en la matière.

Il va de soi que la question de l'exception culturelle est également importante pour nous.

09.33 Benoit Hellings (Ecolo-Groen): Madame Grovonius, vous dites que vous vous opposerez à toute résolution des différends par le biais de la norme ISDS.

J'aimerais quand même préciser que le parti auquel vous appartenez et auquel l'ancien premier ministre appartenait a défendu un mandat auprès de la Commission européenne qui contenait la clause ISDS.

Donc, nous allons nous opposer comme vous à cette norme ISDS mais il était temps de s'y opposer dès l'octroi du mandat par le gouvernement belge, sous l'équipe Di Rupo, à la Commission en juin 2013.

09.34 Gwenaëlle Grovonius (PS): Monsieur Hellings, sur cette question, mon parti s'est toujours montré très clair. D'ailleurs, nous avons déposé une résolution aujourd'hui, que nous ne manquerons pas de discuter. Pour ce qui nous concerne, nous avons demandé également la réunion d'un groupe de travail sur ce point. Je n'ai aucun problème par rapport à cette question. Je pense que la position de mon parti est suffisamment claire.

Je terminerai par une question qui concerne une région qui me tient particulièrement à cœur: la région du Proche-Orient.

Le premier élément que je souhaite mettre en exergue est mon interrogation quant au retrait du Liban. Vous nous avez fait part de certaines discussions que vous avez eues avec les autorités libanaises. Voilà quelques jours, nous-mêmes, avec Mme Khattabi, avons rencontré l'ambassadeur du Liban; il n'a pas tenu les mêmes propos que ceux que vous avez relatés en commission. Il s'inquiète réellement des conséquences de notre retrait dans son pays. J'aimerais donc entendre vos explications quant à ce retrait. Je vous invite à rester très attentif aux conséquences pour cette région actuellement très sensible.

Le second point que je souhaite aborder avec vous est la question de la reconnaissance de l'État de Palestine. Nous souhaiterions voir cette reconnaissance immédiate. En effet, aujourd'hui, de nombreux pays ont déjà enclenché cette dynamique, dont la Suède. Le Parlement européen a voté une résolution dans ce sens le 17 décembre. Pendant ce temps, en Belgique, la majorité tergiverse et rejette les recommandations déposées par le PS.

Évidemment, ensuite, on découvre dans la presse des déclarations tonitruantes, comme il y a quinze jours, selon lesquelles la Belgique reconnaîtrait enfin la Palestine. C'est aujourd'hui que nous avons découvert le texte de la résolution sur nos bancs. Malheureusement, nos craintes sont confirmées: ce texte demande certes la reconnaissance de l'État de Palestine, mais moyennant une série de conditions qui me font dire que cette majorité ne tient pas à avancer concrètement sur cette question. Ces conditions sont tellement irréalisables qu'il est évident que nous n'avancerons jamais dans ce sens.

Vous voulez attendre le bon moment? Monsieur le ministre, je crois que le bon moment est venu, aujourd'hui, après des décennies de conflits dans la région. Vu un processus de paix complètement enlisé, les événements dramatiques qui se sont produits cet été à Gaza, l'instabilité politique actuelle, je pense que nous ne pouvons plus attendre.

Au lendemain de l'adoption par le Parlement européen de cette résolution visant la reconnaissance de l'État palestinien, qu'est-ce qui pourrait encore justifier que ce gouvernement belge temporise sur cette question? Il est temps que vous preniez vos responsabilités, comme le précédent gouvernement l'avait fait en reconnaissant à la Palestine le statut d'État non membre et observateur aux Nations unies.

Il ne s'agit évidemment pas, par cette reconnaissance, de remettre en cause la sécurité ou l'existence d'Israël. Il est simplement question d'opérer un acte diplomatique fort, tout en continuant de condamner tout recours à la force par l'ensemble des parties.

Plusieurs questions se posent dans ce débat. D'abord, pourquoi le gouvernement ne semble-t-il pas vouloir reconnaître l'existence de l'État palestinien? Pourquoi ne tirez-vous pas les leçons des résolutions qui ont été adoptées par les assemblées des États membres et des entités fédérées?

Enfin, notre groupe est l'auteur d'une proposition de résolution qui est limpide et qui a déjà été prise en considération par cette assemblée. Elle exprime une seule demande: reconnaître formellement l'État de Palestine à côté de l'État d'Israël. Pourquoi le gouvernement ne se positionne-t-il pas vis-à-vis de ce texte sans conditions? Pourquoi la majorité ne le soutient-elle pas si elle est si sûre du bien-fondé d'une telle reconnaissance?

Je conclurai par une petite question d'actualité. Nous avons lu que le président Obama avait adopté une position pour le moins innovante en ce qui concerne Cuba et qu'une forme de normalisation des relations avec ce pays était à l'ordre du jour. J'aimerais savoir quelle position la Belgique va adopter à cet égard, notamment en ce qui concerne nos éventuelles représentations officielles dans ce pays.

Je vous remercie pour votre souplesse, votre attention et vos réponses.

09.35 Sarah Claerhout (CD&V): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister van Buitenlandse Zaken, in de commissie hebben wij uw beleidsbrief, de beleidsnota en de relevante delen van de begroting al uitgebreid besproken. Ik heb u tijdens de besprekingen al gefeliciteerd met de drukke en ambitieuze internationale agenda die u hebt bepaald.

Ik heb ook al een aantal vragen gesteld bij de afbakening van uw prioriteiten. Ik heb mij daarbij verbaasd over de afwezigheid van de focus op Azië in uw beleidsplannen, een regio die niet enkel economisch maar ook geopolitiek zo snel en zo sterk aan belang toeneemt dat hij, naast de traditionele transatlantische regio, absoluut een centrale plaats verdient in uw beleid.

Ik wil u vandaag verder aanmoedigen in uw rol om van België een voortrekker te maken. Wij worden geconfronteerd met een almaar complexere wereld. Wij kunnen al lang niet meer spreken over een bipolaire wereld, een unipolaire wereld of een multipolaire wereld. De wereld van vandaag is veeleer multiregional en wordt steeds meer opgebouwd uit veranderende en wisselende relaties.

Fundamenteel gaat het hierom: welke relatie willen wij in de eenentwintigste eeuw aangaan met de rest van de wereld? Het tijdperk van de klassieke Noord-Zuidbenadering is voorbijgestreefd. Boutades als de wereld is een dorp geworden, helpen ons geen stap verder, evenmin als schrik voor globalisering ons kan helpen. Mijnheer de minister, de wereld verandert razendsnel en het is ongelofelijk belangrijk dat wij mee zijn als land, dat wij onze plaats vinden en dat wij die plaats ook veiligstellen.

Hoe gaan wij bijvoorbeeld relaties aan met groeilanden, die gedeeltelijk nog lijden onder meegesleurde problemen uit het verleden als armoede, ongeletterdheid, onstabiele of zwakke politieke besturen, en tegelijk ook al ten volle worden geconfronteerd met alle nieuwe uitdagingen van snelle industrialisering en economische boom? Welke houding zullen u als minister en bij uitbreiding ons land aannemen?

Met andere woorden, deze en nog veel meer andere uitdagingen liggen voor u. Ik hoop vooral dat u uw beleid ambitieus en vanuit een eenentwintigste-eeuws kader zult aanpakken.

Mijnheer de minister, wij hebben intussen van verschillende sprekers al veel relevante elementen gehoord. Ik zou echter graag nog een paar elementen aanhalen die voor de CD&V-fractie prioritair zijn.

Ten eerste, inzake Europa bent u het ongetwijfeld met mij eens dat ons land zich voor een slagkrachtigere Europese Unie moet blijven inzetten. Een belangrijk aspect daarbij, dat u overigens al hebt benadrukt, is een sterke Belgische aanwezigheid binnen de Europese Dienst voor Extern Optreden. Een andere piste is de nauwe samenwerking tussen de NAVO en de Europese Unie door een sterke cohesie tussen beide, waarbij de NAVO en de Europese Unie complementair zijn. Wij zijn ook voorstander van het slagkrachtiger maken van het gemeenschappelijk buitenlands en veiligheidsbeleid van de Europese Unie.

Een tweede punt dat ik wil onderstrepen, is de nadruk op de bescherming van de mensenrechten, die voor onze fractie heel belangrijk is. Wij vragen daarbij ook extra aandacht voor de bescherming van de religieuze minderheden. Op dit moment is er bijvoorbeeld de situatie in het Nabije Oosten en in Noord-Afrika. Het regeerakkoord verwees daarnaar, maar in uw beleidsbrief en in uw beleidsnota werd een en ander minder prominent opgenomen.

In mijn derde punt wil ik uw aandacht nogmaals vestigen op het feit dat u in uw beleidsbrief aangeeft dat er een nationaal plan inzake bedrijven en mensenrechten zal worden opgesteld. Mijnheer de minister, onze fractie wil ervoor pleiten dat het bevoegde departement Economie bij het uitwerken van een dergelijk document sterk wordt betrokken.

Voorts is het voor ons heel belangrijk dat een dergelijk plan aandacht besteedt aan waardig werk. Wij ijveren immers voor een veilige en menswaardige werkomgeving, waardig loon, een transparante vakbondswerking en dies meer.

Mijnheer de minister, ik wil het meer concreet ook nog hebben over de ambities en de voortrekkersrol die België in de internationale arena kan spelen. Er is hier onder andere een belangrijke taak voor ons weggelegd in het kader van de regio van de Grote Meren in Centraal-Afrika. Dat is een regio waarmee ons land historische banden heeft en waarin wij ook heel veel ervaring en expertise hebben opgebouwd.

De regio van de Grote Meren zal in de komende jaren door een reeks presidentsverkiezingen worden gekenmerkt. In Burundi zal dat in 2015 gebeuren, in de Democratische Republiek Congo in 2016 en in Rwanda in 2017. De Grondwet van die Staten bepaalt dat een derde presidentsmandaat niet mogelijk is. Het lijkt er echter op dat de regimes die nu aan de macht zijn, toch zullen trachten grondwetswijzigingen door te voeren, om aldus een derde mandaat voor de respectievelijke zittende presidenten toch mogelijk te maken.

Mijnheer de minister, op basis van uw beleidsbrief en beleidsnota krijg ik soms de indruk dat u op dat punt niet erg ambitieus bent. U focust vooral op de Democratische Republiek Congo. Frappant ter zake is bijvoorbeeld uw stilzwijgen over de situatie in Burundi. Daarom heb ik een resolutie daaromtrent ingediend. Ik hoop oprocht dat u een aantal bepalingen zult opnemen, eens het zover is.

Daarnaast hoop ik dat u ook werk zult maken van de aangekondigde Afrikanota. Voor onze fractie is het heel belangrijk dat dit een politieke nota wordt waarin er ook een beleidsvisie te lezen valt met betrekking tot de interactie van ons land met deze regio.

Er zijn nog plaatsen waar een tussenkomst van ons land cruciaal kan zijn. Dit brengt mij tot mijn vijfde punt.

Na de gebeurtenissen in Gaza is een status quo ante geen oplossing meer. Het hernemen van het vredesproces is noodzakelijk om het ontstaan van een Palestijnse staat mogelijk te maken. Laten wij het belang hiervan onderstrepen en ons ook aansluiten bij de woorden van de Hoge Vertegenwoordiger, Federica Mogherini, die ook een onafhankelijke Palestijnse staat wil gerealiseerd zien. Het is belangrijk dat een Palestijnse staat in vrede naast de staat Israël kan leven en dat de veiligheid van beide volkeren verzekerd is. Mijnheer de minister, wij rekenen erop dat u hierin een invloedrijke rol speelt.

Ook dichter bij huis hebt u werk aan de winkel. Het regeerakkoord heeft ruime aandacht voor de herziening van de samenwerkingsakkoorden tussen het federaal niveau en de deelstaatregeringen. Meer nog, deze herziening wordt als prioritair weergegeven in het regeerakkoord. Ik hoop van u in de nabije toekomst te mogen vernemen dat er in de schoot van de interministeriële conferentie voor Buitenlands Beleid een nieuwe dynamiek heerst zodat de slagkracht en de coherentie van het optreden van al onze Belgische entiteiten zal vergroten.

Mijn fractie wenst ook te vernemen hoe u de coördinatiemechanismen, beheerd door Buitenlandse Zaken, zult verbeteren en doeltreffender maken. Om de kwaliteit van ons buitenlands beleid te versterken, ondersteunen wij ook de verdere inspanningen om de werking van de FOD Buitenlandse Zaken, Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking, en de samenwerking ervan met de andere betrokken federale en deelstatelijke departementen te verbeteren. Daarvoor is waarschijnlijk een belangrijke hervorming nodig, mijnheer de minister.

Een degelijke samenwerking vraagt namelijk niet alleen een goede ingesteldheid en openheid, maar ook een gedeelde en een coherentie visie op ons buitenlands beleid. Dit zal onder meer weerspiegeld worden in

de herziening van het diplomatiek en consulair postennetwerk op federaal niveau. Wij zien dit niet louter als een financiële oefening. Dit netwerk moet permanent en soepel worden aangepast aan de nieuwe ontwikkelingen en uitdagingen in de wereld, en rekening houden met de Belgische, zowel federale als gefedereerde belangen.

De beleidsnota geeft ook aan dat het patrimonium van de FOD in het buitenland verder zal worden geconsolideerd. Dit zijn geen onbelangrijke beleidsopties, ook op de langere termijn. Wij moedigen u zeker aan om die hertekening op een transparantie manier door te voeren, in overleg met de regering en het Parlement.

Een laatste punt dat voor onze fractie belangrijk is, is het bewaken van de sociale en milieuclausules in de bilaterale en de multilaterale handels- en investeringsakkoorden. Sociale rechten dienen volgens ons sterker te worden benadrukt en afgedwongen via de passende instrumenten. Richtsnoeren hierin zijn de Conventies van Genève en de Internationale Arbeidsorganisatie.

Wij moeten er immers over waken dat investeringsakkoorden ijveren voor een *equal level playing field*, zodat iedereen aan dezelfde normen wordt onderworpen. Deze normen moeten via het multilaterale kader zo hoog mogelijk worden gelegd.

Mijnheer de minister, sta mij tot slot ook toe u persoonlijk aan te moedigen om de ambities van België als voortrekker in de internationale politieke en diplomatische processen waar te maken. België is zelf een meester in het vinden van redelijke en menselijke oplossingen en compromissen en in het omgaan met vele sectionele belangen en belangengroepen.

Wij hebben de *skills*. Wij moeten ze in deze geglobaliseerde wereld aanreiken aan andere situaties in de wereld en ze gebruiken in onze rol die wij in de wereld willen en kunnen spelen.

Veel succes, mijnheer de minister.

De **voorzitter**: Dank u wel, mevrouw Claerhout. Wij feliciteren u met uw maidenspeech. (*Applaus*)

09.36 Vincent Van Quickenborne (Open Vld): Mijnheer de voorzitter, ik zal mijn uiteenzetting van op mijn bank doen.

Mijnheer de minister, zoals elk departement moet ook Buitenlandse Zaken 20 % besparen. Ik had gehoord dat het plan bestaat om een aantal diplomatieke posten te sluiten. De post in de stad Rijssel wordt daarbij genoemd.

Ik hoor dat er een beslissing door u is genomen, waarover al werd gecommuniceerd via de ambassade aan de Franse regering. Kunt u bevestigen dat die beslissing met betrekking tot de stad Rijssel is genomen?

09.37 Wouter De Vriendt (Ecolo-Groen): Mijnheer de voorzitter, heren ministers, ik wil een vraag stellen aan minister Reynders over een onderwerp dat nog niet besproken werd in de commissie tijdens de debatten over de beleidsnota's en de begroting. Wij hebben gisteren in de Kamer lang gedebatteerd over de begroting in het algemeen, over de besparingen die deze regering doorvoert en het naar onze mening onrechtvaardig karakter daarvan.

Mijnheer de minister, ik wil ingaan op een besparing binnen uw departement die volgens ons toch zeer frappant is, namelijk de posten conflictpreventie en preventieve diplomatie. Wij zien dat er dit jaar nog 17 miljoen euro uitgetrokken werd. Volgend jaar, in 2015, zakt het beschikbaar bedrag voor conflictpreventie en preventieve diplomatie naar 5 miljoen euro. Dat is een besparing van twee derde. In sommige departementen wordt er 10 % tot 20 % bespaard op werkingskosten, maar op die posten bedraagt de besparing twee derde. Dat is nog niet aan bod gekomen tijdens de besprekingen in de commissie.

Net als wij allemaal, hebt u de mond vol over democratie, over de mensenrechten, over het voorkomen van conflicten wereldwijd. In dat kader zijn conflictpreventie en preventieve diplomatie volgens mij zeer waardevolle projecten. Het gaat over *institution building* en *state building*, over de bevordering van bijvoorbeeld de kinderrechten in Mali, over ontmijning in Gaza, over Cambodja, noem maar op. De budgetten worden ook besteed aan de versterking van vrouwenrechtenbewegingen in Egypte, de versterking van de rechtsstaat in Congo en ga zo maar door. Met andere woorden, dat geld wordt zeer

waardevol besteed.

Mijnheer de minister, hoe kunt u een besparing van 12 miljoen euro op die posten verantwoorden? Wat betekent die besparing concreet?

Ik stel vast dat deze regering zeer enthousiast is in het aangaan van harde militaire operaties, maar in zulke gevallen is het al te laat. Conflictpreventie kan net gewelduitbarsting en oplopende spanningen voorkomen. Conflictpreventie is bovendien veel goedkoper. U voert op die post in 2015 een besparing van 12 miljoen euro door. Het sturen van troepen naar Irak gedurende zes maanden kost echter meer dan het dubbele. Elke euro die wij investeren in conflictpreventie en preventieve diplomatie, verdienen wij dus dubbel en dik terug.

Die besparing is voor ons totaal onbegrijpelijk, mijnheer de minister. Ik wil u die daarom voorleggen met de vraag om die te motiveren.

09.38 Frédéric Daerden (PS): Monsieur le président, chers collègues, messieurs les ministres, monsieur le vice-premier ministre des Affaires étrangères et des Affaires européennes, j'ai quelques réflexions et questions sur ce dernier thème.

Comme vous le savez, le PS a toujours souligné l'importance d'une Union européenne plus intégrée et surtout qui marche sur deux pieds, le pied économique et le pied social. Dans cette logique, la rigueur budgétaire est un élément important, mais qui ne doit pas se suffire à elle-même. Malheureusement, nous devons trop souvent faire le constat que nous sommes face à des institutions européennes qui se soucient de la rigueur budgétaire mais qui nient leurs responsabilités sociales. Or, la relance nécessite des investissements porteurs de croissance au sens large, ce qui est d'ailleurs à l'origine du plan Juncker. Dans cette logique, le PS propose de neutraliser certains investissements dans les normes budgétaires européennes.

La semaine dernière, nous avons eu l'occasion d'avoir quelques auditions dans le comité d'avis, notamment de la Commission. Ces auditions confirment une certaine flexibilité pour les investissements, surtout les investissements publics-privés qui pourraient être admis. Mais cela paraît moins évident pour les investissements publics. Cette normativité à géométrie variable et l'importance de la dimension sociale de la construction européenne m'amènent à quelques questions.

Monsieur le ministre, pensez-vous qu'il y aura une évolution de la nouvelle Commission Juncker vers une plus grande prise en compte de l'impact social de leurs recommandations? Par exemple, l'impact du saut d'index sur notre endettement et sur le pouvoir d'achat est-il pris en compte ou pourrait-il l'être dans les évaluations européennes?

Par ailleurs, comment la Commission, qui arbore fièrement – peut-être un peu moins aujourd'hui que hier – sa stratégie 2020, peut-elle prétendre que de tels objectifs, notamment sociaux, restent atteignables face au carcan parfois déraisonnable imposé? Pourrait-on évoluer vers une neutralisation des investissements publics pour la relance? Comment le gouvernement se positionne-t-il pour promouvoir l'ensemble des projets belges dans le cadre du plan Juncker?

Le gouvernement fédéral soutient-il aussi bien les projets publics-privés, privés que publics.

Enfin, par rapport à l'actualité, dans le contexte de l'adoption par le Parlement européen du budget de l'Union européenne pour l'année 2015, pouvez-vous nous préciser ces implications en termes de contribution pour notre pays? En effet, j'ai cru comprendre que les États membres seraient davantage mis à contribution. Est-ce traduit dans le budget 2014 ou 2015? Pouvez-vous nous préciser les impacts en la matière?

De **voorzitter:** Als er geen uiteenzettingen meer zijn voor minister Reynders, stel ik voor dat minister Reynders nu antwoordt. Dan kunnen we daarna die voor minister De Croo behandelen.

09.39 Minister Didier Reynders: Mijnheer de voorzitter, ik zal proberen een antwoord te formuleren op de verschillende interventies en vragen.

Monsieur Miller, j'en avais parlé dans le cadre d'une réponse à une question en ce qui concerne les

situations spécifiques que vous avez évoquées. Que ce soit en matière économique ou en matière de défense des droits de l'homme, nous intervenons de manière aussi forte dans les deux cas. Vous l'avez entendu pour la Turquie tout à l'heure mais il est clair que les déplacements que j'ai récemment effectués en Russie et en Ukraine allaient dans le même sens. Il faut voir comment développer des relations pour soutenir les réformes en Ukraine et, dans les deux pays, dans le cadre de notre rôle au sein du Conseil de l'Europe, il faut insister sur la situation en matière de droits de l'homme. Vous avez raison de dire que c'est ce que nous devons faire aussi dans d'autres domaines. Je pense à l'OMC; il est évident qu'il y a là un rôle important pour les pays du Sud et nous devons être très attentifs à notre capacité de faire en sorte que l'orientation de l'OMC puisse les aider dans leur développement. Je reviendrai sur les aspects plus européens tout à l'heure puisque M. Daerden vient de les évoquer plus en détail.

Dans le domaine culturel, je l'ai dit lors du débat en commission, il n'entre pas dans mes intentions de m'immiscer dans les choix artistiques qui sont faits au sein des institutions. C'est encore heureux pour la culture! Cela signifie dès lors que quand un directeur d'une maison d'opéra choisit, alors que nous ne lui demandons pas d'effort sur le personnel, de se passer d'une partie d'activités – je pense à la danse –, c'est un choix personnel qu'il propose à son institution. Nous vérifierons néanmoins que tout cela permettra de répondre aux exigences que nous définirons dans un cahier des charges à l'occasion de la négociation d'un contrat de gestion avec l'institution.

Madame Grovnius, en ce qui concerne la transversalité, pour l'Irak, pour la Syrie ou pour bien d'autres régions conflictuelles dans le monde, nous déployons des efforts diplomatiques. La diplomatie est particulièrement présente. Je suis d'ailleurs très heureux que les contacts que nous avons pu prendre en Ukraine et en Russie aient abouti à un cessez-le-feu. Nous poursuivons la même démarche en Irak et en Syrie. Nous essayons de jouer un rôle diplomatique pour faire en sorte que, par exemple, ce que l'envoyé spécial des Nations unies, Staffan de Mistura, est en train de tenter de mettre en place à Alep, puisse aboutir. J'ai participé à de nombreuses réunions sur le sujet ces dernières semaines. Mon collègue en charge de la Coopération pourra vous le dire, c'est également vrai sur le plan humanitaire. Nous avons dégagé des moyens humanitaires grâce à la coopération dans ces différentes régions. Nous allons continuer. La transversalité, c'est cela!

Je ne vois aucune divergence entre le ministre de la Défense et moi-même pour ce qui concerne notre vision du rôle européen. Nous voulons effectivement renforcer une intégration européenne de la Défense, mais c'est un des piliers de l'OTAN. C'est à l'intérieur de l'OTAN que cela se fait également. Fort heureusement, il n'y a aucune contradiction entre la volonté de renforcer la Défense et les coopérations européennes et la volonté de le faire au sein de l'OTAN.

En ce qui concerne les relations transatlantiques de façon plus large, le mandat de négociation – nous avons d'ailleurs obtenu la publication pour les accords transatlantiques en concertation avec nos collègues américains – prévoit l'exception culturelle.

Nous attendons le dépouillement de l'ensemble des remarques faites sur les clauses ISDS. Il y a eu plus de 150 000 remarques pour donner une indication sur ce que la Commission souhaitera faire dans le cadre de ce débat.

Je trouve quand même que vous allez vite en besogne en annonçant que vous ne ratifierez pas un texte qui n'existe pas. Attendez au moins que les négociations aient abouti et qu'un texte soit proposé avant de vous prononcer définitivement.

Bien sûr, par hypothèse, vous pouvez refuser toute ratification d'un texte avec les États-Unis. Cela me surprend un peu parce que l'on est prompt à ratifier des textes avec la Chine et par principe, on ne pourrait pas le faire avec nos amis américains.

Je suis un peu étonné de la démarche. Laissez au moins aboutir les négociations. Nous serons bien sûr attentifs à l'ensemble des remarques formulées en la matière.

Pour ce qui concerne les situations régionales, il n'y a pas de retrait au Moyen-Orient. Je ne sais pas ce que vous a dit l'ambassadeur du Liban. Nous n'avons pas eu la chance d'avoir une aussi longue conversation avec lui mais nous avons par contre rencontré longuement le premier ministre libanais et le ministre des Affaires étrangères que j'ai par ailleurs entendu lors d'un tête-à-tête.

Ils nous ont remercié pour l'ensemble des opérations réalisées au Liban et nous continuerons à travailler avec eux. Néanmoins, un choix est intervenu après huit années, de ne plus continuer la même opération militaire. Il y a d'autres choses qui peuvent se faire dans le pays.

Je peux vous dire que les relations ont été très chaleureuses entre le premier ministre, le ministre des Affaires étrangères et les autorités belges.

Pour la Palestine, je suppose qu'un débat aura lieu dans cette Assemblée puisque des propositions de résolution sont sur la table. J'aurai l'occasion de vous confirmer les engagements que nous souhaitons prendre avec des collègues européens pour relancer un processus au Moyen-Orient.

C'est dans ce cadre que je place l'utilisation de l'instrument que représente la reconnaissance possible d'un État palestinien. Je participerai volontiers, si vous le souhaitez, au débat sur les résolutions déposées par les différents groupes.

Enfin, en ce qui concerne Cuba, nous n'avons pas attendu les opérations annoncées entre les États-Unis et Cuba pour intervenir. La diplomatie belge est très active en la matière depuis des années. Il y a eu des visites, même sur place.

Aujourd'hui, je salue l'ouverture annoncée par Washington et par Cuba dans leurs relations. J'espère simplement que d'étape en étape, l'ouverture envisagée pourra permettre des réformes politiques et démocratiques, des réformes en matière de droits de l'homme à Cuba, ce qui devrait alors entraîner des ouvertures de plus en plus fortes, jusqu'à une levée de l'embargo.

Nous allons suivre cette situation de manière très concrète.

Zoals ik in de commissie al gezegd heb, zullen wij zoals overal ter wereld aandringen op het respect voor de mensenrechten, maar ook de economische ontwikkeling is belangrijk. Dat is belangrijk in Azië, in de regio van de Grote Meren, in het Midden-Oosten, dat is overal belangrijk.

Wat de Grote Meren betreft, is het bijvoorbeeld mijn ambitie om vanaf januari een aantal bezoeken af te leggen samen met mijn collega van Ontwikkelingssamenwerking. Het is zeer belangrijk dat samen te doen. Wij starten begin januari in Rwanda en Burundi en zullen in februari Congo bezoeken. Wij willen daar alle elementen van ons beleid uiteenzetten in het kader van onze 3D-benadering. Het is belangrijk aandacht te schenken aan de veiligheid, aan mogelijke ontwikkelingsprojecten en aan politieke stabilisatie.

Dat geldt trouwens voor alle landen, die wij zullen bezoeken. Ik probeer dat in nauwe samenwerking met Ontwikkelingssamenwerking te doen.

Ik antwoord nu op twee specifieke vragen.

Wat ons postennetwerk in het buitenland betreft, proberen wij eerst tot een herstructurering te komen in Europa. Het geeft geen zin dat wij overal in Europa aanwezig zijn. Misschien kunnen wij daar samenwerken met de Benelux-landen, de Gewesten en de Gemeenschappen.

Wat het samenwerkingsakkoord betreft, zullen wij proberen tot een akkoord te komen tussen de Gewesten, de Gemeenschappen en de gefedereerde entiteit. Ik heb alle entiteiten een voorstel gestuurd, op basis van de huidige stand van zaken. Ik ben altijd bereid nog meer te doen, maar laten wij eerst proberen een akkoord te bereiken op basis van onze eerste voorstellen.

Mijnheer Van Quickenborne, wat het postennetwerk betreft, kan ik u nog bevestigen dat Rijssel op de lijst van de mogelijk te sluiten posten staat. Ik zal ter zake proberen in contact te blijven met Frankrijk en met de andere betrokken partners als de Gewesten en de Benelux, om te bekijken hoe wij daar aanwezig kunnen blijven. Misschien zal er geen consulaat-generaal meer zijn als afvaardiging van het federale niveau, maar Rijssel ligt per Thalys op 30 minuten van Parijs en op 30 minuten van Brussel. Wij kunnen dus moeilijk zeggen dat die post moet blijven. Wij zoeken naar andere mogelijkheden dan een die erin bestaat om daar een consulaat-generaal te behouden, net als op andere plaatsen.

Mijnheer De Vriendt, we hebben wel over conflictpreventie gedebatteerd in commissie. ik verwijs naar de pagina's 20 en 21 van het verslag. Ik heb gezegd dat er daarvoor 5 miljoen euro op de begroting is

ingeschreven. Vorig jaar kon maar 50 % van de middelen worden besteed. Wij proberen – dit is logisch – beter samen te werken met Ontwikkelingssamenwerking en zullen een aantal concrete projecten op heel verschillende plaatsen inzake conflictpreventie voortzetten.

Monsieur Daerden, pour revenir au débat européen – je n'utiliserai pas l'argument trop souvent – nous aurons certes un débat sur l'analyse de nos budgets, l'impact du saut d'index sur la dette, l'impact d'un certain nombre de mesures prises en Belgique, avec M. Moscovici. Je présume qu'ayant été en charge de l'Économie et des Finances dans le gouvernement de M. Hollande, il sera très attentif à certaines de vos préoccupations. Nous tenterons de faire passer le message.

Pour en revenir plus au fond qu'aux relations entre les personnes, en ce qui concerne le budget 2015, normalement, dans les accords passés au niveau européen – il s'agit surtout d'une demande britannique – il ne devrait pas y avoir d'aggravation de la situation nous concernant. On nous a donné des assurances en la matière, mais je préfère communiquer très précisément la situation. Je n'étais pas partie prenante dans la démarche. Cela s'est fait davantage dans le cadre budgétaire proprement dit au Conseil européen.

Je voudrais vous dire que les volets économique et social vont de pair. Je me réjouis de ce que nous ayons maintenant une commissaire en charge des volets Emploi et Affaires sociales. Cela permettra de donner une orientation beaucoup plus claire à la Commission dans ces matières.

Nous y veillons également à travers toute une série de mesures. Pour ne prendre qu'un seul exemple, les clauses sociales et environnementales font partie intégrante de toutes les négociations commerciales, en ce compris avec nos collègues américains.

Dans le projet européen, pour ne prendre qu'un exemple qui vous tient à cœur, je reste convaincu que la lutte contre le dumping social doit figurer au premier plan des préoccupations. J'espère que les sommets s'orienteront en ce sens, car c'est indispensable dans notre démarche.

Sur le plan d'investissement proposé – les discussions sont encore en cours – le raisonnement est d'abord le suivant: même en dégageant 30 milliards, il y a un ratio de 1 à 15 dans le *leverage* possible dans les investissements financés par la Banque européenne d'investissement. C'est ce raisonnement que suit le président de la Commission – nous verrons sous quelle forme exacte – mais en demandant au budget européen et à la Banque européenne d'investissement d'intervenir, puis aux États et aux investissements privés. On verra si on peut, effectivement, organiser un financement complet.

Personnellement, je veillerai à deux aspects. Tout d'abord, la flexibilité en la matière, afin qu'un pays à l'endettement élevé ne soit pas freiné dans sa capacité d'investissement. Ensuite, nous veillerons à ce que tous les projets rentrés par les Régions comme par le fédéral puissent être défendus au niveau européen. Nous sommes au début du processus. Je peux vous préciser en tout cas qu'au Conseil Affaires générales, j'ai déjà eu l'occasion d'intervenir en ce sens sur la flexibilité avec un succès modéré. Je l'ai dit au gouvernement, j'ai bénéficié du total soutien de notre représentant permanent et ce dernier a mon plein soutien, quand il intervient sur le même sujet.

Mais nous allons essayer de convaincre un certain nombre d'États d'aller dans le même sens.

09.40 Wouter De Vriendt (Ecolo-Groen): Mijnheer de minister, met betrekking tot de twee derde besparing op de posten conflictpreventie en preventieve diplomatie zegt u dat we dit geld in het verleden nooit volledig hebben kunnen uitgeven. Laat ons dus maar twee derden besparen. Dat is natuurlijk geen uitleg. Er zijn voldoende potentiële conflicten in de wereld. Er is dus een probleem. Ofwel wilt u ze niet vinden, ofwel wilt u ze niet zoeken. U hebt nochtans mogelijkheden genoeg. U kunt de middelen voor conflictpreventie rechtstreeks besteden of u kunt werken via ngo's. Er zijn voldoende potentiële brandhaarden in de wereld. Ik heb er zonet een aantal opgesomd waar we in het verleden wel waardevol werk hebben verricht. Er zijn voldoende potentiële brandhaarden om een budget van 17 miljoen euro aan uit te geven. Uw antwoord volstaat dus helemaal niet.

Ontwikkelingssamenwerking Coopération au développement

De **voorzitter**: Als er geen andere replieken zijn komen we nu bij de interventions gericht aan minister De Croo.

09.41 Els Van Hoof (CD&V): Mijnheer de minister, bij de bespreking in de commissie heb ik reeds gezegd dat tal van elementen in uw visie voor de komende vijf jaar ons tevreden stemmen. Ondanks het feit dat we dezelfde waarden delen op het vlak van ontwikkelingssamenwerking kan de weg om deze doelstellingen te bereiken nogal eens verschillend zijn. We hebben daar een goede discussie over gehad maar ik zou toch nog een aantal punten willen aanhalen die tot enige bezorgdheid leiden.

Ontwikkelingssamenwerking is uiteraard onderhevig aan nieuwe inzichten en uitdagingen, maatschappelijke evoluties en internationale tendensen. We zijn het er met zijn allen over eens dat we daarop moeten inspelen. Een beleid is echter slechts geloofwaardig voor alle partners in ontwikkelingssamenwerking indien er enige duurzaamheid kan worden gegarandeerd. In internationale theorieën noemt men dat de *predictability* die ook van belang is voor de partnerlanden.

In 2013 heeft de toenmalige regering een nieuw wettelijk kader uitgewerkt. Ik durf te stellen dat dit kader over de nodige flexibiliteit beschikt om een antwoord te bieden op die constante evolutie.

In de commissie hebt u ons verzekerd dat het geenszins de bedoeling is tabula rasa te maken, maar eerder doelgerichte aanpassingen te doen. Dit antwoord heeft me verheugd. Spijtig evenwel dat u tot op vandaag nog geen traject hebt uitgetekend hoe en wanneer u dat wil realiseren.

Op mijn vragen en die van collega's hebt u steeds geantwoord dat u dat in samenspraak met alle actoren zal doen.

Ik hoop dat u begrijpt, en dat voelen wij toch een beetje aan, dat er toch wat onzekerheid is in de ontwikkelingssector. Niet alleen blijven ze in het ongewisse over het tijdspad van de aanpassing van het wetgevend kader, maar ook over de garantie en over hun autonomie en complementariteit. Ik heb het dan uiteraard ook over zowel overheidsactoren als niet-gouvernementele actoren.

Er is heel wat onduidelijkheid. In het regeerakkoord wordt hun autonomie nochtans duidelijk erkend, net zoals bepaald is dat de regering in overleg met de sector het akkoord van 2009, het zogenaamde pact-Michel, met de Belgische ngo's binnen het hernieuwd wettelijk kader van 2014 zal evalueren en, indien nodig, bijsturen.

Uiteraard is mijn fractie niet gekant tegen bijsturingen of aanpassingen, op voorwaarde echter dat deze noodzakelijk zijn voor een betere en efficiënte werking en dat ze overlegd gebeuren.

Mijnheer de minister, koken kost geld. Dat weet u ook. Ook beleid vergt middelen en zeker ontwikkelingssamenwerking heeft die nodig. Tijden van economische crisis en budgettaire sanering nopen elke minister echter om te besparen. De voorbije jaren is er al heel wat bespaard op het vlak van ontwikkelingssamenwerking, wat indruist tegen onze internationale engagementen.

De crisis mag volgens mij niet op de rug van de armsten terechtkomen. Een grote omslag zou zijn geweest indien u kon breken met die achteruitgang, die ook al in het verleden werd bewerkstelligd, door meer middelen in te zetten, conform onze engagementen, onze eigen wetgeving en het regeerakkoord. U weet dat wij daarmee doelen op 0,7 %.

Het Verenigd Koninkrijk bewijst dat het anders kan. In 2013 heeft het land zijn ontwikkelingshulp opgetrokken tot 0,72 % van het bni. Ik hoop dat we de komende jaren ook op het vlak van het budget een grote omslag zouden kunnen maken, want vandaag zitten we, al zijn de cijfers nog niet bekend, onder 0,45 %, wat lager is dan ooit.

Mijnheer de minister, ik pleit ervoor om onze hulp te focussen op de laagste inkomenslanden, in Centraal- en West-Afrika, maar ook in andere landen. Bij de herziening en vermindering van het aantal partnerlanden zult u daarmee rekening moeten houden. In de commissie hebt u niet in uw kaarten laten kijken welke landen er zullen sneuvelen, maar het is vrij duidelijk dat de niet-Afrikaanse landen, en de middeninkomenslanden in het bijzonder, als eersten worden geviseerd.

Een verdere terugtrekking uit Azië en Latijns-Amerika lijkt mij onverstandig, alleen al omdat volgens UNDP nog steeds 80 % van de allerarmsten in middeninkomenslanden leeft. Een Nederlandse journaliste formuleert het als volgt: "Nieuw is dat de meeste armen binnen de grenzen van een land leven waar de

bovenklasse rondrijdt in Land Cruisers van 60 000 dollar en waar de middenklasse een smartphone heeft.” Treffender kan zij het niet verwoorden. De meeste armen leven in India, China, Bangladesh en Brazilië.

Daarom pleit ik om in overleg met het Parlement en de verschillende actoren na te gaan welke partnerlanden het best in aanmerking komen om hulp te bieden en te streven naar effectieve, duurzame en inclusieve economische groei. Dat houdt ook in dat wij open moeten blijven staan voor de middeninkomenslanden. Ik reken erop dat u het politiek debat ook in het Parlement aangaat en niet zomaar een KB-wijziging doorvoert over de invulling van de 15 partnerlanden. U mag de discussie daarover niet uit de weg gaan.

U zet ook terecht in op economische groei en zelfredzaamheid. Voor mijn fractie vormt economisch ondernemen een belangrijke motor voor ontwikkeling, uiteraard zolang zij ten goede komt van de armsten. De voorbije jaren werden wij immers geconfronteerd met de keerzijde van economische groei en globalisering. Een groeiend bruto binnenlands product per hoofd van de bevolking betekent niet automatisch voor iedereen een beter bestaan. Ik denk dat wij het niet beter kunnen illustreren dan met de instorting van de textielfabriek in Bangladesh en wat zij teweeg heeft gebracht, ook bij de publieke opinie en in een land waar een grote kloof is tussen arm en rijk.

Mijnheer de minister, ondernemen in het Zuiden moeten wij stimuleren op voorwaarde dat de bedrijven dat op een maatschappelijk verantwoorde wijze doen. Het zou daarom ook goed zijn tijdens de legislatuur werk te maken van een ethische code voor onze bedrijven die in de ontwikkelingssamenwerking werken. Corruptie en misbruik maken van de zwakke positie van ontwikkelingslanden moeten wij effectief kunnen bestraffen.

Ons land zet uiteraard ook veel in op noodhulp. U hebt de budgetten hiervoor in de begroting van 2015 verhoogd. Zo was België ook meteen bereid – u hebt dat op een goede manier gedaan – om hulp te bieden bij de bestrijding van ebola. Op 5 december keurde de regering de inzet goed van een mobiel laboratorium voor één maand in Guinee. Wat gebeurt er daarna? Wat zijn de plannen van de regering als die maand om is?

Ik rond af, mijnheer de minister. De strijd tegen de ongelijkheid moet de komende vijf jaar een leidraad in uw beleid zijn. Ik spreek doelbewust van ongelijkheid, dat heeft u al door. Het uitbannen van extreme armoede en honger heeft met meer te maken dan alleen bnp per capita. Ook de strijd tegen de ongelijkheid en de ongelijke verdeling is cruciaal. Dat zijn vooral problemen van middeninkomenslanden.

De **voorzitter**: Collega's, wij feliciteren mevrouw Van Hoof met haar maidenspeech. (*Applaus*)

09.42 Fatma Pehlivan (sp.a): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, hoewel ik het al meermaals heb gezegd in de commissie tijdens de besprekking van de beleidsverklaring en van de beleidsnota, herhaal ik hier dat ik nog steeds op mijn honger blijf zitten want het is nog altijd een groot vraagteken welke concrete stappen u volgend werkjaar zult zetten. Mijnheer de minister, beseffen dat men moet innoveren is één zaak, maar dat vertalen in de praktijk, op het terrein, dat is iets helemaal anders. Ik ben dus nog steeds benieuwd naar hoe u de aangekondigde hervormingen in de praktijk zult vertalen.

Mijn algemene kritiek is, zoals ik al eerder zei, dat de beleidsnota leest als een catalogus van 3 Suisses, in die zin dat alle mooie woorden en principes erin vervat zitten en dat alle organisaties hun eigen thema of corebusiness kunnen terugvinden in de tekst, maar dat het daarbij blijft. Het ontbreekt de beleidsnota aan concrete uitwerking, mijnheer de minister.

Vanaf 2017 wilt u het beleid inzake ontwikkelingssamenwerking geografisch en thematisch meer concentreren, maar meer duidelijkheid verschafft u niet. U wilt uw keuze laten afhangen van overleg met belanghebbenden. Enerzijds kan ik dat begrijpen, maar dan hoop ik, anderzijds, dat u dit overleg ernstig zult nemen en niet aan valse overlegrondes zult doen terwijl u eigenlijk reeds een beslissing hebt genomen. Het middenveld wacht immers op de beslissing over welke landen zullen afvallen. Collega Van Hoof van CD&V heeft dat probleem ook aangekaart. Het wordt tijd dat u duidelijkheid verschafft.

U bent in elk geval heel duidelijk over het feit dat u een neoliberaal beleid wilt voeren. Geen enkel woord komt zo vaak voor in de tekst als het woord privésector, gekoppeld aan economische groei. Op zich heb ik daar niets tegen. Integendeel, economische groei is en blijft cruciaal. Ik vind het echter problematisch dat u dit niet koppelt aan de strijd tegen ongelijkheid.

Beide zijn nochtans nauw met elkaar verbonden. Om echte, duurzame groei te realiseren, moet men niet alleen de privésector ondersteunen, maar ook de ongelijkheid bestrijden, en omgekeerd. Grote economische groei is geen garantie voor meer gelijkheid. Collega Van Hoof heeft al een aantal landen aangehaald waar dat in de praktijk duidelijk zichtbaar is.

In uw nota focust u vooral op economische groei. Mijnheer de minister, hoe zult u de ongelijkheid aanpakken via de Belgische Ontwikkelingssamenwerking? Ik zou van u graag vernemen hoe u dit in de praktijk zult realiseren. Hoe zult u ervoor zorgen dat de vruchten van de economische groei terechtkomen bij de juiste personen? Dat is voor onze partij de cruciale vraag. Hoe zal men in die landen, waar ongelijkheid en economische groei groot zijn, maar waar ook veel armoede heerst, de economische groei derwijze hanteren dat men de ongelijkheid ermee bestrijdt?

Specifiek over de begroting, het volgende. Ik verwijst eerst naar de opmerking van het Rekenhof. In 2014 bedroeg de begroting voor Ontwikkelingssamenwerking 1.356 miljard euro. Het beschikbare budget in 2015 bedraagt 1.223 miljard of een daling met 9,8 %. U kondigt voor de komende jaren extra besparingen aan tot 270,3 miljoen euro in vereffeningenkredieten in 2019. Niettemin bevestigde u toch de 0,7 %-norm.

Volgens het Rekenhof komen de vooruitzichten om de officiële ontwikkelingshulp te verhogen, echter, gezien de geleidelijke vermindering van het toegekende budget aan de DGD, hoe dan ook in het gedrang, tenzij andere overheidsinstanties hun bijdrage verhogen. Hoe zult u dat probleem aanpakken?

Voor de actoren van de niet-gouvernementele samenwerking verandert er weinig in 2015 en 2016. Echter, vanaf 2017 zullen zij worden geconfronteerd met besparingen en met een vernieuwd beleid inzake Ontwikkelingssamenwerking. Bij die actoren heerst momenteel veel onzekerheid over de besparingen alsook over de impact daarvan en zij vragen zo snel mogelijk meer duidelijkheid dienaangaande. Zij moeten immers beginnen met de opmaak van een meerjarenbegroting, maar een en ander is voor hen nog een groot vraagteken. Ik vraag u dus hen zo snel mogelijk duidelijkheid te verschaffen.

Bovendien houd ik een pleidooi, om in elk geval de handelingsautonomie van de niet-gouvernementele actoren te waarborgen. Met uw *calls for proposals* vrees ik namelijk dat die autonomie in het gedrang zal komen.

Mijnheer de minister, tijdens de bespreking van de beleidsnota hebt u aangekondigd dat het overleg met de actoren van niet-gouvernementele samenwerking op 26 november 2014 van start zou gaan. Het zou inmiddels dus moeten hebben plaatsgevonden. Kunt u meer informatie geven over het resultaat ervan? Wanneer vindt het volgende overleg plaats?

Tot slot wil ik het nog over het onderwijs hebben. In uw beleidsnota vind ik geen enkele vermelding over onderwijs terug, wat jammer is. De uitdagingen blijven immers enorm groot. Op het vlak van de toegang tot het basisonderwijs is de voorbije tien jaar grote vooruitgang geboekt. Niettemin gaan vandaag wereldwijd 58 miljoen kinderen nog altijd niet naar de lagere school. Vijftig procent van hen leeft in landen en gebieden die door oorlog en conflicten zijn getroffen. Op het vlak van onderwijs zijn er bijgevolg nog gigantische uitdagingen, zeker in onze partnerlanden.

In uw begroting vind ik echter nergens het budget terug dat u wilt investeren in het basisonderwijs. Ook de VVOB heeft daarover al opmerkingen gemaakt.

Ik betreur dat vanaf 2017 de aparte budgetlijn voor de VVOB en voor de Waalse tegenhanger APEFE wordt afgeschaft. Het gaat voor beide organisaties samen om 19 miljoen euro per jaar. Het op gelijke voet stellen van de VVOB en de APEFE binnen de budgetlijn van de ngo's kan ertoe leiden dat dezelfde regels als deze van de ngo's op deze openbare instellingen van toepassing worden. Samenwerken met een overheid vraagt echter andere regels van budgetbeheer, alsook het gebruik van andere instrumenten dan voor ngo's. De specificiteit van ngo's is hierin te herkennen, evenals die van de gemeenschapsorganisaties VVOB en APEFE, die toch wel gemandateerd zijn om rond onderwijs te werken.

Mijnheer de minister, een eenheidssoep zal voor de partners van zowel de ngo's als de VVOB en de APEFE tot grote verwarring leiden. De resultaten op het terrein zullen hieronder lijden. Dat kan toch niet de bedoeling zijn van een minister die meer kwaliteit en impact beoogt. Ik vraag u dan ook om uw beslissing te herzien waarbij u de aparte budgetlijn voor deze organisaties wilt afschaffen, omdat onderwijs in die landen

belangrijk is. Waarvoor dank.

09.43 Benoit Hellings (Ecolo-Groen): Monsieur le ministre, je vais intervenir sur un seul point, qui est d'actualité.

Votre gouvernement a annoncé que la Belgique interviendrait à hauteur de 50 millions à destination du Fonds vert des Nations unies pour le Climat. Nous avons eu un long débat sur l'aide fantôme en commission, vous vous en souvenez. Et je vous ai soutenu face aux velléités wallonnes de faire intervenir le budget de la Coopération au développement dans celui du Climat. Voici quelques semaines, vous étiez d'accord avec moi pour dire que le combat climatique devait obtenir des budgets propres, et non pas celui de la Coopération au développement.

Vous avez donc proposé un budget de 50 millions. Ma question sera simple. Quelle est la part du budget de la Coopération au développement qui va y contribuer?

La contribution au Fonds vert est indépendante de la Coopération au développement. C'est ce que vous avez promis. J'aimerais que cela continue de la sorte.

Par ailleurs, la Flandre n'a toujours pas annoncé sa contribution. Or, si elle n'intervient pas, c'est votre budget qui pourrait être amputé. Je vous invite donc à mener la concertation nécessaire pour éviter que vous vous retrouviez dévêtu et que ne se reproduise ce que vous venez de faire, c'est-à-dire déshabiller Pierre pour rhabiller Paul.

Je vais à présent m'adresser à M. le ministre de la Défense.

Monsieur le ministre, nous avons longuement discuté de votre budget, qui, comme tous les autres, est en diminution. Nous avons ainsi évoqué la baisse des investissements. Vous avez opéré peu de choix. En effet, vous nous avez annoncé une note stratégique valable pour six mois. Votre choix budgétaire ne tient par conséquent pas compte des options stratégiques.

Par ailleurs, pour cette année et pour les années à venir, vous avez choisi de remplacer les F-16. Cela aura des conséquences budgétaires alors que vous n'avez pas organisé de *pooling and sharing* avec nos alliés – de l'Union européenne d'abord, de l'OTAN ensuite. De plus, nous n'avons toujours pas décidé de ce que nous ferions dans le domaine du déminage ou en guise de remplacement des Frégates.

Il ne faudrait pas qu'une décision, prise à la va-vite, d'un budget de cinq à six milliards, pour une durée de quinze à vingt-cinq ans, vienne obérer des choix essentiels pour des missions militaires.

En tout cas, nous vous tiendrons à la culotte dans les mois à venir.

09.44 Gwenaëlle Grovonijs (PS): Monsieur le président, j'entends bien M. Hellings, mais je souhaiterais apporter une précision.

Aujourd'hui, la position de la Wallonie, pour ce qui concerne cette contribution, n'est pas différente de celle défendue par les ministres Henry et Huytebroeck à l'époque. Il ne s'agissait pas pour la Wallonie de refuser d'apporter sa contribution, mais de refuser la proposition de Mme Marghem qui était très largement défavorable aux Régions. Je tenais à attirer l'attention sur ce point. En effet, l'objectif est de faire en sorte que les Régions et le fédéral puissent contribuer de façon équilibrée. Mais il ne s'agit nullement d'adopter une position différente de celle défendue par les ministres écologistes sous la précédente législature.

09.45 Benoit Hellings (Ecolo-Groen): Monsieur le président, nous sommes évidemment heureux de constater que la Wallonie est revenue à de meilleures considérations. Mais dans son interview à laquelle je faisais référence, lors du débat que nous avons eu, à l'époque, avec M. le ministre, M. Furlan exprimait bien sa volonté d'aller pêcher, au fédéral, dans les budgets de la Coopération au développement pour trouver les moyens alloués au Fonds vert des Nations unies.

Entre-temps, la Wallonie a décidé d'apporter sa contribution, ce qu'il faut souligner. Cependant, tels étaient bien les propos tenus par M. Furlan dans son interview. D'ailleurs, je ne crois pas que M. le ministre me contredira à ce sujet.

09.46 Alexander De Croo, ministre: Monsieur le président, je m'exprimerai tout d'abord à propos du dernier sujet qui fait l'objet d'une vive discussion.

En matière d'aide au développement, il est question de 50 millions de contribution au *Green Climat Fund*. Quarante millions supplémentaires ont donc été ajoutés aux dix millions déjà prévus. Le montant dont question aurait dû ne pas être dépensé en 2014 car certains projets de la CTB n'allait pas être réalisés et l'aide budgétaire à l'Ouganda avait été supprimée suite à un scandale de corruption dans ce pays. L'Inspection des Finances avait donc décidé que les montants prévus ne pouvaient être attribués. Les quarante millions dont question n'allait donc pas être utilisés en 2014. J'ai discuté de la question avec M. Jamar, l'objectif étant d'éviter de dépenser cet argent et de l'utiliser de manière utile en 2015.

Madame Grovonius, je vous ai bien entendu dire que vous vouliez que cela se passe de manière équilibrée. J'ai l'impression que, du côté fédéral, nous mettrons plus ou moins 50 millions et la somme totale des Régions avoisinera les 5 ou 6 millions. Il vous revient de juger si c'est équilibré ou pas mais je pense que dans un domaine où chaque niveau a joué son rôle, le fait de dire que l'un fait 90 % et l'autre 10 %, cela ne correspond pas vraiment à un équilibre. Nous ne pouvons pas nous permettre d'arriver à Lima et dire que nous sommes la Belgique, que nous sommes un pays bien développé au centre de l'Europe et que nous allons faire un *pledge* de 10 ou 15 millions quand on sait que les Pays-Bas font plus ou moins 100 millions. Le gouvernement fédéral a pris une décision qui évitait de perdre la face au niveau européen.

J'enchaîne avec d'autres éléments que vous avez mis en avant. Vous dites qu'il faut plus de transversalité. Il y a une concertation continue entre les ministres concernés. Je prends l'exemple de la crise syrienne, pour laquelle M. Reynders gère les côtés diplomatique et politique alors que la Coopération gère l'aide humanitaire. La concertation est très régulière.

Ik kom dan bij een vraag van mevrouw Pehlivan. Men moet weten wat men wil. Aan de ene kant zegt u dat er moet worden overlegd. Ik wil dat overleg ook ernstig nemen. Aan de andere kant zegt u dat u niet weet wat ik zal doen. Het is het een of het ander. Ofwel beslis ik autonoom, maar dan is er geen overleg. Op dat moment mag u niet klagen dat er geen overleg is geweest. Ofwel is er overleg, maar dan moet u ook aanvaarden dat die periode van overleg zal worden gebruikt om echte keuzes te maken en niet om een soort pseudo-overleg te houden.

Je pense que la transparence budgétaire est là. Pour 15 et pour 16, les montants attribués sont très clairs. Nous respectons les engagements pris par le gouvernement précédent. Néanmoins, il est clair qu'à partir de 2017, les budgets seront attribués de manière différente mais après la concertation.

Je rappelle que nous gardons la stabilité des budgets 15 et 16 pour tous les domaines sauf les multilatéraux parce que nous opérons un rééchelonnement d'un budget au niveau de la banque mondiale, que nous avons négocié et qui a été agréé à ce niveau-là.

En ce qui concerne la question de l'OIT, la discussion sur les quinze organisations multilatérales aura lieu au début de l'année prochaine.

Venons-en aux lignes budgétaires. C'est un peu technique.

In feite is dat de toepassing van het nieuwe koninklijk besluit over de niet-gouvernementele actoren, dat opgesteld werd door mijn voorganger, minister Labille. Ik voer dus eigenlijk uit wat in de vorige regering beslist werd. In de vorige regering vond de minister het wijs om enkele zaken te groeperen en ik voer dat uit. De kritiek die daarop gebracht wordt, aanhoor ik, maar die had misschien iets vroeger geuit kunnen worden. Ik wil heel duidelijk maken dat de budgetten voor het VVOB of het APEFE in feite op hetzelfde niveau blijven, maar zij worden in het budget gegroepeerd. Daarvoor werden er toen technische redenen naar voren gebracht.

Mais cela n'a aucun effet sur le fonctionnement. Il s'agit de raisons techniques au niveau budgétaire. Vous m'avez posé la question sur les 600 000 euros pour analyse contextuelle. Ce sont des moyens additionnels.

La lutte contre la pauvreté. Quand une note de politique générale mentionne deux axes sur lesquels on travaille – les droits humains et la croissance économique durable et inclusive –, j'imagine que vous pouvez quand même faire la déduction que la croissance durable et inclusive implique une lutte contre la pauvreté. Si je n'avais pas mis le mot "inclusive", je pourrais comprendre la critique.

Je pense que ce genre de croissance économique est assez clair. L'investissement dans un secteur privé qui est inclusif, c'est une lutte contre la pauvreté. Les efforts faits pour l'*empowerment* des femmes et leur accès à l'éducation, ce sont des éléments qui aident à la lutte contre la pauvreté.

Vous avez demandé pourquoi il n'y a pas de budget spécifique pour l'Année du développement. C'est un projet de la Commission européenne. C'est leur budget. Je ne vois pas pourquoi je prévoirais un budget additionnel pour cela. Ce projet commence le 17 janvier avec un événement à Bruxelles. Je serai naturellement présent, ainsi que la Reine.

Diminution de la dette. Actuellement, rien n'est prévu pour 2015. Vous savez que des discussions relatives à la diminution de la dette ne se font jamais de manière autonome, mais toujours à un niveau de concertation. Juste pour vous donner une idée, que nous reste-il? Deux pays ont une dette un peu consistante à notre égard: le Zimbabwe (58 millions) et le Soudan (820 millions). Quand on fait l'analyse politique dans ces deux pays pour l'instant, je pense que le moment n'est pas encore venu de faire une démarche de réduction de dette dans ces pays-là.

L'Afghanistan; le mystère des 15 millions. Au niveau de l'aide au développement, il y a 6 millions d'engagement et 4,8 millions de liquidation qui vont vers UN Women, les organisations non gouvernementales en Afghanistan et la Banque mondiale. C'est la partie qui est dans le budget de l'aide au développement.

Mevrouw Claerhout, u sprak over mensenrechten. Zoals gezegd zijn er twee assen die wij naar voren schuiven. De bescherming van minderheden is daar natuurlijk een essentieel deel van. Het gaat dan om minderheden welke ze ook zijn, religieuze en zeker ook niet-religieuze minderheden. Ik wil daar geen onderscheid in maken. De bescherming van minderheden is er een belangrijk element van.

U sprak ook over de Grote Meren. De regio van de Grote Meren is een van de twee focusregio's, West- en Noord-Afrika en de regio van de Grote Meren.

Zoals de heer Reynders al aangegeven heeft zal het debat over Palestina plaatsvinden. Als men de idee van de *two state solution* naar voren schuift is een cruciaal element daarvan dat men een overheid moet hebben die de capaciteit heeft om een overheid te zijn voor het ganse grondgebied. Als men kijkt wat wij in onze ontwikkelingssamenwerking gedaan hebben voor Palestina, dan ging het vooral over het ontwikkelen van de capaciteit van lokale en administratieve besturen. Ik meen dat het beleid dat we tot nu toe gevoerd hebben daar goed bij aansluit.

Mevrouw Van Hoof, het overleg met de niet-gouvernementele actoren gaat over het beleid van de niet-gouvernementele actoren. Dat is het overleg dat ik zal hebben. De keuze van de partnerlanden voor de intergouvernementele samenwerking en de keuze van de multilaterale organisaties maken geen deel uit van het overleg met de niet-gouvernementele actoren. Anders kan men eigenlijk het ganse beleid gaan outsourcen en dat is absoluut niet de bedoeling. Dat overleg is ongeveer twee weken geleden begonnen. Mevrouw Pehlivan heeft de juiste datum aangehaald. De bedoeling is dat we daarvoor in een periode van ongeveer vijf maanden voorzien. Er is gevraagd dat eind februari, begin maart de sector van de niet-gouvernementele actoren met een eerste voorstel komt om daarna het debat goed te kunnen aangaan.

Wat het budget betreft vraagt u meer middelen. We hebben dat debat al meermaals gehad. Ik reken op de steun van uw partijgenoten binnen de regering mocht de vraag rijzen. Het is echter juist dat we een keuze maken voor de minst ontwikkelde landen. We hebben dat debat al een aantal keren gevoerd. U zegt dat we vandaag in de middeninkomenslanden de meeste armen hebben qua aantal. Dat is juist maar de inschatting is dat dit in de komende vijf à tien jaar zal omkeren en dat het opnieuw de minst ontwikkelde landen zullen zijn die de meeste armoede zullen hebben. Dat is een dynamisch effect.

Wij zien vandaag ook dat de middeninkomenslanden andere bronnen van financiering aantrekken. De grootste groei van de financiering vindt plaats in die middeninkomenslanden. Via *official development assistance* (ODE) maar natuurlijk ook via *remittances*, via buitenlandse investeringen, enzovoort. De grootste krimp vindt plaats in de minst ontwikkelde landen.

Burundi bijvoorbeeld is een land waar wij naartoe trekken en waar anderen weggaan. Het Verenigd Koninkrijk en Nederland trekken zich uit Burundi terug. Wij kiezen ervoor naar de minst ontwikkelde landen

te gaan waar andere ontwikkelingsorganisaties zich vaak uit terugtrekken. Onze prioriteit ligt daar, en ik meen dat wij daar het meeste effect kunnen ressorteren.

Ik ben niet per se tegen een ethische code, maar dan moet het wel op Europees niveau gebeuren. Een lappendeken van ethische codes zou toch een beetje raar zijn.

Het budget voor noodhulp houden wij, zoals u wel gezien zult hebben, ongeveer constant. Wat ebola betreft, zal er na een maand een evaluatie plaatsvinden, dat weet u. Wij zijn nu al aan het kijken hoe wij de acties met het Rode Kruis en Unicef kunnen voortzetten begin 2015, met het nieuwe budget. Eenmaal de crisis onder controle, zal voor de ebolalanden de grote vraag natuurlijk zijn: wat nu? In feite begint het pas op dat moment. Dan moet men kijken hoe in de toekomst een dergelijke crisis kan worden vermeden.

Mevrouw Pehlivan, ik wil dat overleg ernstig voeren. Dat heeft als gevolg dat ik niet onmiddellijk een keuze zal maken.

U had het ook over inclusieve economische groei. U zegt dat die nergens vermeld wordt. Ik wil u een passage uit mijn politieke nota voorlezen waar u blijkbaar overheen gelezen hebt. Er staat letterlijk: "Economische groei moet inclusief zijn. Het gros van de bevolking moet op gelijkwaardige wijze deelnemen en bijdragen aan het economische proces en er de voordelen van genieten. De kansen op socio-economische vooruitgang en sociale mobiliteit moeten voor iedereen verhogen." Dat staat in de tekst, dus u kunt niet zeggen dat ik een beleid voor economische groei zou voeren dat geen rekening houdt met de strijd tegen armoede of dat geen rekening houdt met de strijd tegen ongelijkheid. Ik kan dat enkel met klem tegenspreken.

Op welke manier doen wij dat? In de fiscaliteit, zeer duidelijk. Onze samenwerking met de International Labour Organisation is volgens mij ook zeer duidelijk.

U zegt dat er geen sprake is van onderwijs. Ik schuif vier clusters naar voren en onderwijs is daar een van. Kom hier niet vertellen dat onderwijs geen prioriteit is in het ontwikkelingssamenwerkingsbeleid.

Ik hoop dat ik daarmee op de pertinente, maar toch vaak in herhaling vallende vragen heb geantwoord.

De **voorzitter**: Vraagt iemand het woord voor een repliek?

09.47 Benoit Hellings (Ecolo-Groen): Monsieur le président, monsieur le ministre, en 2009, le ministre de la Coopération de l'époque, qui est aujourd'hui premier ministre, déclarait que polluer le budget de la Coopération au développement avec l'aide au changement climatique était imbécile. C'est ce qu'il a dit à *MO Magazine* et à *La Libre Belgique* en 2009. Je peux vous retrouver les articles. C'est exactement ce que vous êtes en train de dire.

Par ailleurs, vous avez indiqué tout à l'heure que vous aviez découvert 40 millions non alloués dans le budget de 2014. Or le budget de la Coopération au développement, depuis 2012 et 2013, en effets cumulés, a perdu 697 millions. N'y a-t-il pas des ONG, des administrations, des projets qui peuvent être financés par ces 40 millions plutôt que d'allouer ces 40 millions que vous avez miraculeusement trouvés à un projet qui n'a rien à voir avec la Coopération au développement?

Ces 40 millions peuvent servir à autre chose. Aujourd'hui, des ONG crèvent la faim. Elles sont inquiètes concernant leurs budgets propres. Vous allez saquer dans ces budgets alors que vous allouez le budget de la Coopération au développement miraculeusement trouvé à quelque chose de totalement étranger à cette matière! C'est scandaleux!

09.48 Fatma Pehlivan (sp.a): Mijnheer de minister, toen ik het over onderwijs had, had ik het wel specifiek over basisonderwijs.

Er wordt 19 miljoen euro minder toebedeeld aan organisaties die in bepaalde landen investeren. Ik ben vorige week naar Cambodja geweest in het kader van de commissie voor het Onderwijs van het Vlaams Parlement en ik heb daar duidelijk gezien dat het echt wel nodig is dat wij investeren in basisonderwijs.

19 miljoen euro minder betekent dat de werking die zij daar nu uitbouwen, zal moeten inkrimpen. Daarop wilde ik de aandacht vestigen.

09.49 Els Van Hoof (CD&V): Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord.

Ik heb echter een opmerking. U zei dat het aan de regering en aan het Parlement is om de keuze van de partnerlanden te maken en dat de niet-gouvernementele actoren daarmee niets te maken hebben.

Als wij de financiering van de ngo's daarna afstemmen op de partnerlanden die de regering heeft gekozen, heeft dat wel een impact. Als wij beslissen dat de ngo's die in de 15 partnerlanden werken, 100 % financiering krijgen en de anderen niet, heeft dat wel een impact.

Vandaar dat er toch enige ongerustheid bestaat over het traject. Ik heb u niet echt horen zeggen op welke manier dat zal gebeuren en op basis van welke criteria men keuzes zal maken. Zal dat via overleg gebeuren, via een koninklijk besluit dat alleen maar van u komt of via een in de Ministerraad overlegd koninklijk besluit?

Het is belangrijk dat daaraan een discussie wordt gewijd, aangezien het wel een impact zou kunnen hebben op de niet-gouvernementele actoren.

09.50 Gwenaëlle Grovonijs (PS): Monsieur le président, moi aussi, j'aurais aimé obtenir des réponses sur ces éléments et, en particulier, sur la question concernant l'OIT.

Moi aussi, je reste perplexe sur le fait de découvrir soudainement 40 millions d'euros en fin d'année. Comme j'ai également énormément d'exemples de situations catastrophiques dans le monde, je ne peux comprendre comment on peut se retrouver avec de tels montants non utilisés.

09.51 Minister Alexander De Croo: Mijnheer de voorzitter, er wordt blijkbaar nogal graag gesproken over het Green Climate Fund.

Ik wil nog graag een element naar voren schuiven. Ik heb een brief gekregen van de heren Magnette en Furlan, waarin zij mij zeggen dat zij voor het Green Climate Fund niet van plan zijn om een inspanning te leveren. Ontwikkelingssamenwerking mag alles doen. Dat staat in de brief, die ik gekregen heb. Tot zover de verantwoordelijkheidszin van sommige leden van de regionale regeringen omtrent een mondiale probleem en waarover iedereen akkoord gaat dat er toch wel eens iets aan mag gebeuren. Ik ben blij dat uiteindelijk wel beslist werd om toch een paar miljoen euro vrij te maken.

Mijnheer Hellings, u weet toch ook op welke manier de ngo's gefinancierd worden? Die financiering gebeurt op basis van programma's en overeenkomsten die wij sluiten. Wanneer wij op het eind van het jaar nog een paar miljoen euro zouden vinden, die we links en rechts een beetje zouden uitdelen, waarna we wel zouden zien wat de ngo's daarmee doen, dan zou u mij onbetrouwbaar bestuur aanwijzen.

Het beschikbaar geld in Ontwikkelingssamenwerking wordt ook niet altijd uitgegeven. Bijvoorbeeld, in Soedan hebben wij beslist om dat niet uit te geven, omdat de inspectie van Financiën een probleem van corruptie signaleerde en adviseerde dat het beter was om het geld niet uit te geven, omdat het verkeerd gebruikt zou worden.

Nu stellen wij voor dat wij dat geld zouden gebruiken om iets te doen op het gebied van klimaatfinanciering. U stelt echter dat Ontwikkelingssamenwerking niets te maken heeft met klimaatfinanciering. Voor een partij als Ecolo vind ik dat eigenlijk groot nieuws. Het gaat om 50 miljoen euro die anders niet gebruikt zou worden. Ik wil die graag gebruiken om aan klimaatfinanciering te doen, maar u zou, nochtans als groene partij, dat geld liever niet uitgeven in plaats van het nuttig te gebruiken. Of u zou het nog liever geven aan Soedan, waar wij nochtans weten dat het gebruikt zal worden voor corruptie.

09.52 Benoit Hellings (Ecolo-Groen): Monsieur le président, monsieur le ministre, vous pouvez crier, mais vous déshabillez Pierre pour habiller Paul.

Vous utilisez un budget de la Coopération au développement pour une fin qui n'a rien à voir. Évidemment qu'il ne s'agit pas de financer la corruption au Soudan ou ailleurs! Mais un budget pour la Coopération au développement doit servir à la Coopération au développement. Aujourd'hui, le Fonds vert ne peut pas être financé par la Coopération au développement; pourtant, c'est ce que vous faites.

Defensie
Défense

09.53 Stéphane Crusnière (PS): Monsieur le président, monsieur le ministre, durant les débats sur la note d'orientation, la note de politique générale et le budget, le groupe PS a pu constater l'absence de vision stratégique et globale en matière de Défense et, plus largement, de projection de notre pays sur le plan international.

L'examen du budget 2015 permet à tous de se rendre compte de l'ampleur de certaines coupes, de l'absence de vision ou d'ambition européenne. De notre côté, nous avons fait cet exercice de manière précise, concrète et constructive à l'occasion de l'exposé des notes d'orientation des ministres. Nous avons ainsi déposé de très nombreuses recommandations, rejetées par la majorité. Nous avons également présenté des orientations stratégiques pour 2015-2030 en matière de Défense. Si vous ne disposez pas du document, monsieur le ministre, je peux sans problème vous le remettre.

En outre, sachez, monsieur le ministre, que dans les prochains mois, nous mettrons à l'ordre du jour différentes propositions de résolution sur certaines thématiques prioritaires.

Force est de constater que si tous les départements sont touchés par les économies budgétaires, certains le sont beaucoup plus que d'autres. C'est malheureusement le cas de la Défense nationale, touchée par une économie de 1,7 milliard d'euros cumulés. Pour ce département, les critiques formulées par notre groupe dès l'accord de gouvernement se trouvent donc confirmées, tant par le budget que par l'avis cinglant de la Cour des comptes. Celui-ci résonne tel un tir d'artillerie lourde. Il ne s'agit pas d'un mauvais jeu de mots, mais de la réalité! Chaque ligne de cet avis met à mal ce budget, qui ne tient pas la route et est venu corroborer les inquiétudes que notre groupe avait formulées lors des débats sur l'accord de gouvernement et sur votre note d'orientation.

Rien que pour le budget 2015, ce ne sont pas moins de 240 millions d'euros qui manquent pour assurer le fonctionnement minimal de l'armée. Je me suis peut-être trop avancé quand je vous ai parlé, précédemment, d'un gouvernement va-t'en-guerre car il n'y aura, visiblement, plus de moyens pour cela!

Dans son accord, le gouvernement affirmait clairement qu'il donnerait les moyens à l'armée de s'acquitter correctement de ses tâches. La Cour des comptes estime qu'avec 255 millions d'euros de coupe budgétaire sur une dotation de 2,5 milliards, la Défense se trouve dans une situation des plus critiques. Les plans de vol seront réduits de moitié, 10 % des manœuvres navales seront supprimées, il n'y aura plus d'argent pour l'entretien des véhicules blindés, même plus assez d'argent pour les munitions.

Or, monsieur le ministre, un département qui n'investit pas, qui ne sait pas où il va, est tout simplement voué à disparaître!

Contrairement à ce que vous avez déjà eu l'occasion de dire, monsieur le ministre, le PS ne découvre pas le budget de la Défense. Nous avons toujours été les fervents partisans d'une Défense moderne et bien équipée au service de la paix et des populations. Cela se trouve clairement dans notre vision stratégique de la Défense.

Car oui, nous avons une vision stratégique en la matière contrairement à M. De Crem et au gouvernement Michel jusqu'ici.

C'est avec beaucoup d'intérêt que j'ai pu relire les interventions du MR et de la N-VA sur le budget de l'année dernière. Le MR exprimait son inquiétude et se demandait comment la Belgique allait participer à des opérations internationales. Quant à la N-VA, elle soulignait que le précédent gouvernement avait pris des décisions qui hypothéquaient gravement la mise en œuvre de nombreux projets.

Effectivement, le précédent gouvernement avait demandé à la Défense de faire des efforts, comme à tous les autres départements d'ailleurs. Pour rappel, ce budget permettait la réalisation de 83 % du plan d'investissement approuvé en 2012. Dans la configuration d'alors, ni le personnel ni l'entraînement ni même les opérations n'étaient touchés car, pour nous, il s'agit du *core business* de notre Défense. La preuve qu'économies et investissements concrets étaient possibles. C'est ce qu'on appelle, monsieur le ministre, la rationalisation.

Ici, nous sommes non plus face à un budget de rationalisation mais un budget de destruction massive. Un budget auquel nous nous opposons fermement. Ce budget menace directement, dès 2015, les missions essentielles de notre Défense nationale qui devra se contenter de survivre.

Ce budget est marqué par une phrase, page 38, qui a le mérite de ne laisser aucune ambiguïté: "Aucun crédit d'engagement n'est inscrit en termes d'équipement." Ce gouvernement a donc fait le choix de procéder à des coupes budgétaires et ce, avant même de déterminer les priorités, avant même de rédiger un plan stratégique que vous nous promettez dans 6 mois.

Pour un département qui, selon le MR et la N-VA, ne devait pas être touché par de nouvelles économies, l'addition s'avère salée et la désillusion des militaires est profonde.

De son côté, la Cour des comptes met aussi en avant la volonté du gouvernement de supprimer tous les crédits d'investissement pour le renouvellement du matériel roulant, du matériel majeur et de l'infrastructure des forces armées. Sauf un éventuel recours à la fameuse provision interdépartementale pour les marchés urgents. Cette réserve interdépartementale aurait pu être salutaire pour la Défense s'il était le seul département à en avoir besoin. Malheureusement - nous avons eu l'occasion d'en débattre hier -, nous sommes loin du compte en la matière.

Monsieur le ministre, dans votre note d'orientation, vous nous aviez indiqué que nous y verrions plus clair au moment du budget. Effectivement, nous y voyons plus clair. Rien n'est prévu, peu de choses. Nous avons aussi pu constater trois grandes faiblesses. L'aide à la nation et le B-FAST sont cités du bout des lèvres. Par ailleurs, l'équilibre linguistique ne sera que pris en compte. Je suppose que M. Ducarme a dû apprécier.

09.54 Denis Ducarme (MR): Contrairement à ce que votre chef de groupe exprimait récemment sur une chaîne télévisée et à ce que vous indiquez aujourd'hui, l'équilibre linguistique sera pris en compte. Sous le gouvernement précédent, nous avions déjà indiqué que ce serait un souci majeur. L'objectif du ministre, l'objectif du gouvernement sera de restaurer l'équilibre linguistique. J'espère, en effet, que nous pourrons avoir de meilleurs résultats que ceux que nous avons eus sous le gouvernement précédent. Maintes fois, j'ai appelé votre président de parti, qui était alors premier ministre, à activer son gouvernement dans ce sens. Cela n'a pas été le cas. Je vois et je pense aujourd'hui qu'avec un ministre N-VA...

09.55 Stéphane Crusnière (PS): Un ex-futur ministre!

09.56 Denis Ducarme (MR): À nouveau, vous allez à contrario de l'engagement qui est pris dans l'accord de gouvernement, de ce qui est écrit dans la note d'orientation politique et dans la note de politique générale du ministre! Nous veillerons à aller dans le sens de l'équilibre linguistique au niveau de la Défense. Le Mouvement réformateur y veillera particulièrement.

09.57 Stéphane Crusnière (PS): Merci, monsieur Ducarme, pour ces précisions. Ce n'est pas du tout ce qu'on lit dans les déclarations mais je suis satisfait d'entendre cela. Je me réjouis de pouvoir en débattre rapidement avec vous au Parlement sur base des propositions, si je vous ai bien entendu, que le ministre ne manquera pas de faire.

En termes d'opérations à l'étranger, il me semble que la seule politique claire de ce gouvernement est de se retirer là où notre contribution est un succès – je pense évidemment au Liban – et de menacer nos missions d'*empowerment*, pourtant très importantes, en Afrique Centrale. On parle ainsi d'un maximum de 600 militaires déployés. C'est bien en dessous de ce qui a été fait sous le précédent gouvernement. Nous avons reçu aujourd'hui une délégation de la RDC qui nous a parlé longuement des actions menées par nos militaires là-bas. Ils espèrent vraiment que leur mission pourra continuer voire même être étendue.

Pour ce qui concerne la participation à la coalition internationale, nous venons d'apprendre que le gouvernement avait décidé l'envoi de formateurs en Irak; d'abord deux et, à terme, environ une cinquantaine d'hommes, tout en maintenant la participation des F-16. Or, on coupe aussi – et la Cour des comptes a fait la remarque – dans les moyens budgétaires prévus pour les participations militaires. Cette participation qui va maintenant être double va-t-elle manger l'ensemble du budget prévu pour les opérations à l'étranger? J'étais aussi surpris de vous entendre dire tout à l'heure qu'on ne va pas dans une zone de guerre. C'est surréaliste! Pour vous, l'ensemble de l'Irak n'est donc visiblement pas en guerre. Vous faites un choix délibéré d'envoyer des hommes sur le terrain, sur le sol irakien, même si ce sont des formateurs. Ce faisant, vous sortez clairement du champ de la résolution votée dans ce parlement et ce sera très clairement sans

notre soutien.

Monsieur le ministre, nous avons aussi pu lire dans la presse que, dans le cadre de votre plan stratégique, vous souhaitez lister les tâches essentielles de l'armée. Vous citez un exemple concret, le médical. Vous pointez le coût de l'hôpital militaire de Neder-over-Heembeek et je vous cite: "leurs compétences sont incontestables – jusque-là, tout va bien – notamment pour les grands brûlés mais il faut se demander s'il s'agit d'une mission de Défense ou de Santé publique. Aujourd'hui, cela coûte beaucoup. Il faut réfléchir à la manière dont on peut fournir le service et rémunérer la Défense pour les prestations effectuées. Aujourd'hui, ces rémunérations bénéficient aux moyens généraux, pas à la Défense." Que comprendre? Le seul choix stratégique de ce gouvernement sera-t-il de supprimer la composante médicale pourtant indispensable au déploiement de nos forces?

Nous le savons aussi, vous l'avez dit. Ce gouvernement ambitionne de facturer les missions d'aide à la population, qui seraient aussi trop coûteuses. On cite ainsi les grands brûlés, le sauvetage en mer et, surtout, l'aide aux communes en cas de catastrophes. Là aussi, nous n'avons pas eu de réponse claire. Nous ne savons toujours rien sur ce point pourtant important pour nous qui considérons cette mission comme étant la deuxième mission prioritaire de la Défense après les opérations internationales.

Pour terminer, je voudrais aussi parler du rôle de mémoire. Nous nous inquiétons fortement du rôle de mémoire qui revient à la Défense Nationale. La Défense est un acteur essentiel et indispensable du travail de mémoire et de tout ce qu'il implique, y compris au niveau social et de ses ayants droit.

Nous le savons, 2014 a ouvert les commémorations de la Grande Guerre. La Chambre avait d'ailleurs adopté un texte sur ces commémorations, texte que le groupe N-VA avait alors rejeté.

Dès lors, on peut s'inquiéter de l'avenir de cette compétence, qui revient maintenant à la N-VA, alors que les budgets notamment du Musée Royal de l'Armée et de la CEGESOMA sont drastiquement diminués. Si cela doit se faire dans le respect des compétences de chaque entité, il faut en la matière un fédéralisme de coopération et non de compétition vis-à-vis de l'histoire. Nous aurions tous à perdre et le débat en commission de la Santé publique sur le chapitre victimes de guerre ne nous a absolument pas rassurés.

09.58 Karolien Grosemans (N-VA): Mijnheer Crusnière, ik heb niet meteen gereageerd, want ik dacht dat ik u verkeerd had verstaan. U hebt, naar verluidt een strategisch plan 2015-2030. Ik heb nog zoiets ironisch gehoord.

Na decennialang socialistisch beleid hebt u een puinhoop achtergelaten bij Defensie. Door desinteresse hebben wij een Defensie geërfd met ongelooflijk ongezonde fundamenten. De problemen die er waren onder minister Flahaut in 2001, zijn nog altijd de problemen van nu. De vorige minister van Defensie heeft geprobeerd om die zaken recht te trekken, maar hij is altijd op een rode muur gestoten, op een neen van de PS.

Ik heb even heel snel opgeschreven wat wij in Defensie hebben geërfd na decennialang socialistisch beleid. De gemiddelde leeftijd is 42 jaar. In onze buurland is dat tien jaar jonger. Wij hebben een tekort aan personeel in functionele domeinen zoals de medische sector en technische beroepen. Wij hebben meer dan 2 000 militairen, die niet medisch geschikt zijn. Er is een onaangepast personeelsstatuut. Er is geen doeltreffende psychosociale begeleiding. Er is een verwaarloosde infrastructuur. Er is een grote uitval bij rekrutering. Er is een volledig scheefgetrokken verhouding van de personeelskosten, die 72 % van het budget bedragen. De investeringen, die normaal gezien 20 % moeten bedragen, zijn gedaald naar 4 %. Grote investeringsdossiers heeft men voortdurend voor zich uit geschoven.

Dat u hier nu komt zeggen dat u een strategisch plan heeft 2015-2030, nu we de ondergrens hebben bereikt, vind ik ongelooflijk ironisch. Ik heb zoiets nog nooit gehoord.

09.59 Stéphane Crusnière (PS): Madame Grosemans, en matière de mauvaise foi, il faut reconnaître que vous êtes très forte. Ayez au moins le courage de reconnaître que les investissements qui ont été consentis pour l'armée, ces dernières années, l'ont été à l'initiative de M. Flahaut. M. De Crem n'a fait que poursuivre la politique de ce dernier. Ayez au moins le courage de reconnaître cela!

Quant à notre plan stratégique, je vous le communiquerai. Je vous invite vraiment à le lire.

Il est vrai que nous ne partageons pas du tout la même vision de l'armée. Nous voulons une armée forte et efficace. Or, au regard des mesures qui sont prises, telle n'est pas votre intention. Je l'ai bien compris

09.60 Veli Yüksel (CD&V): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, mijn fractie is voorstander van een sterke, geloofwaardige en efficiënte Defensie. Wij vinden dat dit moet gebeuren binnen een Europees kader. Wij zien op dit punt ook geen tegenstelling tussen de NAVO en de Europese Unie. We zijn er wel van overtuigd dat we het stadium van filosoferen hoe het moet, voorbij zijn. Europa zal vooral op het terrein verder moeten bewijzen welke meerwaarde het kan betekenen op militair vlak.

Belangrijk bij de positie van ons land op mondialvlak is *pooling and sharing*. Daarover hebben we in de commissie al enkele keren mogen debatteren. Er wordt namelijk naar gestreefd om steeds meer in Europees samenwerkingsverband te treden inzake investeringen. Zo moeten de betrokken landen niet langer focussen op alle taken, maar kan men zich richten op specialisaties in bepaalde domeinen. Hierdoor daalt het kostenplaatje van alle deelnemers en stijgt de efficiëntie door schaalvergrooting. Een eerste belangrijke stap hierin werd door uw voorganger, minister De Crem, gezet in 2009, tijdens het Europees Voorzitterschap in Gent. Hij slaagde erin een akkoord te bereiken tussen de zeventig lidstaten van de Unie inzake *pooling and sharing*. Maar, collega's, we moeten onze krachten bundelen en dit kan alleen slagen als er een win-winsituatie is voor alle partijen of deelnemers.

Mijnheer de minister, er is een aanzienlijke verlaging van het budget voor Defensie. Door deze verlaging zal Defensie in 2019 tot een totale vermindering komen van 1,5 tot 1,7 miljard euro. De beleidsbrief geeft ook aan dat hierdoor verscheidene keuzes moeten worden gemaakt op het gebied van missies, personeel en investeringen. Hiertoe zal een strategische langetermijnvisie worden opgemaakt en aan de regering voorgelegd. In dit raam hebben wij met de fractie bij de besprekking van de beleidsnota ervoor gepleit om een reeks hoorzittingen te organiseren met betrekking tot het kerntakendebat en over de toekomst van ons leger. Ik ben blij dat de voorzitter daarop is ingegaan en dat we na Nieuwjaar met de betrokken partijen kunnen debatteren over de toekomst van ons leger.

Mijnheer de minister, ik wil hier nog eens het belang van die hoorzittingen onderstrepen. Op die manier kunnen wij komen tot een gedragen visie over Defensie, over ons leger.

Mijnheer de minister, collega's, in de beleidsnota wordt duidelijk gemaakt dat er gebruik zal worden gemaakt van de interdepartementale provisie. Het is belangrijk dat Defensie voldoende middelen heeft om te kunnen investeren in de veiligheid van haar personeel, in de operaties, in de uitrusting en in de infrastructuur.

Dat het daarvoor een aanspraak moet kunnen maken op de interdepartementale provisie is meer dan logisch. Alleen, andere departementen worden ook geconfronteerd met onverwachte uitgaven en zullen wellicht ook een beroep willen doen op deze provisie. Dit betekent natuurlijk dat bij uitputting van deze provisie geen militaire operaties meer mogelijk zouden zijn. Wij vinden dat toch wel een zeer verontrustende vaststelling. Daarenboven mogen de budgettaire beperkingen geen excus zijn, geen alibi zijn om de middelen van Defensie niet te ontpplooiën op het moment dat deze dienen te worden ingezet.

Door de budgetbesparingen zal ook het debat over de kazernes aan bod moeten komen. Mijn fractie wil in dit verband vragen om het Parlement en de commissie hierbij zoveel mogelijk te betrekken.

Collega's, belangrijk met betrekking tot de Belgische rol als internationale actor, is efficiëntie. Mijn fractie pleit er dan ook voor om een versnippering van missies en opdrachten tegen te gaan. Ik heb het reeds een paar keer gezegd in de commissie. Mijnheer de minister, voor ons blijft de VN als multilateraal orgaan zeer belangrijk. Wij vragen dan ook dat deelname vanuit de VN bekeken wordt en vanuit het principe van *burden-and-risk-sharing* waarin elke lidstaat van de VN zijn verantwoordelijkheid moet opnemen.

Mijnheer de minister, in uw beleidsnota en beleidsbrief lezen wij dat deelname aan buitenlandse missies een kernopdracht is, dat dit de corebusiness is van Defensie. Dat is een visie die ook door mijn fractie wordt gedeeld. Wij hebben vanmorgen kunnen vaststellen dat de Ministerraad groen licht heeft gegeven voor de voortzetting van de deelname aan de operatie in Irak.

Nieuw is ook dat er 50 militairen in het kader van *training and advice* naar Irak zouden kunnen gaan.

Mijnheer Crusnière, het is een goede zaak dat ons land in dit verband een belangrijke bijdrage aan de strijd in Irak levert.

De minister heeft vanmiddag gezegd dat er eerst twee verkenners zullen worden uitgestuurd om te bekijken wat de mogelijkheden op het terrein zijn. Ik denk dat dit de juiste aanpak is, mijnheer de minister. Er worden geen militairen in oorlog ingezet en er worden ook geen militairen naar het front gestuurd.

Mijnheer de minister, wij hebben nu de luchtoperatie. Er worden militairen gestuurd om het Irakese leger te helpen. Bepakt dit dat er een koppeling komt tussen de inzet van F-16's en de training-and-advice-equipe van het leger? Wat is uw visie daarover?

Andere opdrachten van het leger zoals de bescherming en evacuatie van onderdanen, de kustwacht, reddingsoperaties aan zee, hulp aan de natie indien civiele bescherming ontoereikend is, zullen worden geëvalueerd, naargelang de meerwaarde van deze taken. Mijnheer de minister, wanneer mogen wij de evaluatie verwachten over de inzet van het leger voor niet-militaire opdrachten? Wat is uw timing ter zake?

Tot slot, in het regeerakkoord staat dat Defensie een aantal andere permanente taken op zich neemt en dat de regering deze zal evalueren op hun meerwaarde. In de beleidsverklaring staat dat Defensie een aantal andere taken op zich zal nemen en de kosten daarvan eventueel zal doorrekenen.

Wij moeten opletten dat in de combinatie van samenwerking tussen Binnenlandse Zaken en Defensie, Defensie niet de meid voor alle werk wordt en dat wij Defensie echt inzetten waarvoor zij is opgericht en waarvoor zij het mandaat van het Parlement en de regering krijgt.

09.61 Alain Top (sp.a): Mijnheer de minister, ik moet toegeven dat ik orecht medelijden met u heb.

Begin oktober 2014 verklaarde u nog trots: "Defensie heeft bij de regeringsonderhandelingen de grote hakbijl kunnen vermijden". Op dat moment wist u waarschijnlijk nog niet wat u boven het hoofd hing. U wist toen evenmin dat Defensie zou moeten besparen en zelfs zwaar zou moeten besparen. De begrotingsscijfers waren nog niet afgeklopt, maar zij zagen er voor uw departement behoorlijk safe uit.

Mijnheer de minister, ik heb medelijden met u, omdat ik mij kan inbeelden dat u van uw stoel viel bij het zien van de besparingscijfers die in de begroting werden gepresenteerd. In de praktijk komen die besparingen overeen met het volgende. Men zal slechts 1 360 nieuwe militairen rekruteren in plaats van 1 690; trainingsactiviteiten zullen met bijna 15 % verminderen; de omvang van een vluchtplan zal verminderen met 10 tot 50 %, afhankelijk van het type toestel, de marinecomponent zal zijn navigatieprogramma met zowat 10 % zien verminderen en voor 2015 zal het geplande aantal dagen manoeuvres 10 % lager uitvallen dan in 2014.

Collega's, opleidingen, trainingen en voldoende materiaal zijn allemaal in gevaar.

Mijnheer de minister, net als uw collega-minister Jambon op Binnenlandse Zaken doet, is het ook voor Defensie noodzakelijk een kerntakendebat te voeren. Welke taken moet Defensie nog vervullen? Dat is beslist geen gemakkelijke oefening, niet voor Defensie en evenmin voor u. Een kerntakendebat voeren is immers geen eenvoudige opdracht, zeker niet wanneer al zo bot wordt bespaard.

De forsheid van de besparingsronde bij Defensie zorgt voor een leegheid in dat debat. Met de mantra die tot vervelens wordt herhaald dat wij efficiënt moeten zijn en met minder middelen meer moeten doen, verliest men steeds uit het oog dat een minimum aan personeel nodig is om alle kerntaken uit te voeren.

Defensie kan de besparingsronde niet ontlopen. Wij vinden dat logisch, want de budgettaire realiteit laat niet anders toe. Er moeten keuzes worden gemaakt, al heb ik wel vragen bij de budgettaire keuzes.

Mijn ongerustheid in verband met de investeringen is bijzonder groot. In hoeverre kan men nog een solide, betrouwbare partner zijn door te verkondigen dat België eerst zal besparen om later te investeren? U rekent er bovendien op dat u aanspraak kunt maken op het budget van 100 miljoen euro in de interdepartementale provisie, zoals collega's al eerder aanhaalden.

In die besparingslogica dient men wel een of-verhaal te bepleiten in plaats van een en-verhaal. Specialiseer u liever in iets in plaats van dat u alles maar half doet. In nieuw hoogtechnologisch materiaal voorzien bij alle componenten is budgetair onwezenlijk.

Collega's, ik geef graag het voorbeeld van de vervanging van de F-16's. De meeste van die toestellen zullen rond 2023 een maximum van 8 000 vlieguren bereikt hebben. Wij betwisten dat niet, maar het vooropgestelde scenario om 40 vliegtuigen aan te kopen ter vervanging is weinig realistisch.

Zo veel opties heeft het leger nochtans niet. Voor de bewaking van ons luchtruim zijn die vooropgestelde 40 toestellen ook niet nodig, en dus komen we tot ons of-verhaal.

Het getuigt bovendien van weinig respect voor het leger om enkel de Luchtcomponent als belangrijk onderdeel te aanschouwen.

Als wij ons op elk nieuw technologisch snufje van de wapenindustrie storten, zijn we binnenkort failliet. Ik wil een degelijke argumentatie.

België besteedt inderdaad weinig middelen aan Defensie, althans volgens NAVO-normen. Dat zijn echter achterhalde wurgdoelstellingen uit het tijdperk van de Koude Oorlog.

Ik citeer even uw collega, niet van politieke lichtjaren terug, maar van 2013. Toen zei uw partijgenoot Francken nog het volgende: "Ondertussen zijn wij, na de VS en na Frankrijk, het NAVO-land dat actief is op de meeste tonelen in Afrika. Praten wij wel over België, of over een wereldmacht zoals Groot-Brittannië of de Verenigde Staten?"

Ook mevrouw Grosemans vond in 2011 de aankoop van gevechtsvliegtuigen nog een budgettaire zelfmoord. Moeten die F-16's wel vervangen worden, en zo ja, door wie en voor wie en wie heeft daar eigenlijk baat bij?

Mijnheer de minister, Defensie zit al serieus in de problemen. Daar wees u zelf al meerdere malen op. Budgettair gezien zal uw departement heel zwaar moeten inleveren. Tegelijk wijst u echter ook op het belang van de gevechtsvliegtuigen. Ik had graag geweten wat het nu wordt. Hoe kunt u in godsnaam dergelijke investeringen naar voren schuiven in de huidige budgettaire realiteit? U begrijpt wel waar het schoentje wringt. Een dergelijke investering in een departement dat een zware besparingsronde moet doormaken, kunt u niet doorvoeren zonder andere onderdelen van Defensie voor die buitensporige ambitie te laten opdraaien. U kiest er bijgevolg voor om het personeel de rekening te laten betalen. De besparingen die u zult moeten doorvoeren, kunnen niet anders dan leiden tot ofwel naakte ontslagen, ofwel onveilige werksituaties, ofwel een Defensie die niet in staat is om alle basisafspraken na te leven.

Zoals al aangegeven werd in de commissievergaderingen, liggen de personeelskosten bij Defensie hoog. U kiest op termijn echter regelrecht voor ruime investeringen, die gepaard gaan met forse besparingen op personeel. Dan moet u ook weten dat u wel voldoende gespecialiseerd personeel nodig hebt om onze missies tot een goed einde te brengen en ook om efficiënt met al dat materieel om te gaan.

Het allerbelangrijkste is dat u de factuur zult doorsturen naar de volgende regeringen. Nochtans bent u zelf tegenstander van die werkwijze. In uw stad was u eerder deze week nog ontgocheld over uw lokale begroting. Ik citeer u even letterlijk: "Ik vraag mij af wat nu eigenlijk het ergste is: deze begroting, of het feit dat u zelf gelooft wat u vertelt". Of nog: "U maakt uzelf iets wijs door de terugbetaling van leningen uit te stellen. Ik voorspel dat u tegen het einde van deze legislatuur de stad opzadelt met een grote schuld."

U begrijpt duidelijk mijn bezorgdheden.

Ik kom ten slotte nog tot mijn laatste punt, met name transparantie. Ik weet dat het een bijkomend probleem is dat elke minister van Landsverdediging de voorbije decennia amper openlijk heeft gecommuniceerd over de grote legeraankopen. Ook al roept u de commissie voor de Legeraankopen samen, dan nog zal dat meestal slechts zijn nadat er reeds een beslissing werd genomen. U hamert er meermaals op dat u het Parlement wel degelijk informeert.

Ik herinner mij nog de interessante discussie van een maand geleden alsof het gisteren was. Er werd gevraagd naar de vragen en antwoorden van de rondvraag in verband met de F-16's. De rondvraag werd gestuurd naar vijf fabrikanten. Ik heb mijn notities bijgehouden en het antwoord was dat wij tegen 17 december de documenten zouden krijgen. U kunt het excusus inroepen dat de geplande commissie niet is samengekomen, maar niemand belet u om de commissieleden die documenten al te bezorgen. Op dat moment hadden wij misschien al een stuk huiswerk gekregen voor het kerstrecens. De belofte was er, maar

wij hebben nog geen documenten gekregen.

09.62 Minister Steven Vandeput: Mijnheer de voorzitter, ik dank de sprekers voor hun uiteenzettingen en dan vooral de heer Crusnière. Het goede is, mijnheer Crusnière, dat ik altijd dezelfde antwoorden kan geven als u toch dezelfde opmerkingen blijft maken.

Uw opmerkingen met betrekking tot mijn budget stemmen mij in die zin opnieuw enigszins gelukkig want nadat uw partij tijdens de vorige legislaturen 700 miljoen euro uit het leger heeft weggetrokken en nadat uw partij veto's heeft gesteld tegen de uitvoering van een aantal investeringsprogramma's, komt u mij nu vertellen dat u het budget van Defensie en Defensie op zich zeer belangrijk vindt. Ik dank u daarvoor. Dat is heuglijk nieuws. Wij zullen in de toekomst goed kunnen samenwerken.

Wat uw bezorgdheid over de buitenlandse missies betreft, kan ik u enkel verwijzen naar wat ik in de commissie gezegd heb en wat ik vanmiddag gezegd heb. Het werd al ruimschoots gecommuniceerd dat wij een beperkt aantal missies hebben vooropgesteld. Zoals de heer Yüksel al aanhaalde, wil deze regering de versplintering door het groot aantal operaties verminderen. Ik vraag mij echt af welke belangen u hebt in Libanon waardoor u verwacht dat wij daar meer dan 100 militairen aanwezig laten zijn terwijl er naar hun specifieke taken geen enkele vraag is. Zij kunnen daar geen enkele opdracht uitvoeren binnen het raam van de VN-missie waarvoor wij ons hebben ingeschreven. Er zijn 400 *blue points* ontmijnd, er staan er nog 200 op de lijst, maar van die 200 is er op dit moment geen enkele vrijgegeven door de verschillende partners. Daar is op dit moment voor onze ontmijners dus geen werk, en wij hebben dan ook gezegd dat wij ze willen terughalen.

Vorige week nog heb ik in de commissie ook gezegd dat als het nodig is en als de VN opnieuw een beroep doet op onze specifieke kennis, ik de eerste zal zijn om die vraag te bestuderen. Dit is meteen ook een antwoord op de vraag van de heer Yüksel om ons in meer VN-missies in te schrijven, in het raam van *risk-and-burden-sharing*. Niets houdt mij tegen om gepaste vragen van de VN te bekijken, maar wij zullen onze troepen niet meer verspreiden over te veel missies. Dat vindt de heer Top trouwens ook een probleem; hij zei zelf dat wij nu overal actief zijn in Afrika. Ik heb dat genoteerd. Wij zijn inderdaad op veel plaatsen in Afrika actief. Zijn wij een wereldmacht misschien?

Ik vraag mij af wat het dan moet zijn. Twee weken geleden ontving ik afgevaardigden van de VN op mijn kabinet om hun vragen te bestuderen. Ik kan u zeggen dat hun voorstellen niet meteen liggen in de lijn van wat wij kunnen bieden. Als de VN ons om gevechtshelikopters vraagt, dan spijt mij dat zeer, maar daar beschikken wij niet over. Wij kunnen ze dus ook niet leveren.

Mijnheer Crusnière, uw interventies zijn altijd een soort intentieproces. Uw uitte uw bezorgdheid over de rol die wij spelen bij de herdenkingen. Ik weet niet waar u uw informatie haalt of op welke uitspraken van mij u zich zou kunnen baseren. Ik kan u bevestigen dat op mijn kabinet hard gewerkt wordt aan de herdenkingen naar aanleiding van 14-18 en aan de voorbereiding van de herdenkingen naar aanleiding van 40-45.

Ook voor de herdenking van de Slag bij Waterloo zijn er acties ondernomen. Daar wordt door tal van medewerkers aan gewerkt. Ik weet dus niet waar u uw informatie haalt of wat u mij in de schoenen probeert te schuiven door het aanhalen van dat soort zaken. Het zal wel aan mij liggen.

U bent bezorgd over het aanrekenen van geleverde diensten en wenst een kerntakendebat. Wij zullen dat inderdaad voeren. Maar u moet dan niet verbaasd zijn dat uit dat debat blijkt dat bepaalde opdrachten niet tot de kerntaken van Defensie behoren of toch niet op de manier waarop wij ze vandaag uitvoeren. Dan moet dat onze conclusie zijn.

Wij verschillen van mening over de Defensie, die wij nodig hebben. Het kerntakendebat, noch de debatten die wij in de komende jaren zullen voeren, zullen daar enige verandering in kunnen brengen. Dat zij dan maar zo.

Mijnheer Yüksel, u hebt een vraag gesteld over de koppeling tussen de grondoperatie en de luchtoptactiek in Irak. Die is er natuurlijk niet. Dat zijn twee heel verschillende zaken. Met onze F-16's doen wij heel veel verkenningsvluchten en ondersteuningsvluchten voor wat wij bevriende troepen noemen, hetzij Iraakse troepen, hetzij Koerdische strijders. Onze militairen op de grond zullen een specifieke trainings- en adviesfunctie hebben. Het betreft een opleidingsfunctie buiten oorlogsgebied, buiten het gebied waar gevonden wordt. Er wordt niet in heel Irak gevonden, mijnheer Crusnière. Er zijn ook gebieden waar niet

gevochten wordt en waar het relatief veilig is. Op de plaatsen waar wij onze militairen zullen inzetten, zullen wij wel controleren of de veiligheid voldoende is.

Mijnheer Yüksel, wat de evaluatie van de niet-militaire opdrachten van het leger betreft, wij zijn die oefening aan het maken. U vroeg mij een timing. Ik zal mij zo veel mogelijk proberen te houden aan de in het regeerakkoord afgesproken timing. U hebt 100 % gelijk dat Defensie niet de meid voor alle werk mag zijn. Anderzijds is het ook nuttig en belangrijk na te denken over de definitie van hulp aan de natie en over de manier waarop wij daaraan een invulling kunnen geven die door de natie ook effectief als nuttig wordt ervaren. Wij willen niet de meid voor alle werk of het goedkoopje hulpje in het weekend zijn. Dat mag wel duidelijk zijn.

Mijnheer Crusnière, wat betreft de hoognodige dingen voor gemeenten en dergelijke meer, dat is altijd zo geweest. Het is echter ook zo dat het op dat moment maar billijk is dat iedereen gelijk is voor de wet en dat alle diensten ook onder dezelfde voorwaarden werken en de kosten die ze effectief maken in rekening kunnen brengen.

Mijnheer Top, ik dank u voor uw medeleven maar ik heb het eigenlijk niet nodig. Ik meen dat weinig mensen beter worden van medeleven. Ik kan uw tussenkomst eigenlijk echt appreçieren. Als ik kijk naar uw programma waarin staat dat u voor een leger van 20 000 mensen en een budget van 1,7 miljard euro bent, dan kan ik alleen zeggen dat u inzet dat wat vandaag voorzien is niet voldoende is. U zult mij niets anders horen zeggen. Men heeft mij gevraagd wat mijn ondergrens is voor het leger. Ik heb toen gezegd dat mijn ondergrens al bereikt is. Deze regering heeft er echter voor gekozen om naar een begroting in evenwicht te gaan en Defensie moet daaraan bijdragen. Ik zal daar als vakminister voor Defensie aan meewerken zo hard als ik kan.

Als u zegt dat we keuzes moeten maken tussen onveiligheid, het niet nakomen van een aantal afspraken of naakte ontslagen, dan heb ik redelijk vroeg al gezegd dat naakte ontslagen voor mij geen optie zijn en dat onveiligheid voor mij ook geen optie is. In die zin zult u begrijpen dat we op een bepaald moment een aantal keuzes zullen moeten maken. Ik kan u echter garanderen dat als wij mensen inzetten die mensen goed uitgerust zullen zijn, dat zij goed voorbereid zullen zijn en dat zij de training zullen gekregen hebben die ze nodig hebben. Dat is een garantie die we in elk geval wel zullen kunnen bieden.

Wat betreft uw keuze om de jachtcapaciteit in de lucht te laten vallen, het is goed dat u dat duidelijk zegt. Het zou ook goed zijn dat u dat zegt tegen de mensen die in het luchtwezen actief zijn, bij de luchtcomponent. U kunt dan zeggen dat Kleine Brogel en Florennes maar zitten en vergeet Beauvechain maar. U kunt die mensen dan zeggen dat we voor hen in de toekomst geen werk hebben en dat zij in elk geval afvallen als we naar 20 000 mensen gaan. Dat heb ik in elk geval genoteerd.

Nog een punt. Het is goed dat we af en toe dorpspolitiek voeren in dit halfrond en ik ben natuurlijk zeer blij dat u van het spreekgestoelte hier gebruik maakte om aan te halen in welke lamentabel slechte schuldentoestand mijn stad verkeert onder het bestuur van uw burgemeester. Ik dank u hartelijk dat u het spreekgestoelte daarvoor hebt gebruikt.

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? (*Nee*)
Quelqu'un demande-t-il encore la parole? (*Non*)

De algemene bespreking is gesloten.
La discussion générale est close.

Bespreking van de artikelen **Discussion des articles**

Wij vatten de bespreking van de artikelen aan van het wetsontwerp houdende de Middelenbegroting voor het begrotingsjaar 2015. De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 85, 4) (**495/1+5**)

Nous passons à la discussion des articles du projet de loi contenant le budget des Voies et Moyens de l'année budgétaire 2015. Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion. (Rgt 85, 4) (**495/1+5**)

Het wetsontwerp telt 20 artikelen.

Le projet de loi compte 20 articles.

Er werden geen amendementen ingediend.
Aucun amendement n'a été déposé.

*De artikelen 1 tot 20 worden artikel per artikel aangenomen.
Les articles 1 à 20 sont adoptés article par article.*

*De tabellen in bijlage worden zonder opmerkingen aangenomen.
Les tableaux annexés sont adoptés sans observation.*

De besprekking van de artikelen is gesloten. De stemming over het geheel van het wetsontwerp houdende de Middelenbegroting voor het begrotingsjaar 2015 zal later plaatsvinden.

La discussion des articles est close. Le vote sur l'ensemble du projet de loi contenant le budget des Voies et Moyens de l'année budgétaire 2015 aura lieu ultérieurement.

Wij vatten de besprekking van de artikelen aan van het wetsontwerp houdende algemene uitgavenbegroting voor het begrotingsjaar 2015. De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de besprekking. (Rgt 85, 4) **(496/1+2+43)**

Nous passons à la discussion des articles du projet de loi contenant le budget général des dépenses pour l'année budgétaire 2015. Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion. (Rgt 85, 4) **(496/1+2+43)**

Er werden geen amendementen ingediend.
Aucun amendement n'a été déposé.

De artikelen 1-01-1 tot 1-01-5, 2.01.1 tot 2.01.7, 2.02.1 tot 2.02.9, 2.03.1 tot 2.03.3, 2.04.1 tot 2.04.5, 2.05.1 en 2.05.2, 2.12.1 tot 2.12.7, 2.13.1 tot 2.13.8, 2.13.9 zoals door de commissie gewijzigd, 2.13.10, 2.14.1 tot 2.14.21, 2.16.1 tot 2.16.23, 2.17.1 tot 2.17.13, 2.18.1 tot 2.18.5, 2.19.1 tot 2.19.17, 2.21.1 en 2.21.2, 2.23.1 tot 2.23.4, 2.24.1 tot 2.24.5, 2.25.1 tot 2.25.14, 2.32.1 tot 2.32.4, 2.33.1 tot 2.33.5, 2.44.1 tot 2.44.8, 2.46.1 tot 2.46.10, 2.51.1 en 2.51.2, 2.52.1, 3-01-1 en 3-01-2, 4-01-1 tot 4-01-3, 5-01-1 tot 5-01-3 worden artikel per artikel aangenomen, alsmede de tabellen in bijlage, zoals door de commissie gewijzigd.

Les articles 1-01-1 à 1-01-5, 2.01.1 à 2.01.7, 2.02.1 à 2.02.9, 2.03.1 à 2.03.3, 2.04.1 à 2.04.5, 2.05.1 et 2.05.2, 2.12.1 à 2.12.7, 2.13.1 à 2.13.8, 2.13.9 tel que modifié par la commission, 2.13.10, 2.14.1 à 2.14.21, 2.16.1 à 2.16.23, 2.17.1 à 2.17.13, 2.18.1 à 2.18.5, 2.19.1 à 2.19.17, 2.21.1 et 2.21.2, 2.23.1 à 2.23.4, 2.24.1 à 2.24.5, 2.25.1 à 2.25.14, 2.32.1 à 2.32.4, 2.33.1 à 2.33.5, 2.44.1 à 2.44.8, 2.46.1 à 2.46.10, 2.51.1 et 2.51.2, 2.52.1, 3-01-1 et 3-01-2, 4-01-1 à 4-01-3, 5-01-1 à 5-01-3 sont adoptés article par article, ainsi que les tableaux annexés, tels que modifiés par la commission.

De besprekking van de artikelen is gesloten. De stemming over het geheel van het wetsontwerp houdende de algemene uitgavenbegroting voor het begrotingsjaar 2015 zal later plaatsvinden.

La discussion des articles est close. Le vote sur l'ensemble du projet de loi contenant le budget général des dépenses pour l'année budgétaire 2015 aura lieu ultérieurement.

[10] Wetsontwerp houdende de aanpassing van de Middelenbegroting voor het begrotingsjaar 2014 (689/1-2)

- Wetsontwerp houdende tweede aanpassing van de Algemene uitgavenbegroting voor het begrotingsjaar 2014 (691/1-5)

[10] Projet de loi contenant l'ajustement du budget des Voies et Moyens de l'année budgétaire 2014 (689/1-2)

- Projet de loi contenant le deuxième ajustement du Budget général des dépenses pour l'année budgétaire 2014 (691/1-5)

Ik stel u voor een enkele besprekking aan deze twee wetsontwerpen te wijden. (*Instemming*)
Je vous propose de consacrer une seule discussion à ces deux projets de loi. (*Assentiment*)

Overeenkomstig artikel 116 van het Reglement wordt een beperkte algemene besprekking gehouden.
Conformément à l'article 116 du Règlement, les projets de loi font l'objet d'une discussion générale limitée.

Beperkte algemene besprekking

Discussion générale limitée

De beperkte algemene bespreking is geopend.
La discussion générale limitée est ouverte.

De rapporteur is de heer Piedboeuf.

Vraagt iemand het woord? (Nee)
Quelqu'un demande-t-il la parole? (Non)

De beperkte algemene bespreking is gesloten.
La discussion générale limitée est close.

Bespreking van de artikelen

Discussion des articles

Wij vatten de bespreking van de artikelen van wetsontwerp nr. 689 aan. De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 85, 4) (**689/1**)

Nous passons à la discussion des articles du projet de loi n° 689. Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion. (Rgt 85, 4) (**689/1**)

Het wetsontwerp telt 7 artikelen.
Le projet de loi compte 7 articles.

Er werden geen amendementen ingediend.
Aucun amendement n'a été déposé.

*De artikelen 1 tot 7 worden artikel per artikel aangenomen.
Les articles 1 à 7 sont adoptés article par article.*

De bespreking van de artikelen is gesloten. De stemming over het geheel zal later plaatsvinden.
La discussion des articles est close. Le vote sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.

Wij vatten de bespreking van de artikelen van wetsontwerp nr. 691 aan. De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 85, 4) (**691/1+5**) (**689/2**)

Nous passons à la discussion des articles du projet de loi n° 691. Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion. (Rgt 85, 4) (**691/1+5**) (**689/2**)

Het wetsontwerp telt 9 artikelen.
Le projet de loi compte 9 articles.

Er werden geen amendementen ingediend.
Aucun amendement n'a été déposé.

*De artikelen 1 tot 9 worden artikel per artikel aangenomen, alsook de tabellen in bijlage zoals gewijzigd door de commissie.
Les articles 1 à 9 sont adoptés article par article, ainsi que les tableaux annexés tels que modifiés par la commission.*

De bespreking van de artikelen is gesloten. De stemming over het geheel zal later plaatsvinden.
La discussion des articles est close. Le vote sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.

11 Wetsontwerp tot vaststelling van het legercontingent voor het jaar 2015 (673/1-3)

11 Projet de loi fixant le contingent de l'armée pour l'année 2015 (673/1-3)

Algemene bespreking

Discussion générale

De algemene bespreking is geopend.
La discussion générale est ouverte.

De rapporteur is de heer Klaps.

Vraagt iemand het woord? (Nee)
Quelqu'un demande-t-il la parole? (Non)

De algemene bespreking is gesloten.
La discussion générale est close.

Bespreking van de artikelen
Discussion des articles

Wij vatten de bespreking van de artikelen aan. De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 85, 4) (**673/3**)

Nous passons à la discussion des articles. Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion. (Rgt 85, 4) (**673/3**)

Het wetsontwerp telt 3 artikelen.
Le projet de loi compte 3 articles.

Er werden geen amendementen ingediend.
Aucun amendement n'a été déposé.

*De artikelen 1 tot 3 worden artikel per artikel aangenomen.
Les articles 1 à 3 sont adoptés article par article.*

De bespreking van de artikelen is gesloten. De stemming over het geheel zal later plaatsvinden.
La discussion des articles est close. Le vote sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.

12 Wetsvoorstel houdende diverse bepalingen betreffende justitie (683/1-5)
12 Proposition de loi portant des dispositions diverses en matière de justice (683/1-5)

Voorstel ingediend door:
Proposition déposée par:
Sonja Becq, Egbert Lachaert, Raf Terwegen, Gilles Foret, Carina Van Cauter, Philippe Goffin

Algemene bespreking
Discussion générale

De algemene bespreking is geopend.
La discussion générale est ouverte.

De rapporteur is mevrouw Van Vaerenbergh. Zij verwijst naar haar verslag.

De heer Brotcorne heeft mij gemeld dat hij wilde tussenkommen maar hij is niet aanwezig in het halfronde.

Vraagt iemand het woord? (Nee)
Quelqu'un demande-t-il la parole? (Non)

De algemene bespreking is gesloten.
La discussion générale est close.

Bespreking van de artikelen
Discussion des articles

Wij vatten de bespreking van de artikelen aan. De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 85, 4) (**683/5**)

Nous passons à la discussion des articles. Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion. (Rgt 85, 4) (**683/5**)

Het wetsvoorstel telt 33 artikelen.
La proposition de loi compte 33 articles.

Er werden geen amendementen ingediend.
Aucun amendement n'a été déposé.

*De artikelen 1 tot 33 worden artikel per artikel aangenomen.
Les articles 1 à 33 sont adoptés article par article.*

De besprekking van de artikelen is gesloten. De stemming over het geheel zal later plaatsvinden.
La discussion des articles est close. Le vote sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.

Begrotingen en rekeningen van de Kamer en van de dotaatiegerechtigde instellingen **Budgets et comptes de la Chambre et des institutions financées par une dotation**

[13] Kamer van volksvertegenwoordigers en dotaties aan de politieke partijen: rekeningen van het begrotingsjaar 2013 en begrotingen van het begrotingsjaar 2015 (704/1)

[13] Chambre des représentants et dotations aux partis politiques: comptes de l'année budgétaire 2013 et budgets pour l'année budgétaire 2015 (704/1)

Besprekking ***Discussion***

De besprekking is geopend.
La discussion est ouverte.

De rapporteur, de heer Luk Van Biesen, verwijst naar zijn schriftelijk verslag.

Vraagt iemand het woord? (Nee)
Quelqu'un demande-t-il la parole? (Non)

De besprekking is gesloten.
La discussion est close.

De stemmingen over de rekeningen 2013 en de begrotingen 2015 van de Kamer van volksvertegenwoordigers en voor de financiering van de politieke partijen zullen later plaatsvinden.
Les votes sur les comptes 2013 et les budgets 2015 de la Chambre des représentants et pour le financement des partis politiques auront lieu ultérieurement.

[14] Rekenhof, Grondwettelijk Hof, Hoge Raad voor de Justitie, Vast Comité van toezicht op de politiediensten, Vast Comité van toezicht op de inlichtingen- en veiligheidsdiensten, College van de Federale Ombudsmannen, Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, Benoemingscommissies voor het notariaat, BIM-Commissie, Controleorgaan politieke informatie: rekeningen van het begrotingsjaar 2013, begrotingsaanpassingen van de begrotingsjaren 2013 en 2014 en begrotingsvoorstellen voor het begrotingsjaar 2015 (680/1-3)

[14] Cour des comptes, Cour constitutionnelle, Conseil supérieur de la Justice, Comité permanent de contrôle des services de police, Comité permanent de contrôle des services de renseignements et de sécurité, Collège des Médiateurs fédéraux, Commission pour la protection de la vie privée, Commissions de nomination pour le notariat, Commission BIM, Organe de contrôle de l'information policière: comptes de l'année budgétaire 2013, ajustements budgétaires des années budgétaires 2013 et 2014 et propositions budgétaires pour l'année 2015 (680/1-3)

Besprekking ***Discussion***

De besprekking is geopend.
La discussion est ouverte.

De rapporteur, de heer Deseyn, verwijst naar zijn verslag.

Vraagt iemand het woord? (Nee)
Quelqu'un demande-t-il la parole? (Non)

De besprekking is gesloten.
La discussion est close.

De stemmingen over de rekeningen 2013, de aanpassingen van de begrotingen 2013 en 2014, alsmede de begrotingsvoorstellen 2015 zullen later plaatsvinden.
Les votes sur les comptes 2013, les ajustements des budgets 2013 et 2014, ainsi que les propositions budgétaires 2015 auront lieu ultérieurement.

Geheime stemming Scrutin

15 Benoeming van de experten van de Controlecommissie betreffende de verkiezingsuitgaven en de boekhouding van de politieke partijen
15 Nomination des experts de la Commission de contrôle des dépenses électorales et de la comptabilité des partis politiques

Overeenkomstig artikel 1, 4°, van de wet van 4 juli 1989 betreffende de beperking en de controle van de verkiezingsuitgaven voor de verkiezing van de Kamer van volksvertegenwoordigers, de financiering en de open boekhouding van de politieke partijen, gewijzigd bij artikel 3 van de wet van 6 januari 2014, dient de Kamer vier experten, (2 N + 2 F) te benoemen die met stemrecht in de Controlecommissie zullen zetelen. Conformément à l'article 1, 4°, de la loi du 4 juillet 1989 relative à la limitation et au contrôle des dépenses électorales engagées pour les élections de la Chambre des représentants ainsi qu'au financement et à la comptabilité ouverte des partis politiques, modifié par l'article 3 de la loi du 6 janvier 2014, la Chambre doit désigner quatre experts (2 F + 2 N) qui siégeront avec droit de vote à la Commission de contrôle.

De kandidaturen werden aangekondigd tijdens de plenaire vergadering van 11 december 2014.
Les candidatures ont été annoncées en séance plénière du 11 décembre 2014.

Ik vestig nochtans uw aandacht op het feit dat wij voor de twee mandaten van Nederlandstalig expert niet moeten stemmen aangezien er maar twee kandidaten zijn voor de twee mandaten. Bijgevolg zijn de heren Herman Matthijs en Emmanuel Vandenbossche, met toepassing van artikel 157.6 van het Kamerreglement, verkozen tot experten van de Controlecommissie betreffende de verkiezingsuitgaven en de boekhouding van de politieke partijen.

J'attire cependant votre attention sur le fait qu'il n'y a pas lieu de procéder à un scrutin pour les deux mandats d'expert néerlandophone. En effet, il n'y a que deux candidats pour ces deux mandats. Je déclare donc élus MM. Herman Matthijs et Emmanuel Vandenbossche, en application de l'article 157.6 du Règlement de la Chambre, en qualité d'experts de la Commission de contrôle des dépenses électorales et de la comptabilité des partis politiques.

Geen bezwaar? (Nee)
Aldus wordt besloten.

Pas d'observation? (Non)
Il en sera ainsi.

Wij moeten twee Franstalige experten benoemen.
Nous devons procéder à la nomination de deux experts francophones.

Het stuk met de namen van de kandidaten (stuk nr. 703/1) werd rondgedeeld.
Le document avec les noms des pétitionnaires (doc. n° 703/1) a été distribué.

Daar de stemming geheim is, mogen de stembiljetten niet ordertekend worden.
Le scrutin étant secret, les bulletins ne peuvent être signés.

We moeten eerst een of twee bureaus van stemopnemers bij loting samenstellen. Elk bureau bestaat uit vier

leden. Ik stel u evenwel voor om voor de stemopneming de jongste twee leden aan te wijzen die heden aan het bureau hebben plaatsgenomen.

Nous devons d'abord procéder au tirage au sort d'un ou de deux bureaux de scrutateurs composés chacun de quatre membres qui seront chargés du dépouillement. Je vous propose cependant de désigner les deux membres les plus jeunes siégeant au bureau ce jour pour dérouiller les scrutins.

Geen bezwaar? (Nee)

Aldus wordt besloten.

Pas d'observation? (Non)

Il en sera ainsi.

De dames Yoleen Van Camp en Nawal Ben Hamou worden aangewezen om de stemmen op te nemen.
Mmes Yoleen Van Camp et Nawal Ben Hamou sont désignées pour dérouiller les scrutins.

Ik stel u voor dat de stembiljetten geteld worden in de Conferentiezaal, in aanwezigheid van de stemopnemers.

Je vous propose de procéder au dépouillement des scrutins à la salle des Conférences, en présence des scrutateurs.

Geen bezwaar? (Nee)

Aldus wordt besloten.

Pas d'observation? (Non)

Il en sera ainsi.

Ik verzoek elk lid om bij het afroepen van zijn naam zijn ongetekende stembiljet in de stembus te komen deponeren. Gelieve langs mijn linkerzijde op het spreekgestoelte te komen en dit aan mijn rechterzijde te verlaten.

A l'appel de son nom, chaque membre est prié de venir déposer son bulletin non signé dans l'urne, en montant à la tribune, de ma gauche à ma droite.

Ik wijs erop dat ongeldig zijn de stemmen uitgebracht op meer dan twee kandidaten.

Je rappelle que sont nuls les suffrages exprimés en faveur de plus de deux candidats.

Ik nodig de stemopnemers uit de namen af te roepen.

J'invite les scrutateurs à procéder à l'appel nominal.

Heeft iedereen gestemd?

Tout le monde a-t-il déposé son bulletin dans l'urne?

De stemming is gesloten.

Je déclare le scrutin clos.

16 Vervanging van een lid van het Europees Parlement

16 Remplacement d'un membre du Parlement européen

Mevrouw Annemie Neyts-Uyttebroeck, lid van het Europees Parlement, is ontslagnemend op 1 januari 2015.
Mme Annemie Neyts-Uyttebroeck, membre du Parlement européen, est démissionnaire en date du 1er janvier 2015.

De eerste opvolger die in aanmerking komt om haar te vervangen is mevrouw Hilde Vautmans.

Le premier suppléant appelé à la remplacer est Mme Hilde Vautmans.

De verkiezing van deze laatste als plaatsvervangend lid van het Europees Parlement werd tijdens de plenaire vergadering van onze assemblée op 30 juni 2014 goedgekeurd.

L'élection de cette dernière comme membre suppléant du Parlement européen a été validée par notre assemblée au cours de la séance du 30 juin 2014.

Betrokkene voldoet aan de verkiesbaarheidsvooraarden, bedoeld bij de artikelen 1 en 41 van de wet van

23 maart 1989 met betrekking tot de verkiezing van het Europees Parlement.

L'intéressée remplit les conditions d'éligibilité prévues par les articles 1er et 41 de la loi du 23 mars 1989 relative à l'élection du Parlement européen.

Ik stel u voor mevrouw Hilde Vautmans voor te dragen als vast lid van het Europees Parlement.

Je vous propose dès lors de présenter Mme Hilde Vautmans comme membre effectif du Parlement européen.

Geen bezwaar? (Nee)

Aldus wordt besloten.

Pas d'observation? (Non)

Il en sera ainsi.

17 Inoverwegingneming van voorstellen

17 Prise en considération de propositions

In de laatst rondgedeelde agenda komt een lijst van voorstellen voor waarvan de inoverwegingneming is gevraagd.

Vous avez pris connaissance dans l'ordre du jour qui vous a été distribué de la liste des propositions dont la prise en considération est demandée.

Indien er geen bezwaar is, beschouw ik deze als aangenomen; overeenkomstig het Reglement worden die voorstellen naar de bevoegde commissies verzonden.

S'il n'y a pas d'observations à ce sujet, je considérerai la prise en considération comme acquise et je renvoie les propositions aux commissions compétentes conformément au Règlement.

Geen bezwaar? (Nee)

Aldus wordt besloten.

Pas d'observation? (Non)

Il en sera ainsi.

Overeenkomstig het advies van de Conferentie van voorzitters van 16 december 2014, stel ik u ook voor in overweging te nemen:

- het voorstel van resolutie (de heer Georges Dallemagne, mevrouw Catherine Fonck, de heren Benoît Lutgen, Christian Brotcorne, Francis Delpérée en Benoît Dispa, de dames Vanessa Matz en Isabelle Poncelet en de heer Melchior Wathelet) over de officiële erkenning van de Palestijnse Staat door België en de Europese Unie (nr. 718/1);

- het voorstel van resolutie (de heer Olivier Maingain en mevrouw Véronique Caprasse) over de erkenning van de Palestijnse Staat door België (nr. 719/1);

- het voorstel van resolutie (de heren Hendrik Vuye, Peter Luykx en Denis Ducarme, mevrouw Katrin Jadin, de heer Servais Verherstraeten, mevrouw Sarah Claerhout, de heer Patrick Dewael, mevrouw Nele Lijnen en de heer Peter De Roover) betreffende de erkenning van de Palestijnse Staat door België (nr. 721/1);

- het voorstel van resolutie (de dames Sarah Claerhout en Nahima Lanjri, de heer Stefaan Vercamer en de dames Els Van Hoof en Katrin Jadin) betreffende de situatie in Burundi (nr. 722/1).

Verzonden naar de commissie voor de Buitenlandse Betrekkingen

- het wetsvoorstel (de dames Sabien Lahaye-Battheu, Carina Van Cauter en Sonja Becq en de heer Philippe Goffin en mevrouw Kristien Van Vaerenbergh) tot wijziging van het Gerechtelijk Wetboek wat de persoonlijke verschijning in familiezaken betreft (nr. 724/1).

Verzonden naar de commissie voor de Justitie

Conformément à l'avis de la Conférence des présidents du 16 décembre 2014, je vous propose également de prendre en considération:

- la proposition de résolution (M. Georges Dallemagne, Mme Catherine Fonck, MM. Benoît Lutgen, Christian Brotcorne, Francis Delpérée et Benoît Dispa, Mmes Vanessa Matz et Isabelle Poncelet et M. Melchior Wathelet) relative à la reconnaissance officielle de l'État de Palestine par la Belgique et par l'Union européenne (n° 718/1);

- la proposition de résolution (M. Olivier Maingain et Mme Véronique Caprasse) visant à la reconnaissance, par la Belgique, de l'État Palestinien (n° 719/1);

- la proposition de résolution (MM. Hendrik Vuyse, Peter Luykx et Denis Ducarme, Mme Katrin Jadin, M. Servais Verherstraeten, Mme Sarah Claerhout, M. Patrick Dewael, Mme Nele Lijnen et M. Peter De Roover) visant à la reconnaissance de l'État palestinien par la Belgique (n° 721/1);
- la proposition de résolution (Mmes Sarah Claerhout et Nahima Lanjri, M. Stefaan Vercamer et Mmes Els Van Hoof et Katrin Jadin) concernant la situation au Burundi, (n° 722/1).

Renvoi à la commission des Relations extérieures

- la proposition de loi (Mmes Sabien Lahaye-Battheu, Carina Van Cauter et Sonja Becq et M. Philippe Goffin et Mme Kristien Van Vaerenbergh) modifiant le Code judiciaire en ce qui concerne la comparution personnelle en matière familiale (n° 724/1).

Renvoi à la commission de la Justice

Geen bezwaar? (Nee)

Aldus wordt besloten.

Pas d'observation? (Non)

Il en sera ainsi.

Naamstemmingen

Votes nominatifs

18 Rekeningen van het begrotingsjaar 2013 van de Kamer van volksvertegenwoordigers (704/1)

18 Comptes de l'année budgétaire 2013 de la Chambre des représentants (704/1)

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? (Nee)

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? (Non)

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem gecontroleerd? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(*Stemming/vote 1*)

Ja	132	Oui
Nee	2	Non
Onthoudingen	1	Abstentions
Totaal	135	Total

Bijgevolg neemt de Kamer de rekeningen voor het begrotingsjaar 2013 van de Kamer van volksvertegenwoordigers aan.

En conséquence, la Chambre adopte les comptes de l'année budgétaire 2013 de la Chambre des représentants.

Reden van onthouding? (Nee)

Raison d'abstention? (Non)

19 Begroting voor het begrotingsjaar 2015 van de Kamer van volksvertegenwoordigers (704/1)

19 Budget pour l'année budgétaire 2015 de la Chambre des représentants (704/1)

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? (Nee)

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? (Non)

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem gecontroleerd? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 2)

Ja	121	Oui
Nee	2	Non
Onthoudingen	11	Abstentions
Totaal	134	Total

Bijgevolg neemt de Kamer de begroting voor het begrotingsjaar 2015 van de Kamer van volksvertegenwoordigers aan.

En conséquence, la Chambre adopte le budget pour l'année budgétaire 2015 de la Chambre des représentants.

Reden van onthouding? (Nee)

Raison d'abstention? (Non)

20 Comptes de l'année budgétaire 2013 relatifs au financement des partis politiques (704/1)

20 Rekeningen van het begrotingsjaar 2013 betreffende de financiering van de politieke partijen (704/1)

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? (Nee)

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? (Non)

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem gecontroleerd? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 3)

Ja	131	Oui
Nee	1	Non
Onthoudingen	1	Abstentions
Totaal	133	Total

Bijgevolg neemt de Kamer de rekeningen voor het begrotingsjaar 2013 betreffende de financiering van de politieke partijen aan.

En conséquence, la Chambre adopte les comptes de l'année budgétaire 2013 relatifs au financement des partis politiques.

Reden van onthouding? (Nee)

Raison d'abstention? (Non)

21 Begroting voor het begrotingsjaar 2015 voor de financiering van de politieke partijen (704/1)

21 Budget pour l'année budgétaire 2015 pour le financement des partis politiques (704/1)

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote?

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring?

21.01 Raoul Hedebouw (PTB-GO!): Monsieur le président, le débat viendra dans les semaines à venir: il s'agit de la possibilité d'être reconnu comme un parti national, qui a donc récolté des voix à l'échelle nationale et non pas un parti communautaire francophone.

Nous attendons les explications du ministère de l'Intérieur sur la justification de nos dotations mais nous mènerons le débat politique dans les deux semaines à venir sur ce sujet.

De **voorzitter**: Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem gecontroleerd? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 4)

Ja	132	Oui
Nee	2	Non
Onthoudingen	1	Abstentions
Totaal	135	Total

Bijgevolg neemt de Kamer de begroting voor het begrotingsjaar 2015 voor de financiering van de politieke partijen aan.

En conséquence, la Chambre adopte le budget pour l'année budgétaire 2015 pour le financement des partis politiques.

Reden van onthouding? (Nee)

Raison d'abstention? (Non)

22 Rekeningen van het begrotingsjaar 2013 van het Rekenhof (680/1)

22 Comptes de l'année budgétaire 2013 de la Cour des comptes (680/1)

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? (Nee)

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? (Non)

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem gecontroleerd? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 5)

Ja	131	Oui
Nee	0	Non
Onthoudingen	3	Abstentions
Totaal	134	Total

Bijgevolg neemt de Kamer de rekeningen van het begrotingsjaar 2013 van het Rekenhof aan.

En conséquence, la Chambre adopte les comptes de l'année budgétaire 2013 de la Cour des comptes.

Reden van onthouding? (Nee)

Raison d'abstention? (Non)

23 Rekeningen van het begrotingsjaar 2013 van het Grondwettelijk Hof (680/1)

23 Comptes de l'année budgétaire 2013 de la Cour constitutionnelle (680/1)

Mag de uitslag van de vorige stemming ook gelden voor deze stemming? (Ja)

Peut-on considérer que le résultat du vote précédent est valable pour celui-ci? (Oui)

(Stemming/vote 5)

Bijgevolg neemt de Kamer de rekeningen van het begrotingsjaar 2013 van het Grondwettelijk Hof aan.

En conséquence, la Chambre adopte les comptes de l'année budgétaire 2013 de la Cour constitutionnelle.

24 Rekeningen van het begrotingsjaar 2013 van de Hoge Raad voor de Justitie (680/1)

24 Comptes de l'année budgétaire 2013 du Conseil supérieur de la Justice (680/1)

Mag de uitslag van de vorige stemming ook gelden voor deze stemming? (Ja)

Peut-on considérer que le résultat du vote précédent est valable pour celui-ci? (Oui)

(Stemming/vote 5)

Bijgevolg neemt de Kamer de rekeningen van het begrotingsjaar 2013 van de Hoge Raad voor de Justitie aan.

En conséquence, la Chambre adopte les comptes de l'année budgétaire 2013 du Conseil supérieur de la Justice.

25 Rekeningen van het begrotingsjaar 2013 van het Vast Comité van toezicht op de politiediensten (680/1)

25 Comptes de l'année budgétaire 2013 du Comité permanent de contrôle des services de police (680/1)

Mag de uitslag van de vorige stemming ook gelden voor deze stemming? (*Ja*)

Peut-on considérer que le résultat du vote précédent est valable pour celui-ci? (*Oui*)

(*Stemming/vote 5*)

Bijgevolg neemt de Kamer de rekeningen van het begrotingsjaar 2013 van het Vast Comité van toezicht op de politiediensten aan.

En conséquence, la Chambre adopte les comptes de l'année budgétaire 2013 du Comité permanent de contrôle des services de police.

26 Rekeningen van het begrotingsjaar 2013 van het Vast Comité van toezicht op de inlichtingen- en veiligheidsdiensten (680/1)

26 Comptes de l'année budgétaire 2013 du Comité permanent de contrôle des services de renseignements et de sécurité (680/1)

Mag de uitslag van de vorige stemming ook gelden voor deze stemming? (*Ja*)

Peut-on considérer que le résultat du vote précédent est valable pour celui-ci? (*Oui*)

(*Stemming/vote 5*)

Bijgevolg neemt de Kamer de rekeningen van het begrotingsjaar 2013 van het Vast Comité van toezicht op de inlichtingen- en veiligheidsdiensten aan.

En conséquence, la Chambre adopte les comptes de l'année budgétaire 2013 du Comité permanent de contrôle des services de renseignements et de sécurité.

27 Rekeningen van het begrotingsjaar 2013 van het College van de federale ombudsmannen (680/1)

27 Comptes de l'année budgétaire 2013 du Collège des médiateurs fédéraux (680/1)

Mag de uitslag van de vorige stemming ook gelden voor deze stemming? (*Ja*)

Peut-on considérer que le résultat du vote précédent est valable pour celui-ci? (*Oui*)

(*Stemming/vote 5*)

Bijgevolg neemt de Kamer de rekeningen van het begrotingsjaar 2013 van het College van de federale ombudsmannen aan.

En conséquence, la Chambre adopte les comptes de l'année budgétaire 2013 du Collège des médiateurs fédéraux.

28 Rekeningen van het begrotingsjaar 2013 van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer (680/1)

28 Comptes de l'année budgétaire 2013 de la Commission de la protection de la vie privée (680/1)

Mag de uitslag van de vorige stemming ook gelden voor deze stemming? (*Ja*)

Peut-on considérer que le résultat du vote précédent est valable pour celui-ci? (*Oui*)

(*Stemming/vote 5*)

Bijgevolg neemt de Kamer de rekeningen van het begrotingsjaar 2013 van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer aan.

En conséquence, la Chambre adopte les comptes de l'année budgétaire 2013 de la Commission de la protection de la vie privée.

29 Rekeningen van het begrotingsjaar 2013 van de Benoemingscommissies voor het notariaat (680/1)

[29] Comptes de l'année budgétaire 2013 des Commissions de nomination pour le notariat (680/1)

Mag de uitslag van de vorige stemming ook gelden voor deze stemming? (*Ja*)
Peut-on considérer que le résultat du vote précédent est valable pour celui-ci? (*Oui*)

(*Stemming/vote 5*)

Bijgevolg neemt de Kamer de rekeningen van het begrotingsjaar 2013 van de Benoemingscommissies voor het notariaat aan.

En conséquence, la Chambre adopte les comptes de l'année budgétaire 2013 des commissions de nomination pour le notariat.

[30] Rekeningen van het begrotingsjaar 2013 van de BIM-Commissie (680/1)**[30] Comptes de l'année budgétaire 2013 de la Commission BIM (680/1)**

Mag de uitslag van de vorige stemming ook gelden voor deze stemming? (*Ja*)
Peut-on considérer que le résultat du vote précédent est valable pour celui-ci? (*Oui*)

(*Stemming/vote 5*)

Bijgevolg neemt de Kamer de rekeningen van het begrotingsjaar 2013 van de BIM-Commissie.
En conséquence, la Chambre adopte les comptes de l'année budgétaire 2013 de la Commission BIM.

[31] Aanpassing van de begroting van het begrotingsjaar 2014 van het Rekenhof (680/1)**[31] Ajustement du budget de l'année budgétaire 2014 de la Cour des comptes (680/1)**

Mag de uitslag van de vorige stemming ook gelden voor deze stemming? (*Nee*)
Peut-on considérer que le résultat du vote précédent est valable pour celui-ci? (*Non*)

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? (*Nee*)
Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? (*Non*)

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem gecontroleerd? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(*Stemming/vote 6*)

Ja	122	Oui
Nee	0	Non
Onthoudingen	13	Abstentions
Totaal	135	Total

Bijgevolg neemt de Kamer de aanpassing van de begroting van het begrotingsjaar 2014 van het Rekenhof aan.

En conséquence, la Chambre adopte l'ajustement du budget de l'année budgétaire 2014 de la Cour des comptes.

Reden van onthouding? (*Nee*)

Raison d'abstention? (*Non*)

[32] Aanpassing van de begroting van het begrotingsjaar 2014 van het Vast Comité van toezicht op de politiediensten (680/1)**[32] Ajustement du budget de l'année budgétaire 2014 du Comité permanent de contrôle des services de police (680/1)**

Mag de uitslag van de vorige stemming ook gelden voor deze stemming? (*Ja*)
Peut-on considérer que le résultat du vote précédent est valable pour celui-ci? (*Oui*)

(*Stemming/vote 6*)

Bijgevolg neemt de Kamer de aanpassing van de begroting van het begrotingsjaar 2014 van het Vast Comité van toezicht op de politiediensten.

En conséquence, la Chambre adopte l'ajustement du budget de l'année budgétaire 2014 du Comité permanent de contrôle des services de police.

33 Aanpassing van de begroting van het begrotingsjaar 2014 van het Vast Comité van toezicht op de inlichtingen- en veiligheidsdiensten (680/1)

33 Ajustement du budget de l'année budgétaire 2014 du Comité permanent de contrôle des services de renseignements et de sécurité (680/1)

Mag de uitslag van de vorige stemming ook gelden voor deze stemming? (Ja)

Peut-on considérer que le résultat du vote précédent est valable pour celui-ci? (Oui)

(Stemming/vote 6)

Bijgevolg neemt de Kamer de aanpassing van de begroting van het begrotingsjaar 2014 het Vast Comité van toezicht op de inlichtingen- en veiligheidsdiensten.

En conséquence, la Chambre adopte l'ajustement du budget de l'année budgétaire 2014 du Comité permanent de contrôle des services de renseignements et de sécurité.

34 Aanpassing van de begroting van het begrotingsjaar 2014 van het College van de federale ombudsmannen (680/1)

34 Ajustement du budget de l'année budgétaire 2014 du Collège des médiateurs fédéraux (680/1)

Mag de uitslag van de vorige stemming ook gelden voor deze stemming? (Ja)

Peut-on considérer que le résultat du vote précédent est valable pour celui-ci? (Oui)

(Stemming/vote 6)

Bijgevolg neemt de Kamer de aanpassing van de begroting van het begrotingsjaar 2014 van het College van de federale ombudsmannen aan.

En conséquence, la Chambre adopte l'ajustement du budget de l'année budgétaire 2014 du Collège des médiateurs fédéraux.

35 Aanpassing van de begroting van het begrotingsjaar 2013 van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer (680/1)

35 Ajustement du budget de l'année budgétaire 2013 de la Commission de la protection de la vie privée (680/1)

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? (Nee)

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? (Non)

Mag de uitslag van de vorige stemming ook gelden voor deze stemming? (Ja)

Peut-on considérer que le résultat du vote précédent est valable pour celui-ci? (Oui)

(Stemming/vote 6)

Bijgevolg neemt de Kamer de aanpassing van de begroting van het begrotingsjaar 2013 van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer aan.

En conséquence, la Chambre adopte l'ajustement du budget de l'année budgétaire 2013 de la Commission de la protection de la vie privée.

36 Aanpassing van de begroting van het begrotingsjaar 2014 van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer (680/1)

36 Ajustement du budget de l'année budgétaire 2014 de la Commission de la protection de la vie privée (680/1)

Mag de uitslag van de vorige stemming ook gelden voor deze stemming? (Ja)

Peut-on considérer que le résultat du vote précédent est valable pour celui-ci? (*Oui*)

(*Stemming/vote 6*)

Bijgevolg neemt de Kamer de aanpassing van de begroting van het begrotingsjaar 2014 van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer aan.

En conséquence, la Chambre adopte l'ajustement du budget de l'année budgétaire 2014 de la Commission de la protection de la vie privée.

37 Aanpassing van de begroting van het begrotingsjaar 2014 van de Benoemingscommissies voor het notariaat (680/1)

37 Ajustement du budget de l'année budgétaire 2014 des Commissions de nomination pour le notariat (680/1)

Mag de uitslag van de vorige stemming ook gelden voor deze stemming? (*Ja*)

Peut-on considérer que le résultat du vote précédent est valable pour celui-ci? (*Oui*)

(*Stemming/vote 6*)

Bijgevolg neemt de Kamer de aanpassing van de begroting van het begrotingsjaar 2014 van de Benoemingscommissies voor het notariaat.

En conséquence, la Chambre adopte l'ajustement du budget de l'année budgétaire 2014 des Commissions de nomination pour le notariat.

38 Begrotingsvoorstellen voor het begrotingsjaar 2015 van het Rekenhof (680/1)

38 Propositions budgétaires pour l'année budgétaire 2015 de la Cour des comptes (680/1)

Mag de uitslag van de vorige stemming ook gelden voor deze stemming? (*Ja*)

Peut-on considérer que le résultat du vote précédent est valable pour celui-ci? (*Oui*)

(*Stemming/vote 6*)

Bijgevolg neemt de Kamer de begrotingsvoorstellen voor het begrotingsjaar 2015 van het Rekenhof aan.

En conséquence, la Chambre adopte les propositions budgétaires pour l'année budgétaire 2015 de la Cour des comptes.

39 Begrotingsvoorstellen voor het begrotingsjaar 2015 van het Grondwettelijk Hof (680/1)

39 Propositions budgétaires pour l'année budgétaire 2015 de la Cour constitutionnelle (680/1)

Mag de uitslag van de vorige stemming ook gelden voor deze stemming? (*Ja*)

Peut-on considérer que le résultat du vote précédent est valable pour celui-ci? (*Oui*)

(*Stemming/vote 6*)

Bijgevolg neemt de Kamer de begrotingsvoorstellen voor het begrotingsjaar 2015 van het Grondwettelijk Hof aan.

En conséquence, la Chambre adopte les propositions budgétaires pour l'année budgétaire 2015 de la Cour constitutionnelle.

40 Begrotingsvoorstellen voor het begrotingsjaar 2015 van de Hoge Raad voor de Justitie (680/1)

40 Propositions budgétaires pour l'année budgétaire 2015 du Conseil supérieur de la Justice (680/1)

Mag de uitslag van de vorige stemming ook gelden voor deze stemming? (*Ja*)

Peut-on considérer que le résultat du vote précédent est valable pour celui-ci? (*Oui*)

(*Stemming/vote 6*)

Bijgevolg neemt de Kamer de begrotingsvoorstellen voor het begrotingsjaar 2015 van de Hoge Raad voor de Justitie aan.

En conséquence, la Chambre adopte les propositions budgétaires pour l'année budgétaire 2015 du Conseil supérieur de la Justice.

41 Begrotingsvoorstellen voor het begrotingsjaar 2015 van het Vast Comité van toezicht op de politiediensten (680/1)

41 Propositions budgétaires pour l'année budgétaire 2015 du Comité permanent de contrôle des services de police (680/1)

Mag de uitslag van de vorige stemming ook gelden voor deze stemming? (Ja)

Peut-on considérer que le résultat du vote précédent est valable pour celui-ci? (Oui)

(*Stemming/vote* 6)

Bijgevolg neemt de Kamer de begrotingsvoorstellen voor het begrotingsjaar 2015 van het Vast Comité van toezicht op de politiediensten aan.

En conséquence, la Chambre adopte les propositions budgétaires pour l'année budgétaire 2015 du Comité permanent de contrôle des services de police.

42 Begrotingsvoorstellen voor het begrotingsjaar 2015 van het Vast Comité van toezicht op de inlichtingen- en veiligheidsdiensten (680/1)

42 Propositions budgétaires pour l'année budgétaire 2015 du Comité permanent de contrôle des services de renseignements et de sécurité (680/1)

Mag de uitslag van de vorige stemming ook gelden voor deze stemming? (Ja)

Peut-on considérer que le résultat du vote précédent est valable pour celui-ci? (Oui)

(*Stemming/vote* 6)

Bijgevolg neemt de Kamer de begrotingsvoorstellen voor het begrotingsjaar 2015 van het Vast Comité van toezicht op de inlichtingen- en veiligheidsdiensten aan.

En conséquence, la Chambre adopte les propositions budgétaires pour l'année budgétaire 2015 du Comité permanent de contrôle des services de renseignements et de sécurité.

43 Begrotingsvoorstellen voor het begrotingsjaar 2015 van het College van de federale ombudsmannen (680/1)

43 Propositions budgétaires pour l'année budgétaire 2015 du Collège des médiateurs fédéraux (680/1)

Mag de uitslag van de vorige stemming ook gelden voor deze stemming? (Ja)

Peut-on considérer que le résultat du vote précédent est valable pour celui-ci? (Oui)

(*Stemming/vote* 6)

Bijgevolg neemt de Kamer de begrotingsvoorstellen voor het begrotingsjaar 2015 van het College van de federale ombudsmannen aan.

En conséquence, la Chambre adopte les propositions budgétaires pour l'année budgétaire 2015 du Collège des médiateurs fédéraux.

44 Begrotingsvoorstellen voor het begrotingsjaar 2015 van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer (680/1)

44 Propositions budgétaires pour l'année budgétaire 2015 de la Commission de la protection de la vie privée (680/1)

Mag de uitslag van de vorige stemming ook gelden voor deze stemming? (Ja)

Peut-on considérer que le résultat du vote précédent est valable pour celui-ci? (Oui)

(*Stemming/vote* 6)

Bijgevolg neemt de Kamer de begrotingsvoorstellen voor het begrotingsjaar 2015 van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer aan.

En conséquence, la Chambre adopte les propositions budgétaires pour l'année budgétaire 2015 de la Commission de la protection de la vie privée.

45 Begrotingsvoorstellen voor het begrotingsjaar 2015 van de Benoemingscommissies voor het notariaat (680/1)

45 Propositions budgétaires pour l'année budgétaire 2015 des Commissions de nomination pour le notariat (680/1)

Mag de uitslag van de vorige stemming ook gelden voor deze stemming? (Ja)

Peut-on considérer que le résultat du vote précédent est valable pour celui-ci? (Oui)

(*Stemming/vote* 6)

Bijgevolg neemt de Kamer de begrotingsvoorstellen voor het begrotingsjaar 2015 van de Benoemingscommissies voor het notariaat aan.

En conséquence, la Chambre adopte les propositions budgétaires pour l'année budgétaire 2015 des commissions de nomination pour le notariat.

46 Begrotingsvoorstellen voor het begrotingsjaar 2015 van de BIM-Commissie (680/1)

46 Propositions budgétaires pour l'année budgétaire 2015 de la Commission BIM (680/1)

Mag de uitslag van de vorige stemming ook gelden voor deze stemming? (Ja)

Peut-on considérer que le résultat du vote précédent est valable pour celui-ci? (Oui)

(*Stemming/vote* 6)

Bijgevolg neemt de Kamer de begrotingsvoorstellen voor het begrotingsjaar 2015 van de BIM-Commissie aan.

En conséquence, la Chambre adopte les propositions budgétaires pour l'année budgétaire 2015 de la commission BIM.

47 Begrotingsvoorstellen voor het begrotingsjaar 2015 van het Controleorgaan politieke informatie (680/1)

47 Propositions budgétaires pour l'année budgétaire 2015 de l'Organe de contrôle de l'information policière (680/1)

Mag de uitslag van de vorige stemming ook gelden voor deze stemming? (Ja)

Peut-on considérer que le résultat du vote précédent est valable pour celui-ci? (Oui)

(*Stemming/vote* 6)

Bijgevolg neemt de Kamer de begrotingsvoorstellen voor het begrotingsjaar 2015 van het Controleorgaan politieke informatie.

En conséquence, la Chambre adopte les propositions budgétaires pour l'année budgétaire 2015 de l'Organe de contrôle de l'information policière.

Het zal ter kennis van respectievelijk het Rekenhof, het Grondwettelijk Hof, de Hoge Raad voor de Justitie, het Vast Comité van toezicht op de politiediensten, het Vast Comité van toezicht op de inlichtingen- en veiligheidsdiensten, het College van de federale ombudsmannen, de Benoemingscommissies voor het notariaat, de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, de BIM-Commissie en het Controleorgaan politieke informatie worden gebracht, dat de Kamer de aanpassingen van de begrotingen van het begrotingsjaar 2013, de rekeningen van het begrotingsjaar 2013, de aanpassingen van de begrotingen van het begrotingsjaar 2014 en de begrotingsvoorstellen 2015 heeft aangenomen.

Il sera donné connaissance respectivement à la Cour des comptes, à la Cour constitutionnelle, au Conseil supérieur de la Justice, au Comité permanent de contrôle des services de police, au Comité permanent de contrôle des services de renseignements et de sécurité, au Collège des médiateurs fédéraux, aux Commissions de nomination pour le notariat, à la Commission de la protection de la vie privée, à la Commission BIM et à l'Organe de contrôle de l'information policière de l'adoption par la Chambre des ajustements des budgets de l'année budgétaire 2013, des comptes de l'année budgétaire 2013, des

ajustements des budgets de l'année budgétaire 2014 et des propositions budgétaires pour l'année budgétaire 2015.

48 Projet de loi contenant l'ajustement du budget des Voies et Moyens de l'année budgétaire 2014 (689/1)

48 Wetsontwerp houdende aanpassing van de Middelenbegroting voor het begrotingsjaar 2014 (689/1)

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? (*Non*)

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? (*Nee*)

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Nous votons sur le projet de loi contenant l'ajustement du budget des Voies et Moyens de l'année budgétaire 2014. Ce qui compte c'est ce que je dis.

Wij stemmen over het wetsontwerp houdende de aanpassing van de Middelenbegroting voor het begrotingsjaar 2014. De stemming is nog altijd bezig.

48.01 Laurette Onkelinx (PS): Monsieur le président, le projet qui a fait l'objet d'un vote unanime en commission était une adaptation de notre contribution à l'Europe. C'est juste? Cela, c'est un amendement au projet d'ajustement.

De **voorzitter:** Collega's, on va reprendre le vote.

(*Stemming nr. 7 wordt geannuleerd*)

(*Le vote n° 7 est annulé*)

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(*Stemming/vote 8*)

Ja	80	Oui
Nee	45	Non
Onthoudingen	10	Abstentions
Totaal	135	Total

En conséquence, la Chambre adopte le projet de loi. Il sera soumis à la sanction royale. (**689/3**)

Bijgevolg neemt de Kamer het wetsontwerp aan. Het zal aan de Koning ter bekraftiging worden voorgelegd. (**689/3**)

Raison d'abstention? (*Non*)

Reden van onthouding? (*Nee*)

49 Projet de loi contenant le deuxième ajustement du Budget général des dépenses pour l'année budgétaire 2014 (691/1+5) (689/2)

49 Wetsontwerp houdende tweede aanpassing van de Algemene uitgavenbegroting voor het begrotingsjaar 2014 (691/1+5) (689/2)

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? (*Non*)

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? (*Nee*)

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 9)

Ja	79	Oui
Nee	45	Non
Onthoudingen	10	Abstentions
Totaal	134	Total

En conséquence, la Chambre adopte le projet de loi. Il sera soumis à la sanction royale. (691/6)

Bijgevolg neemt de Kamer het wetsontwerp aan. Het zal aan de Koning ter bekraftiging worden voorgelegd. (691/6)

Raison d'abstention? (Non)

Reden van onthouding? (Nee)

50 Projet de loi contenant le budget des Voies et Moyens de l'année budgétaire 2015 (495/1)

50 Wetsontwerp houdende de Middelenbegroting voor het begrotingsjaar 2015 (495/1)

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote?

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring?

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 10)

Ja	80	Oui
Nee	53	Non
Onthoudingen	1	Abstentions
Totaal	134	Total

En conséquence, la Chambre adopte le projet de loi. Il sera soumis à la sanction royale. (495/8)

Bijgevolg neemt de Kamer het wetsontwerp aan. Het zal aan de Koning ter bekraftiging worden voorgelegd. (495/8)

Raison d'abstention? (Non)

Reden van onthouding? (Nee)

50.01 Anne Detry (Ecolo-Groen): Mijnheer de voorzitter, ik heb tegen gestemd.

De voorzitter: Daar zal mee rekening worden gehouden.

51 Projet du budget général des dépenses pour l'année budgétaire 2015 (496/1+2+43)

51 Ontwerp van algemene uitgavenbegroting voor het begrotingsjaar 2015 (496/1+2+43)

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? (Non)

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? (Nee)

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 11)

Ja	80	Oui
Nee	54	Non
Onthoudingen	1	Abstentions
Totaal	135	Total

En conséquence, la Chambre adopte le projet de loi. Il sera soumis à la sanction royale. (496/44)

Bijgevolg neemt de Kamer het wetsontwerp aan. Het zal aan de Koning ter bekraftiging worden

voorgelegd. (496/44)

Raison d'abstention? (Non)
Reden van onthouding? (Nee)

52 Projet de loi fixant le contingent de l'armée pour l'année 2015 (673/3)

52 Wetsontwerp tot vaststelling van het legercontingent voor het jaar 2015 (673/3)

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? (Non)
Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? (Nee)

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 12)

Ja	116	Oui
Nee	2	Non
Onthoudingen	15	Abstentions
Totaal	133	Total

En conséquence, la Chambre adopte le projet de loi. Il sera soumis à la sanction royale. (673/4)

Bijgevolg neemt de Kamer het wetsontwerp aan. Het zal aan de Koning ter bekraftiging worden voorgelegd. (673/4)

Raison d'abstention? (Non)
Reden van onthouding? (Nee)

Geheime stemming (voortzetting)

Scrutin (continuation)

53 Uitslag van de geheime stemming voor de benoeming van twee Franstalige experten van de Controlecommissie betreffende de verkiezingsuitgaven en de boekhouding van de politieke partijen

53 Résultat du scrutin pour la nomination de deux experts francophones de la Commission de contrôle des dépenses électorales et de la comptabilité des partis politiques

Votants	135	Stemmen
Blancs ou nuls	3	Blanco of ongeldig
Valables	132	Geldig
Majorité absolue	67	Volstrekte meerderheid

De heer Robert Buekenhout heeft 1 stem gekregen.
M. Robert Buekenhout a obtenu 1 suffrage.

De heer Raymond Molle heeft 125 stemmen gekregen.
M. Raymond Molle a obtenu 125 suffrages.

Mevrouw Delphine Piccininno heeft 6 stemmen gekregen.
Mme Delphine Piccininno a obtenu 6 suffrages.

De heer Philippe Quertainmont heeft 127 stemmen gekregen.
M. Philippe Quertainmont a obtenu 127 suffrages.

Aangezien de heer Molle 125 stemmen heeft gekregen, dit is de volstrekte meerderheid, wordt hij uitgeroepen tot Franstalig expert van de Controlecommissie betreffende de verkiezingsuitgaven en de boekhouding van de politieke partijen.

M. Molle ayant obtenu 125 suffrages, soit la majorité absolue, est proclamé expert francophone de la

Commission de contrôle des dépenses électorales et de la comptabilité des partis politiques.

Aangezien de heer Quertainmont 127 stemmen heeft gekregen, dit is de volstrekte meerderheid, wordt hij uitgeroepen tot Franstalig expert van de Controlecommissie betreffende de verkiezingsuitgaven en de boekhouding van de politieke partijen.

M. Quertainmont ayant obtenu 127 suffrages, soit la majorité absolue, est proclamé expert francophone de la Commission de contrôle des dépenses électorales et de la comptabilité des partis politiques.

De **voorzitter**: Collega's, voor wij tot de laatste stemming overgaan, stel ik u voor, gezien het beperkte aantal sprekers dat zich inschreef voor het debat van morgen over de programmawet, om niet om 10.00 uur te beginnen maar om 14.00 uur. Ik herinner u ook aan de afspraak om stipt om 19.00 uur over te gaan tot de stemmingen.

Gaat iedereen daarmee akkoord? (*Applaus*)

Naamstemmingen (voortzetting)

Votes nominatifs (continuation)

54 Proposition de loi portant des dispositions diverses en matière de justice (683/5)

54 Wetsvoorstel houdende diverse bepalingen betreffende justitie (683/5)

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? (*Non*)

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? (*Nee*)

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(*Stemming/vote 13*)

Ja	80	Oui
Nee	12	Non
Onthoudingen	44	Abstentions
Totaal	136	Total

En conséquence, la Chambre adopte la proposition de loi. Elle sera soumise en tant que projet de loi à la sanction royale. (**683/6**)

Bijgevolg neemt de Kamer het wetsvoorstel aan. Het zal als wetsontwerp aan de Koning ter bekraftiging worden voorgelegd. (**683/6**)

Reden van onthouding? (*Nee*)

Raison d'abstention? (*Non*)

De vergadering wordt gesloten. Volgende vergadering vrijdag 19 december 2014 om 14.00 uur.

La séance est levée. Prochaine séance le vendredi 19 décembre 2014 à 14.00 heures.

De vergadering wordt gesloten om 20.21 uur.

La séance est levée à 20.21 heures.

*De bijlage is opgenomen in een aparte brochure
met nummer CRIV 54 PLEN 024 bijlage.*

*L'annexe est reprise dans une brochure séparée,
portant le numéro CRIV 54 PLEN 024 annexe.*

DETAIL VAN DE NAAMSTEMMINGEN

DETAIL DES VOTES NOMINATIFS

Vote nominatif - Naamstemming: 001

Oui	132	Ja
-----	-----	----

Almaci Meyrem, Becq Sonja, Beke Wouter, Bellens Rita, Ben Hamou Nawal, Bracke Siegfried, Brotcorne Christian, Burton Emmanuel, Calvo Kristof, Capoen An, Cassart-Mailleux Caroline, Ceysens Patricia, Chastel Olivier, Cheron Marcel, Claerhout Sarah, Clarinval David, Crusnière Stéphane, Daerden Frédéric, Dallemande Georges, De Coninck Inez, De Coninck Monica, de Coster-Bauchau Sybille, Dedecker Peter, Dedry Anne, Degroote Koenraad, Delannois Paul-Olivier, Delizée Jean-Marc, Delpérée Francis, Demeyer Willy, Demir Zuhal, Demon Franky, De Roover Peter, Deseyn Roel, Detiège Maya, Devin Laurent, De Vriendt Wouter, Dewael Patrick, De Wever Bart, De Wit Sophie, D'Haese Christoph, Dierick Leen, Di Rupo Elio, Dispa Benoît, Ducarme Denis, Dumery Daphné, Fernandez Fernandez Julie, Fonck Catherine, Foret Gilles, Frédéric André, Friart Benoît, Gabriëls Katja, Gantois Rita, Geerts David, Gerkens Muriel, Gilkinet Georges, Goffin Philippe, Grosemans Karolien, Grovonijs Gwenaëlle, Gustin Luc, Heeren Veerle, Hellings Benoit, Hufkens Renate, Jadin Katrin, Janssen Werner, Janssens Dirk, Jiroflée Karin, Kir Emir, Kitir Meryame, Klaps Johan, Laaouej Ahmed, Lachaert Egbert, Lahaye-Battheu Sabien, Lalieux Karine, Lijnen Nele, Lutgen Benoît, Luykx Peter, Maingain Olivier, Massin Eric, Mathot Alain, Matz Vanessa, Metsu Koen, Miller Richard, Muylle Nathalie, Nollet Jean-Marc, Onkelinx Laurette, Özlem Pehlivan Fatma, Piedboeuf Benoît, Pivin Philippe, Poncelet Isabelle, Raskin Wouter, Schepmans Françoise, Scourneau Vincent, Senesael Daniel, Smaers Griet, Smeyers Sarah, Somers Ine, Spooren Jan, Temmerman Karin, Terwingen Raf, Thiébaut Eric, Thiéry Damien, Thoron Stéphanie, Top Alain, Uyttersprot Goedele, Van Camp Yoleen, Van Cauter Carina, Vande Lanotte Johan, Van den Bergh Jef, Vandenput Tim, Van der Maele Dirk, Van de Velde Robert, Van Hecke Stefaan, Vanheste Ann, Van Hoof Els, Van Mechelen Dirk, Van Peel Valerie, Van Quickenborne Vincent, Van Rompu Eric, Van Vaerenbergh Kristien, Vercamer Stefaan, Vercammen Jan, Verherstraeten Servais, Vermeulen Brecht, Vuye Hendrik, Wathelet Melchior, Wilmès Sophie, Wilrycx Frank, Winckel Fabienne, Wollants Bert, Wouters Veerle, Yüksel Veli

Non	002	Nee
-----	-----	-----

Hedebouw Raoul, Van Hees Marco

Abstentions	001	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Carcaci Aldo

Vote nominatif - Naamstemming: 002

Oui	121	Ja
-----	-----	----

Becq Sonja, Beke Wouter, Bellens Rita, Ben Hamou Nawal, Bracke Siegfried, Brotcorne Christian, Burton Emmanuel, Capoen An, Cassart-Mailleux Caroline, Ceysens Patricia, Chastel Olivier, Claerhout Sarah, Clarinval David, Crusnière Stéphane, Daerden Frédéric, Dallemande Georges, De Coninck Inez, De Coninck Monica, Dedecker Peter, Degroote Koenraad, Delannois Paul-Olivier, Delizée Jean-Marc, Delpérée Francis, Demeyer Willy, Demir Zuhal, Demon Franky, De Roover Peter, Deseyn Roel, Detiège Maya, Devin Laurent, Dewael Patrick, De Wever Bart, De Wit Sophie, D'Haese Christoph, Dierick Leen, Di Rupo Elio, Dispa Benoît, Ducarme Denis, Dumery Daphné, Fernandez Fernandez Julie, Fonck Catherine, Foret Gilles, Frédéric André, Friart Benoît, Gabriëls Katja, Gantois Rita, Geerts David, Goffin Philippe,

Grosemans Karolien, Grovonijs Gwenaëlle, Gustin Luc, Heeren Veerle, Hufkens Renate, Jadin Katrin, Janssen Werner, Janssens Dirk, Jiroflée Karin, Kir Emir, Kitir Meryame, Klaps Johan, Laaouej Ahmed, Lachaert Egbert, Lahaye-Battheu Sabien, Lalieux Karine, Lijnen Nele, Lutgen Benoît, Luykx Peter, Maingain Olivier, Massin Eric, Mathot Alain, Matz Vanessa, Metsu Koen, Miller Richard, Muylle Nathalie, Onkelinx Laurette, Özlen Özlem, Pehlivan Fatma, Piedboeuf Benoît, Pivin Philippe, Poncelet Isabelle, Raskin Wouter, Schepmans Françoise, Scourneau Vincent, Senesael Daniel, Smaers Griet, Smeyers Sarah, Somers Ine, Spooren Jan, Temmerman Karin, Terwingen Raf, Thiébaut Eric, Thiéry Damien, Thoron Stéphanie, Top Alain, Uyttersprot Goedele, Van Camp Yoleen, Van Cauter Carina, Van den Bergh Jef, Vandenput Tim, Van der Maelen Dirk, Van de Velde Robert, Vanheste Ann, Van Hoof Els, Van Mechelen Dirk, Van Peel Valerie, Van Quickenborne Vincent, Van Rompuy Eric, Van Vaerenbergh Kristien, Vanvelthoven Peter, Vercamer Stefaan, Vercammen Jan, Verherstraeten Servais, Vermeulen Brecht, Vuye Hendrik, Wahelet Melchior, Wilmès Sophie, Wilrycx Frank, Winckel Fabienne, Wollants Bert, Wouters Veerle, Yüksel Veli

Non	002	Nee
-----	-----	-----

Hedebouw Raoul, Van Hees Marco

Abstentions	011	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Almaci Meyrem, Calvo Kristof, Carcaci Aldo, Cheron Marcel, Dedry Anne, De Vriendt Wouter, Gerkens Muriel, Gilkinet Georges, Hellings Benoit, Nollet Jean-Marc, Van Hecke Stefaan

Vote nominatif - Naamstemming: 003

Oui	131	Ja
-----	-----	----

Almaci Meyrem, Becq Sonja, Beke Wouter, Bellens Rita, Ben Hamou Nawal, Bracke Siegfried, Brotcorne Christian, Burton Emmanuel, Calvo Kristof, Capoen An, Cassart-Mailleux Caroline, Ceysens Patricia, Chastel Olivier, Cheron Marcel, Claerhout Sarah, Clarinval David, Crusnière Stéphane, Daerden Frédéric, Dallemagne Georges, De Coninck Inez, De Coninck Monica, de Coster-Bauchau Sybille, Dedecker Peter, Dedry Anne, Degroote Koenraad, Delannois Paul-Olivier, Delizée Jean-Marc, Delpérée Francis, Demeyer Willy, Demir Zuhal, Demon Franky, De Roover Peter, Deseyn Roel, Detiège Maya, Devin Laurent, De Vriendt Wouter, Dewael Patrick, De Wever Bart, De Wit Sophie, D'Haese Christoph, Dierick Leen, Di Rupo Elio, Dispa Benoît, Ducarme Denis, Dumery Daphné, Fernandez Fernandez Julie, Fonck Catherine, Foret Gilles, Frédéric André, Friart Benoît, Gabriëls Katja, Gantois Rita, Geerts David, Gerkens Muriel, Gilkinet Georges, Goffin Philippe, Grosemans Karolien, Grovonijs Gwenaëlle, Gustin Luc, Heeren Veerle, Hellings Benoit, Hufkens Renate, Jadin Katrin, Janssen Werner, Janssens Dirk, Jiroflée Karin, Kir Emir, Kitir Meryame, Klaps Johan, Laaouej Ahmed, Lachaert Egbert, Lahaye-Battheu Sabien, Lalieux Karine, Lijnen Nele, Lutgen Benoît, Luykx Peter, Maingain Olivier, Massin Eric, Mathot Alain, Matz Vanessa, Metsu Koen, Miller Richard, Muylle Nathalie, Nollet Jean-Marc, Onkelinx Laurette, Özlen Özlem, Pehlivan Fatma, Piedboeuf Benoît, Pivin Philippe, Poncelet Isabelle, Raskin Wouter, Schepmans Françoise, Scourneau Vincent, Senesael Daniel, Smeyers Sarah, Somers Ine, Spooren Jan, Temmerman Karin, Terwingen Raf, Thiébaut Eric, Thiéry Damien, Thoron Stéphanie, Top Alain, Uyttersprot Goedele, Van Camp Yoleen, Van Cauter Carina, Van den Bergh Jef, Vandenput Tim, Van der Maelen Dirk, Van de Velde Robert, Van Hecke Stefaan, Vanheste Ann, Van Hoof Els, Van Mechelen Dirk, Van Peel Valerie, Van Quickenborne Vincent, Van Rompuy Eric, Van Vaerenbergh Kristien, Vanvelthoven Peter, Vercamer Stefaan, Vercammen Jan, Verherstraeten Servais, Vermeulen Brecht, Vuye Hendrik, Wahelet Melchior, Wilmès Sophie, Wilrycx Frank, Winckel Fabienne, Wollants Bert, Wouters Veerle, Yüksel Veli

Non	001	Nee
-----	-----	-----

Hedebouw Raoul

Abstentions	001	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Carcaci Aldo

Vote nominatif - Naamstemming: 004

Oui	132	Ja
-----	-----	----

Almaci Meyrem, Becq Sonja, Beke Wouter, Bellens Rita, Ben Hamou Nawal, Bracke Siegfried, Brotcorne Christian, Burton Emmanuel, Calvo Kristof, Capoen An, Cassart-Mailleux Caroline, Ceysens Patricia, Chastel Olivier, Cheron Marcel, Claerhout Sarah, Clarinval David, Crusnière Stéphane, Daerden Frédéric, Dallemagne Georges, De Coninck Inez, De Coninck Monica, de Coster-Bauchau Sybille, Dedecker Peter, Dedry Anne, Degroote Koenraad, Delannois Paul-Olivier, Delizée Jean-Marc, Delpérée Francis, Demeyer Willy, Demir Zuhal, Demon Franky, De Roover Peter, Deseyn Roel, Detiège Maya, Devin Laurent, De Vriendt Wouter, Dewael Patrick, De Wever Bart, De Wit Sophie, D'Haese Christoph, Dierick Leen, Di Rupo Elio, Dispa Benoît, Ducarme Denis, Dumery Daphné, Fernandez Fernandez Julie, Fonck Catherine, Foret Gilles, Frédéric André, Friart Benoît, Gabriëls Katja, Gantois Rita, Geerts David, Gerkens Muriel, Gilkinet Georges, Goffin Philippe, Grosemans Karolien, Grovonijs Gwenaëlle, Gustin Luc, Heeren Veerle, Hellings Benoit, Hufkens Renate, Jadin Katrin, Janssen Werner, Janssens Dirk, Jiroflée Karin, Kir Emir, Kitir Meryame, Klaps Johan, Laaouej Ahmed, Lachaert Egbert, Lahaye-Battheu Sabien, Lalieux Karine, Lijnen Nele, Lutgen Benoît, Luykx Peter, Maingain Olivier, Massin Eric, Mathot Alain, Matz Vanessa, Metsu Koen, Miller Richard, Muylle Nathalie, Nollet Jean-Marc, Onkelinx Laurette, Özlem, Pehlivan Fatma, Piedboeuf Benoît, Pivin Philippe, Poncelet Isabelle, Raskin Wouter, Schepmans Françoise, Scourneau Vincent, Senesael Daniel, Smaers Griet, Smeyers Sarah, Somers Ine, Spooren Jan, Temmerman Karin, Terwingen Raf, Thiébaut Eric, Thiéry Damien, Thoron Stéphanie, Top Alain, Uyttersprot Goedele, Van Camp Yoleen, Van Cauter Carina, Van den Bergh Jef, Vandenput Tim, Van der Maelen Dirk, Van de Velde Robert, Van Hecke Stefaan, Vanheste Ann, Van Hoof Els, Van Mechelen Dirk, Van Peel Valerie, Van Quickenborne Vincent, Van Rompuj Eric, Van Vaerenbergh Kristien, Vanvelthoven Peter, Vercamer Stefaan, Vercammen Jan, Verherstraeten Servais, Vermeulen Brecht, Vuye Hendrik, Wathelet Melchior, Wilmès Sophie, Wilrycx Frank, Winckel Fabienne, Wollants Bert, Wouters Veerle, Yüksel Veli

Non	002	Nee
-----	-----	-----

Hedebouw Raoul, Van Hees Marco

Abstentions	001	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Carcaci Aldo

Vote nominatif - Naamstemming: 005

Oui	131	Ja
-----	-----	----

Almaci Meyrem, Becq Sonja, Beke Wouter, Bellens Rita, Ben Hamou Nawal, Bracke Siegfried, Brotcorne Christian, Burton Emmanuel, Calvo Kristof, Capoen An, Cassart-Mailleux Caroline, Ceysens Patricia, Chastel Olivier, Cheron Marcel, Claerhout Sarah, Clarinval David, Crusnière Stéphane, Daerden Frédéric, Dallemagne Georges, De Coninck Inez, De Coninck Monica, de Coster-Bauchau Sybille, Dedecker Peter,

Dedry Anne, Degroote Koenraad, Delannois Paul-Olivier, Delizée Jean-Marc, Delpérée Francis, Demeyer Willy, Demir Zuhal, Demon Franky, De Roover Peter, Deseyn Roel, Detiège Maya, Devin Laurent, De Vriendt Wouter, Dewael Patrick, De Wever Bart, De Wit Sophie, D'Haese Christoph, Dierick Leen, Di Rupo Elio, Dispa Benoît, Ducarme Denis, Dumery Daphné, Fernandez Fernandez Julie, Fonck Catherine, Foret Gilles, Frédéric André, Friart Benoît, Gantois Rita, Geerts David, Gerkens Muriel, Gilkinet Georges, Goffin Philippe, Grosemans Karolien, Grovonijs Gwenaëlle, Gustin Luc, Heeren Veerle, Hellings Benoit, Hufkens Renate, Jadin Katrin, Janssen Werner, Janssens Dirk, Jiroflée Karin, Kir Emir, Kitir Meryame, Klaps Johan, Laaouej Ahmed, Lachaert Egbert, Lahaye-Battheu Sabien, Lalieux Karine, Lijnen Nele, Lutgen Benoît, Luykx Peter, Maingain Olivier, Massin Eric, Mathot Alain, Matz Vanessa, Metsu Koen, Miller Richard, Muylle Nathalie, Nollet Jean-Marc, Onkelinx Laurette, Özlen Özlem, Pehlivan Fatma, Piedboeuf Benoît, Pivin Philippe, Poncelet Isabelle, Raskin Wouter, Schepmans Françoise, Scourneau Vincent, Senesael Daniel, Smaers Griet, Smeyers Sarah, Somers Ine, Spooren Jan, Temmerman Karin, Terwingen Raf, Thiébaut Eric, Thiéry Damien, Thoron Stéphanie, Top Alain, Uyttersprot Goedele, Van Camp Yoleen, Van Cauter Carina, Van den Bergh Jef, Vandendput Tim, Van der Maele Dirk, Van de Velde Robert, Van Hecke Stefaan, Vanheste Ann, Van Hoof Els, Van Mechelen Dirk, Van Peel Valerie, Van Quickenborne Vincent, Van Rompuy Eric, Van Vaerenbergh Kristien, Vanvelthoven Peter, Vercamer Stefaan, Vercammen Jan, Verherstraeten Servais, Vermeulen Brecht, Vuye Hendrik, Wathelet Melchior, Wilmès Sophie, Wilrycx Frank, Winckel Fabienne, Wollants Bert, Wouters Veerle, Yüksel Veli

Non	000	Nee
-----	-----	-----

Abstentions	003	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Carcaci Aldo, Hedebouw Raoul, Van Hees Marco

Vote nominatif - Naamstemming: 006

Oui	122	Ja
-----	-----	----

Becq Sonja, Beke Wouter, Bellens Rita, Ben Hamou Nawal, Bracke Siegfried, Brotcorne Christian, Burton Emmanuel, Capoen An, Cassart-Mailleur Caroline, Ceysens Patricia, Chastel Olivier, Claerhout Sarah, Clarinval David, Crusnière Stéphane, Daerden Frédéric, Dallemande Georges, De Coninck Inez, De Coninck Monica, de Coster-Bauchau Sybille, Dedecker Peter, Degroote Koenraad, Delannois Paul-Olivier, Delizée Jean-Marc, Delpérée Francis, Demeyer Willy, Demir Zuhal, Demon Franky, De Roover Peter, Deseyn Roel, Detiège Maya, Devin Laurent, Dewael Patrick, De Wever Bart, De Wit Sophie, D'Haese Christoph, Dierick Leen, Di Rupo Elio, Dispa Benoît, Ducarme Denis, Dumery Daphné, Fernandez Fernandez Julie, Fonck Catherine, Foret Gilles, Frédéric André, Friart Benoît, Gantois Rita, Geerts David, Goffin Philippe, Grosemans Karolien, Grovonijs Gwenaëlle, Gustin Luc, Heeren Veerle, Hufkens Renate, Jadin Katrin, Janssen Werner, Janssens Dirk, Jiroflée Karin, Kir Emir, Kitir Meryame, Klaps Johan, Laaouej Ahmed, Lachaert Egbert, Lahaye-Battheu Sabien, Lalieux Karine, Lijnen Nele, Lutgen Benoît, Luykx Peter, Maingain Olivier, Massin Eric, Mathot Alain, Matz Vanessa, Metsu Koen, Miller Richard, Muylle Nathalie, Onkelinx Laurette, Özlen Özlem, Pehlivan Fatma, Piedboeuf Benoît, Pivin Philippe, Poncelet Isabelle, Raskin Wouter, Schepmans Françoise, Scourneau Vincent, Senesael Daniel, Smaers Griet, Smeyers Sarah, Somers Ine, Spooren Jan, Temmerman Karin, Terwingen Raf, Thiébaut Eric, Thiéry Damien, Thoron Stéphanie, Top Alain, Uyttersprot Goedele, Van Camp Yoleen, Van Cauter Carina, Van den Bergh Jef, Vandendput Tim, Van der Maele Dirk, Van de Velde Robert, Vanheste Ann, Van Hoof Els, Van Mechelen Dirk, Van Peel Valerie, Van Quickenborne Vincent, Van Rompuy Eric, Van Vaerenbergh Kristien, Vanvelthoven Peter, Vercamer Stefaan, Vercammen Jan, Verherstraeten Servais, Vermeulen Brecht, Vuye Hendrik, Wathelet Melchior, Wilmès Sophie, Wilrycx Frank, Winckel Fabienne, Wollants Bert, Wouters Veerle, Yüksel Veli

Non	000	Nee
-----	-----	-----

Abstentions	013	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Almaci Meyrem, Calvo Kristof, Carcaci Aldo, Cheron Marcel, Dedry Anne, De Vriendt Wouter, Gerkens Muriel, Gilkinet Georges, Hedebouw Raoul, Hellings Benoit, Nollet Jean-Marc, Van Hecke Stefaan, Van Hees Marco

Vote nominatif - Naamstemming: 007 (geannuleerd – annulé)

Oui	104	Ja
-----	-----	----

Non	014	Nee
-----	-----	-----

Abstentions	010	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Vote nominatif - Naamstemming: 008

Oui	080	Ja
-----	-----	----

Becq Sonja, Beke Wouter, Bellens Rita, Bracke Siegfried, Burton Emmanuel, Capoen An, Cassart-Mailleux Caroline, Ceysens Patricia, Chastel Olivier, Claerhout Sarah, Clarinval David, De Coninck Inez, de Coster-Bauchau Sybille, Dedecker Peter, Degroote Koenraad, Demir Zuhal, Demon Franky, De Roover Peter, Deseyn Roel, Dewael Patrick, De Wever Bart, De Wit Sophie, D'Haese Christoph, Dierick Leen, Ducarme Denis, Dumery Daphné, Foret Gilles, Friart Benoît, Gabriëls Katja, Gantois Rita, Goffin Philippe, Grosemans Karolien, Gustin Luc, Heeren Veerle, Hufkens Renate, Jadin Katrin, Janssen Werner, Janssens Dirk, Klaps Johan, Lachaert Egbert, Lahaye-Battheu Sabien, Lijnen Nele, Luykx Peter, Metsu Koen, Miller Richard, Muylle Nathalie, Piedboeuf Benoît, Pivin Philippe, Raskin Wouter, Schepmans Françoise, Scourneau Vincent, Smaers Griet, Smeyers Sarah, Somers Ine, Spooren Jan, Terwingen Raf, Thiéry Damien, Thoron Stéphanie, Uyttersprot Goedele, Van Camp Yoleen, Van Cauter Carina, Van den Bergh Jef, Vandenput Tim, Van de Velde Robert, Van Hoof Els, Van Mechelen Dirk, Van Peel Valerie, Van Quickenborne Vincent, Van Rompuy Eric, Van Vaerenbergh Kristien, Vercamer Stefaan, Vercammen Jan, Verherstraeten Servais, Vermeulen Brecht, Vuye Hendrik, Wilmès Sophie, Wilrycx Frank, Wollants Bert, Wouters Veerle, Yüksel Veli

Non	045	Nee
-----	-----	-----

Almaci Meyrem, Ben Hamou Nawal, Calvo Kristof, Cheron Marcel, Crusnière Stéphane, Daerden Frédéric, De Coninck Monica, Dedry Anne, Delannois Paul-Olivier, Delizée Jean-Marc, Demeyer Willy, Detiège Maya, Devin Laurent, De Vriendt Wouter, Di Rupo Elio, Fernandez Fernandez Julie, Frédéric André, Geerts David, Gerkens Muriel, Gilkinet Georges, Grovonijs Gwenaëlle, Hedebouw Raoul, Hellings Benoit, Jiroflée Karin, Kir Emir, Kitir Meryame, Laaouej Ahmed, Lalieux Karine, Maingain Olivier, Massin Eric, Mathot Alain, Nollet Jean-Marc, Onkelinx Laurette, Özlem, Pehlivan Fatma, Senesael Daniel, Temmerman Karin, Thiébaut Eric, Top Alain, Van der Maelen Dirk, Van Hecke Stefaan, Van Hees Marco, Vanheste Ann, Vanvelthoven Peter, Winckel Fabienne

Abstentions	010	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Brotcorne Christian, Carcaci Aldo, Dallemande Georges, Delpérée Francis, Dispa Benoît, Fonck Catherine, Lutgen Benoît, Matz Vanessa, Poncelet Isabelle, Wathélet Melchior

Vote nominatif - Naamstemming: 009

Oui	079	Ja
-----	-----	----

Becq Sonja, Beke Wouter, Bracke Siegfried, Burton Emmanuel, Capoen An, Cassart-Mailleux Caroline, Ceysens Patricia, Chastel Olivier, Claerhout Sarah, Clarinval David, De Coninck Inez, de Coster-Bauchau Sybille, Dedecker Peter, Degroote Koenraad, Demir Zuhal, Demon Franky, De Roover Peter, Deseyn Roel, Dewael Patrick, De Wever Bart, De Wit Sophie, D'Haese Christoph, Dierick Leen, Ducarme Denis, Dumery Daphné, Foret Gilles, Friart Benoît, Gabriëls Katja, Gantois Rita, Goffin Philippe, Grosemans Karolien, Gustin Luc, Heeren Veerle, Hufkens Renate, Jadin Katrin, Janssen Werner, Janssens Dirk, Klaps Johan, Lachaert Egbert, Lahaye-Battheu Sabien, Lijnen Nele, Luykx Peter, Metsu Koen, Miller Richard, Muylle Nathalie, Piedboeuf Benoît, Pivin Philippe, Raskin Wouter, Schepmans Françoise, Scourneau Vincent, Smaers Griet, Smeyers Sarah, Somers Ine, Spooren Jan, Terwingen Raf, Thiéry Damien, Thoron Stéphanie, Uyttersprot Goedele, Van Camp Yoleen, Van Cauter Carina, Van den Bergh Jef, Vandenput Tim, Van de Velde Robert, Van Hoof Els, Van Mechelen Dirk, Van Peel Valerie, Van Quickenborne Vincent, Van Rompu Eric, Van Vaerenbergh Kristien, Vercamer Stefaan, Vercammen Jan, Verherstraeten Servais, Vermeulen Brecht, Vuye Hendrik, Wilmès Sophie, Wilrycx Frank, Wollants Bert, Wouters Veerle, Yüksel Veli

Non	045	Nee
-----	-----	-----

Almaci Meyrem, Ben Hamou Nawal, Calvo Kristof, Cheron Marcel, Crusnière Stéphane, Daerden Frédéric, De Coninck Monica, Dedry Anne, Delannois Paul-Olivier, Delizée Jean-Marc, Demeyer Willy, Detiège Maya, Devin Laurent, De Vriendt Wouter, Di Rupo Elio, Fernandez Fernandez Julie, Frédéric André, Geerts David, Gerkens Muriel, Gilkinet Georges, Grovoni Gwenaëlle, Hedebouw Raoul, Hellings Benoit, Jiroflée Karin, Kir Emir, Kitir Meryame, Laaouej Ahmed, Lalieux Karine, Maingain Olivier, Massin Eric, Mathot Alain, Nollet Jean-Marc, Onkelinx Laurette, Özlem, Pehlivan Fatma, Senesael Daniel, Temmerman Karin, Thiébaut Eric, Top Alain, Van der Maelen Dirk, Van Hecke Stefaan, Van Hees Marco, Vanheste Ann, Vanvelthoven Peter, Winckel Fabienne

Abstentions	010	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Brotcorne Christian, Carcaci Aldo, Dallemande Georges, Delpérée Francis, Dispa Benoît, Fonck Catherine, Lutgen Benoît, Matz Vanessa, Poncelet Isabelle, Wathélet Melchior

Vote nominatif - Naamstemming: 010

Oui	080	Ja
-----	-----	----

Becq Sonja, Beke Wouter, Bellens Rita, Bracke Siegfried, Burton Emmanuel, Capoen An, Cassart-Mailleux Caroline, Ceysens Patricia, Chastel Olivier, Claerhout Sarah, Clarinval David, De Coninck Inez, de Coster-Bauchau Sybille, Dedecker Peter, Degroote Koenraad, Demir Zuhal, Demon Franky, De Roover Peter, Deseyn Roel, Dewael Patrick, De Wever Bart, De Wit Sophie, D'Haese Christoph, Dierick Leen, Ducarme Denis, Dumery Daphné, Foret Gilles, Friart Benoît, Gabriëls Katja, Gantois Rita, Goffin Philippe,

Grosemans Karolien, Gustin Luc, Heeren Veerle, Hufkens Renate, Jadin Katrin, Janssen Werner, Janssens Dirk, Klaps Johan, Lachaert Egbert, Lahaye-Battheu Sabien, Lijnen Nele, Luykx Peter, Metsu Koen, Miller Richard, Muylle Nathalie, Piedboeuf Benoît, Pivin Philippe, Raskin Wouter, Schepmans Françoise, Scourneau Vincent, Smaers Griet, Smeyers Sarah, Somers Ine, Spooren Jan, Terwingen Raf, Thiéry Damien, Thoron Stéphanie, Uyttersprot Goedele, Van Camp Yoleen, Van Cauter Carina, Van den Bergh Jef, Vandenput Tim, Van de Velde Robert, Van Hoof Els, Van Mechelen Dirk, Van Peel Valerie, Van Quickenborne Vincent, Van Rompuy Eric, Van Vaerenbergh Kristien, Vercamer Stefaan, Vercammen Jan, Verherstraeten Servais, Vermeulen Brecht, Vuye Hendrik, Wilmès Sophie, Wilrycx Frank, Wollants Bert, Wouters Veerle, Yüksel Veli

Non	053	Nee
-----	-----	-----

Almaci Meyrem, Ben Hamou Nawal, Brotcorne Christian, Calvo Kristof, Cheron Marcel, Crusnière Stéphane, Daerden Frédéric, Dallemande Georges, De Coninck Monica, Delannois Paul-Olivier, Delizée Jean-Marc, Delpérée Francis, Demeyer Willy, Detiège Maya, Devin Laurent, De Vriendt Wouter, Di Rupo Elio, Dispa Benoît, Fernandez Fernandez Julie, Fonck Catherine, Frédéric André, Geerts David, Gerkens Muriel, Gilkinet Georges, Grovonijs Gwenaëlle, Hedebouw Raoul, Hellings Benoit, Jiroflée Karin, Kir Emir, Kitir Meryame, Laaouej Ahmed, Lalieux Karine, Lutgen Benoît, Maingain Olivier, Massin Eric, Mathot Alain, Matz Vanessa, Nollet Jean-Marc, Onkelinx Laurette, Özen Özlem, Pehlivan Fatma, Poncelet Isabelle, Senesael Daniel, Temmerman Karin, Thiébaut Eric, Top Alain, Van der Maelen Dirk, Van Hecke Stefaan, Van Hees Marco, Vanheste Ann, Vanvelthoven Peter, Wathelet Melchior, Winckel Fabienne

Abstentions	001	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Carcaci Aldo

Vote nominatif - Naamstemming: 011

Oui	080	Ja
-----	-----	----

Becq Sonja, Beke Wouter, Bellens Rita, Bracke Siegfried, Burton Emmanuel, Capoen An, Cassart-Mailleur Caroline, Ceysens Patricia, Chastel Olivier, Claerhout Sarah, Clarival David, De Coninck Inez, de Coster-Bauchau Sybille, Dedecker Peter, Degroote Koenraad, Demir Zuhal, Demon Franky, De Roover Peter, Deseyn Roel, Dewael Patrick, De Wever Bart, De Wit Sophie, D'Haese Christoph, Dierick Leen, Ducarme Denis, Dumery Daphné, Foret Gilles, Friart Benoît, Gabriëls Katja, Gantois Rita, Goffin Philippe, Grosemans Karolien, Gustin Luc, Heeren Veerle, Hufkens Renate, Jadin Katrin, Janssen Werner, Janssens Dirk, Klaps Johan, Lachaert Egbert, Lahaye-Battheu Sabien, Lijnen Nele, Luykx Peter, Metsu Koen, Miller Richard, Muylle Nathalie, Piedboeuf Benoît, Pivin Philippe, Raskin Wouter, Schepmans Françoise, Scourneau Vincent, Smaers Griet, Smeyers Sarah, Somers Ine, Spooren Jan, Terwingen Raf, Thiéry Damien, Thoron Stéphanie, Uyttersprot Goedele, Van Camp Yoleen, Van Cauter Carina, Van den Bergh Jef, Vandenput Tim, Van de Velde Robert, Van Hoof Els, Van Mechelen Dirk, Van Peel Valerie, Van Quickenborne Vincent, Van Rompuy Eric, Van Vaerenbergh Kristien, Vercamer Stefaan, Vercammen Jan, Verherstraeten Servais, Vermeulen Brecht, Vuye Hendrik, Wilmès Sophie, Wilrycx Frank, Wollants Bert, Wouters Veerle, Yüksel Veli

Non	054	Nee
-----	-----	-----

Almaci Meyrem, Ben Hamou Nawal, Brotcorne Christian, Calvo Kristof, Cheron Marcel, Crusnière Stéphane, Daerden Frédéric, Dallemande Georges, De Coninck Monica, Dedry Anne, Delannois Paul-Olivier, Delizée Jean-Marc, Delpérée Francis, Demeyer Willy, Detiège Maya, Devin Laurent, De Vriendt Wouter, Di Rupo Elio, Dispa Benoît, Fernandez Fernandez Julie, Fonck Catherine, Frédéric André, Geerts David, Gerkens Muriel, Gilkinet Georges, Grovonijs Gwenaëlle, Hedebouw Raoul, Hellings Benoit,

Jiroflée Karin, Kir Emir, Kitir Meryame, Laaouej Ahmed, Lalieux Karine, Lutgen Benoît, Maingain Olivier, Massin Eric, Mathot Alain, Matz Vanessa, Nollet Jean-Marc, Onkelinx Laurette, Özlem Pehlivan Fatma, Poncelet Isabelle, Senesael Daniel, Temmerman Karin, Thiébaut Eric, Top Alain, Van der Maele Dirk, Van Hecke Stefaan, Van Hees Marco, Vanheste Ann, Vanvelthoven Peter, Wathelot Melchior, Winckel Fabienne

Abstentions	001	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Carcaci Aldo

Vote nominatif - Naamstemming: 012

Oui	116	Ja
-----	-----	----

Almaci Meyrem, Becq Sonja, Beke Wouter, Bellens Rita, Bracke Siegfried, Brotcorne Christian, Burton Emmanuel, Calvo Kristof, Capoen An, Cassart-Mailleux Caroline, Ceysens Patricia, Chastel Olivier, Cheron Marcel, Claerhout Sarah, Clarinval David, Crusnière Stéphane, Daerden Frédéric, Dallemagne Georges, De Coninck Inez, de Coster-Bauchau Sybille, Dedecker Peter, Dedry Anne, Degroote Koenraad, Delannois Paul-Olivier, Delizée Jean-Marc, Delpérée Francis, Demeyer Willy, Demir Zuhal, Demon Franky, De Roover Peter, Deseyn Roel, Devin Laurent, De Vriendt Wouter, Dewael Patrick, De Wever Bart, De Wit Sophie, D'Haese Christoph, Dierick Leen, Di Rupo Elio, Dispa Benoît, Ducarme Denis, Dumery Daphné, Fernandez Fernandez Julie, Fonck Catherine, Foret Gilles, Frédéric André, Friart Benoît, Gabriëls Katja, Gantois Rita, Gerkens Muriel, Gilkinet Georges, Goffin Philippe, Grosemans Karolien, Gustin Luc, Heeren Veerle, Hellings Benoit, Hufkens Renate, Jadin Katrin, Janssen Werner, Janssens Dirk, Kir Emir, Klaps Johan, Laaouej Ahmed, Lachaert Egbert, Lahaye-Battheu Sabien, Lijnen Nele, Lutgen Benoît, Luykx Peter, Massin Eric, Mathot Alain, Matz Vanessa, Metsu Koen, Miller Richard, Muylle Nathalie, Onkelinx Laurette, Özlem Pehlivan Fatma, Piedboeuf Benoît, Pivin Philippe, Poncelet Isabelle, Raskin Wouter, Schepmans Françoise, Scourneau Vincent, Senesael Daniel, Smaers Griet, Smeyers Sarah, Somers Ine, Spooren Jan, Terwingen Raf, Thiébaut Eric, Thiéry Damien, Thoron Stéphanie, Uyttersprot Goedele, Van Camp Yoleen, Van Cauter Carina, Van den Bergh Jef, Vandenput Tim, Van de Velde Robert, Van Hecke Stefaan, Van Hoof Els, Van Mechelen Dirk, Van Peel Valerie, Van Quickenborne Vincent, Van Rompu Eric, Van Vaerenbergh Kristien, Vercamer Stefaan, Vercammen Jan, Verherstraeten Servais, Vermeulen Brecht, Vuye Hendrik, Wathelot Melchior, Wilmès Sophie, Wilrycx Frank, Winckel Fabienne, Wollants Bert, Wouters Veerle, Yüksel Veli

Non	002	Nee
-----	-----	-----

Grovonius Gwenaëlle, Lalieux Karine

Abstentions	015	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Ben Hamou Nawal, Carcaci Aldo, De Coninck Monica, Detiège Maya, Geerts David, Hedebouw Raoul, Jiroflée Karin, Kitir Meryame, Maingain Olivier, Pehlivan Fatma, Temmerman Karin, Van der Maele Dirk, Van Hees Marco, Vanheste Ann, Vanvelthoven Peter

Vote nominatif - Naamstemming: 013

Oui	080	Ja
-----	-----	----

Becq Sonja, Beke Wouter, Bellens Rita, Bracke Siegfried, Burton Emmanuel, Capoen An, Cassart-

Mailleur Caroline, Ceysens Patricia, Chastel Olivier, Claerhout Sarah, Clarinval David, De Coninck Inez, de Coster-Bauchau Sybille, Dedecker Peter, Degroote Koenraad, Demir Zuhal, Demon Franky, De Roover Peter, Deseyn Roel, Dewael Patrick, De Wever Bart, De Wit Sophie, D'Haese Christoph, Dierick Leen, Ducarme Denis, Dumery Daphné, Foret Gilles, Friart Benoît, Gabriëls Katja, Gantois Rita, Goffin Philippe, Grosemans Karolien, Gustin Luc, Heeren Veerle, Hufkens Renate, Jadin Katrin, Janssen Werner, Janssens Dirk, Klaps Johan, Lachaert Egbert, Lahaye-Battheu Sabien, Lijnen Nele, Luykx Peter, Metsu Koen, Miller Richard, Muylle Nathalie, Piedboeuf Benoît, Pivin Philippe, Raskin Wouter, Schepmans Françoise, Scourneau Vincent, Smaers Griet, Smeyers Sarah, Somers Ine, Spooren Jan, Terwingen Raf, Thiéry Damien, Thoron Stéphanie, Uyttersprot Goedele, Van Camp Yoleen, Van Cauter Carina, Van den Bergh Jef, Vandenput Tim, Van de Velde Robert, Van Hoof Els, Van Mechelen Dirk, Van Peel Valerie, Van Quickenborne Vincent, Van Rompu Eric, Van Vaerenbergh Kristien, Vercamer Stefaan, Vercammen Jan, Verherstraeten Servais, Vermeulen Brecht, Vuye Hendrik, Wilmès Sophie, Wilrycx Frank, Wollants Bert, Wouters Veerle, Yüksel Veli

Non	012	Nee
-----	-----	-----

Bonte Hans, De Coninck Monica, Detiège Maya, Geerts David, Jiroflée Karin, Kitir Meryame, Pehlivan Fatma, Temmerman Karin, Top Alain, Van der Maelen Dirk, Vanheste Ann, Vanvelthoven Peter

Abstentions	044	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Almaci Meyrem, Ben Hamou Nawal, Brotcorne Christian, Calvo Kristof, Carcaci Aldo, Cheron Marcel, Crusnière Stéphane, Daerden Frédéric, Dallemande Georges, Dedry Anne, Delannois Paul-Olivier, Delizée Jean-Marc, Delpérée Francis, Demeyer Willy, Devin Laurent, De Vriendt Wouter, Di Rupo Elio, Dispa Benoît, Fernandez Fernandez Julie, Fonck Catherine, Frédéric André, Gerkens Muriel, Gilkinet Georges, Grovonijs Gwenaëlle, Hedebouw Raoul, Hellings Benoit, Kir Emir, Laaouej Ahmed, Lalieux Karine, Lutgen Benoît, Maingain Olivier, Massin Eric, Mathot Alain, Matz Vanessa, Nollet Jean-Marc, Onkelinx Laurette, Özlem, Poncelet Isabelle, Senesael Daniel, Thiébaut Eric, Van Hecke Stefaan, Van Hees Marco, Wathelet Melchior, Winckel Fabienne